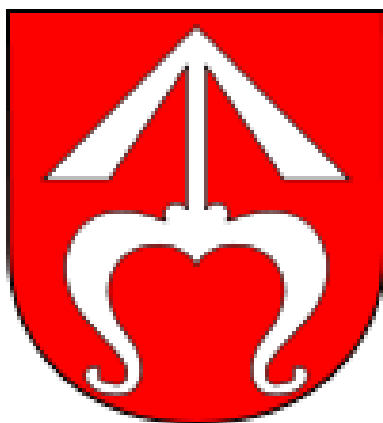


STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY IWANOWICE



Załącznik nr 1 do Uchwały Nr XXIII/147/2012
Rady Gminy Iwanowice z dnia 20 lipca 2012 roku

ZMIANA STUDIUM

Załącznik nr 1 do Uchwały Nr
Rady Gminy Iwanowice z dnia

Zmiany studium w tekście oznaczono kolorem czerwonym

CZĘŚĆ I WPROWADZENIE

CZĘŚĆ II UWARUNKOWANIA

lipiec 2012 r.

wrzesień 2024 r.

ZESPÓŁ AUTORSKI STUDIUM:

mgr inż. Ewa Goras – upr. urb. 1498/99, KT-149

mgr inż. Jacek Popiela

mgr Michał Rękas

mgr Ireneusz Wójcik

ZESPÓŁ PROJEKTOWY ZMIANY STUDIUM:

mgr inż. Ewa Goras – uprawniona do sporządzania projektów dokumentów urbanistycznych na podstawie art. 5 pkt. 2, 3 i 5 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

mgr inż. arch. krajobrazu Mateusz Kulig – uprawniony do sporządzania projektów dokumentów urbanistycznych na podstawie art. 5 pkt. 4 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

mgr inż. Jacek Popiela – uprawniony do sporządzania projektów dokumentów urbanistycznych na podstawie art. 5 pkt. 3 i 5 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY IWANOWICE**

**CZĘŚĆ I
WPROWADZENIE**



PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY IWANOWICE

Obowiązek sporządzenia i uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wynika z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.).

Niniejsze opracowanie stanowi realizację uchwały nr XXXI/230/09 z dnia 28 maja 2009 Rady Gminy Iwanowice w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Iwanowice.

Wprowadzona zmiana do Studium jest zgodna z podjętą Uchwałą Rady Gminy Iwanowice Nr LIV/538/2023 z dnia 23 lutego 2023r w/s zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy, przyjętą Uchwałą Rady Gminy Iwanowice Nr XXIII/147/2012 z dnia 20 lipca 2012 roku, zwanego dalej Studium. Uchwałą Nr LXII/584/2023 z dnia 26 października 2023 r., Rada Gminy Iwanowice zmieniła uchwałę ws. zmiany Studium, ograniczając obszar objęty zmianą w miejscowości Domiarki i Widoma, przy drodze ekspresowej S7. Podejmowane zmiany Studium dotyczą niewielkiego przyrostu nowych terenów budowlanych, planowanych pod funkcje usługowe, w tym usług publicznych, mieszkaniowe, mieszkaniowo-usługowe. Są to niewielkie obszary, bezpośrednio przylegające do terenów budowlanych, zmiany praktycznie stanowią zmiany regulacyjne, których potrzeba wprowadzenia do studium wynika bezpośrednio z zaistniałych bieżących potrzeb, które powstały od czasu uchwalenia studium bazowego, czyli w 2012 roku. Suma obszarów objętych zmianą Studium obejmuje 9,70 ha, z czego planowaną zmianą terenów rolnych lub zieleni nieurządzonej na tereny budowlane zostaje objętych 7,22 ha. W ramach wyznaczonych 7,22 ha nowych terenów budowlanych tereny usług obejmują obszar 5,99 ha, usług publicznych 0,28 ha, a tereny mieszkaniowe i mieszkaniowo-usługowe – 0,95 ha. Ponadto obszar o powierzchni 2,48 ha to tereny już przeznaczone w obowiązującym Studium do zainwestowania, dla których planowana jest jedynie zmiana funkcji budowlanej, zgodnie z wnioskami właścicieli nieruchomości. Tak więc praktycznie projekt zmiany Studium obejmuje 9,7 ha terenów przeznaczonych do zainwestowania (nowych i istniejących – które zmieniają funkcję budowlaną). Obszary zmiany Studium znajdują się w sołectwach: *Iwanowice Włościańskie, Sułkowice, Poskwitów/Przestańsko, Widoma, Zagaje, Damice, Maszków, Sieciechowice, Sułkowice.*

ZAKRES OPRACOWANIA STUDIUM

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest opracowaniem strategicznym i dotyczy gminy Iwanowice w jej aktualnych granicach administracyjnych.

Niniejsze opracowanie zwane dalej „Studium” jest zmianą „Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Iwanowice” przyjętą uchwałą Zarządu Gminy w roku 2000.

ZADANIA I CELE STUDIUM

Ustalenia Studium nie stanowią prawa miejscowego, są jednak wiążące dla organów Gminy przy sporządzaniu planów miejscowych, stanowiąc dokument o charakterze aktu kierownictwa wewnętrznego – zobowiązują władze samorządowe do określonej w nim polityki przestrzennej.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.) celem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, po uprzednim rozpoznaniu uwarunkowań rozwoju gminy.

W Studium:

- uwzględniono uwarunkowania zawarte w art. 10 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wynikające w szczególności z:
 - dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu,



- stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony,
- stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
- stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia,
- zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia,
- potrzeb i możliwości rozwoju gminy,
- stanu prawnego gruntów,
- występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych,
- występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych,
- występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych,
- występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych,
- stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami,
- zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych;
- określono, zgodnie z zawartością art. 10 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym:
 - kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów,
 - kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy,
 - obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego uzdrowisk,
 - obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
 - kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
 - obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym,
 - obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1,
 - obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m² oraz obszary przestrzeni publicznej,
 - obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne,
 - kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
 - obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych,
 - obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji,
 - granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych,
 - inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.

W studium uwzględniono w szczególności ustalenia:

- Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego¹,
- Strategii Zrównoważonego Rozwoju gminy Iwanowice²,
- Strategii Rozwoju Powiatu Krakowskiego,
- Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Krakowskiego,
- Opracowania ekofizjograficznego dla gminy Iwanowice.

¹ Uchwała Nr XV/174/03 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 22 grudnia 2003 r.

² 2004 rok.



Wyszczególnienie relacji niniejszego Studium z innymi dokumentami jest podane w rozdziale 15 niniejszego dokumentu.

ZAWARTOŚĆ STUDIUM

Projekt Studium zawiera³:

- część określającą uwarunkowania, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy, przedstawioną w formie tekstowej⁴ i graficznej; w skład części graficznej wchodzi schematy:
 - „Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu oraz potrzeb i możliwości rozwoju gminy”,
 - „Uwarunkowania wynikające ze stanu oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego”,
 - „Uwarunkowania w zakresie komunikacji i infrastruktury technicznej”,
 - „Uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej”,
- część tekstową zawierającą ustalenia określające kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy⁵, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy;
- uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń projektu Studium⁶;
- rysunek studium przedstawiający w formie graficznej ustalenia, określające kierunki zagospodarowania przestrzennego Gminy, a także granice obszarów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy.

Części tekstowe i rysunki zmienianego Studium są integralnie ze sobą związanym dokumentem, winny być stosowane komplementarnie, stanowią załączniki do Uchwały Rady Gminy Iwanowice nr XXIII/147/2012 z dnia 20.07.2012 r. w sprawie zmiany Studium, **zmienionej Uchwałą Rady Gminy Iwanowice Nr z dnia** :

- 1) **Załącznik nr 1 – Tekst uwarunkowań wraz ze schematami graficznymi**, który stanowi podbudowę informacyjną i analityczną, uzasadniającą przyjęte w Studium rozwiązania.
- 2) **Ustalenia Studium:**
 - **Załącznik nr 2 – Tekst ustaleń,**
 - **Załącznik nr 3 – Rysunek, kierunki zagospodarowania przestrzennego Gminy.**
- 3) **Załącznik nr 4 – o sposobie rozpatrzenia uwag** złożonych do projektu zmienianego Studium przez osoby fizyczne i prawne oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej.

Oznaczenia graficzne ustaleń na rysunku dostosowano do skali mapy, co oznacza, że przebieg granic poszczególnych stref, obszarów, terenów oraz sieci infrastruktury technicznej określono orientacyjnie, tj. w sposób dopuszczający korektę ich przebiegu przy utrzymaniu istoty zamierzonej dyspozycji przestrzennej.

Do zmienianego Studium dołączono dokumentację planistyczną – formalno-prawną, kompletującą dokumenty zgromadzone w procesie opracowywania Studium.

³ Zgodnie z §4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z dnia 26 maja 2004 r.).

⁴ Zawarte w tomie uwarunkowań.

⁵ Zawarte w części ustaleń Studium.

⁶ Zawarte w części ustaleń Studium.

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY IWANOWICE**

**CZĘŚĆ II
UWARUNKOWANIA**



SPIS TREŚCI:

1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU ORAZ STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI	9
1.1. Przeznaczenie terenu	9
1.2. Zagospodarowanie terenu	9
1.2.1. Charakterystyka sieci osadniczej	9
1.2.2. Struktura użytkowania gruntów	10
1.3. Infrastruktura komunikacyjna	11
1.3.1. Komunikacja drogowa	11
1.3.1.1. Stan istniejący	11
1.3.2. Komunikacja publiczna	15
1.4. Infrastruktura techniczna	15
1.4.1. Sieć wodociągowa	15
1.4.2. Sieć kanalizacyjna	19
1.4.3. Sieć elektroenergetyczna	22
1.4.4. Sieć telekomunikacyjna	23
1.4.5. Sieć gazowa	24
1.4.6. Gospodarka odpadami	24
2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY	25
3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI, JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	26
3.1. Położenie i ukształtowanie terenu	26
3.2. Budowa geologiczna	26
3.3. Rzeźba terenu	27
3.4. Warunki klimatyczne	27
3.5. Klimat akustyczny środowiska	29
3.6. Zasoby wodne	29
3.6.1. Wody powierzchniowe	29
3.6.2. Wody podziemne	30
3.6.3. Przeobrażenia stosunków wodnych i ich odporność na zanieczyszczenia	31
3.7. Ochrona wód podziemnych	31
3.8. Gleby i rolnicza przestrzeń produkcyjna	32
3.8.1. Warunki glebowe	32
3.8.2. Ochrona gleb	34
3.9. Lasy 34	
3.10. Szata roślinna i świat zwierzęcy	35
3.11. Zieleń urządzona	36
3.12. Ochrona przyrody	36
3.12.1. Park krajobrazowy	36
3.12.2. Pomniki przyrody	38
3.12.3. Lasy ochronne	39
3.12.4. Natura 2000	39
3.13. Krajobraz przyrodniczy	39
4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	40
4.1. Obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa małopolskiego	40
4.2. Gminna ewidencja zabytków	41
4.3. Stanowiska archeologiczne (wg oprac. „Źródła archeologiczne na terenie gminy Iwanowice”)	42
5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	43
5.1. Ludność – elementy demografii	43
5.1.1. Obserwowane trendy zmian ludnościowych i gospodarczych w woj. małopolskim ..	43
5.1.2. Prognoza demograficzna	45



5.2.	Program aktywizacji społeczno-zawodowej – bezrobocie.....	47
5.3.	Oświata	49
5.4.	Kultura i sport.....	50
5.5.	Opieka zdrowotna	51
5.6.	Gospodarka	51
5.7.	Gospodarstwa domowe i mieszkalnictwo	52
6.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻEŃ BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA.....	54
6.1.	Ochrona i zagrożenie powodziowe	54
6.2.	Ochrona pożarowa.....	55
6.3.	Pozostałe zagrożenia.....	56
6.3.1.	Zagrożenia komunikacyjne.....	56
6.3.2.	Promieniowanie niejonizujące	56
7.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY	56
7.1.	Cele według Strategii Rozwoju gminy Iwanowice	56
7.2.	Wnioski złożone do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Iwanowice.....	59
8.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW	61
9.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH.....	61
10.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH	61
11.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH.....	61
12.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH.....	61
12.1.	Zadania związane z ochroną przed powodzią	61
12.2.	Zadania związane z rozbudową i funkcjonowaniem systemów infrastruktury drogowej	62
12.3.	Zadania związane z energetyką.....	62
12.4.	Zadania związane z ochroną przyrody.....	63
12.5.	Zadania związane z ochroną dóbr kultury.....	64
13.	TERENY ZAMKNIĘTE	64
14.	UWARUNKOWANIA ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO GMINY	64
14.1.	Podsumowanie uwarunkowań – elementy analizy SWOT	64
14.2.	Najistotniejsze uwarunkowania	66
15.	RELACJE Z INNYMI DOKUMENTAMI	67



1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU ORAZ STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

1.1. Przeznaczenie terenu

Gmina posiada obowiązujący dokument planistyczny – studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Iwanowice przyjęty Uchwałą Rady Gminy Iwanowice Nr XXIII/147/2012 z dnia 20.07.2012 r. w/s zmiany Studium.

Zagospodarowanie terenów następowało w sposób zgodny z przeznaczeniem określonym w dotąd opracowywanych miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Tab. 1. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego uchwalone na terenie gminy Iwanowice

Uchwała	Z dnia	Tytuł	Status
XI/65/03	1.10.2003	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sołectwa Domiarki	nieobowiązujący
XI/61/03	1.10.2003	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sołectwa Lesieniec	nieobowiązujący
XI/63/03	1.10.2003	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sołectwa Poskwitów	nieobowiązujący
XI/62/03	1.10.2003	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sołectwa Sułkowice	nieobowiązujący
XI/64/03	1.10.2003	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sołectwa Zalesie	nieobowiązujący
XXXVI/233/2002	9.10.2002	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sołectw gminy Iwanowice	nieobowiązujący

Od 2016 roku obowiązuje plan zagospodarowania przestrzennego sołectw Gminy Iwanowice pokrywający całą powierzchnię Gminy – przyjęty Uchwałą Nr XIII/127/2015 Rady Gminy Iwanowice z dnia 30 grudnia 2015 roku (z późniejszymi zmianami obszarowymi).

1.2. Zagospodarowanie terenu

1.2.1. Charakterystyka sieci osadniczej

Gmina Iwanowice jest Gminą wiejską i składa się z 22 wsi (23 sołectw):

Tab. 2. Podział gminy Iwanowice na wsie

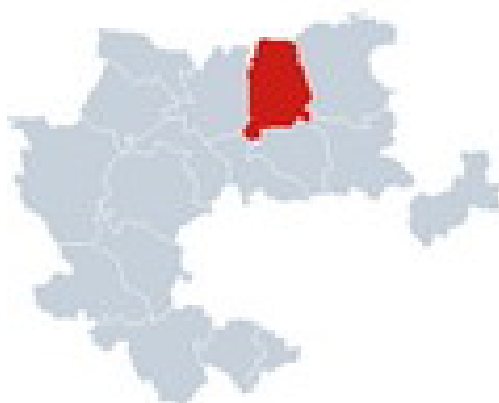
Lp.	Nazwa wsi
1.	Biskupice
2.	Celiny
3.	Damice
4.	Domiarki
5.	Grzegorzowice Małe
6.	Grzegorzowice Wielkie
7.	Iwanowice Włociańskie
8.	Iwanowice Dworskie
9.	Krasieniec Zakupny
10.	Lesieniec
11.	Maszków
12.	Narama
13.	Poskwitów Nowy i Stary
14.	Przestańsko
15.	Sieciechowice
16.	Sułkowice
17.	Stary Krasieniec
18.	Widoma



Lp.	Nazwa wsi
19.	Władysław
20.	Zagaje
21.	Zalesie
22.	Żerkowice

Zabudowa zasadniczo sytuuje się wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych łączących poszczególne sołectwa, stanowiąc przeobrażony w wielu miejscach układ pasmowy. Sieć osadnicza jest stosunkowo zwarta i skupia się wzdłuż głównych dróg Gminy. W zasadzie nie występują obszary zabudowy intensywnej – dominuje zabudowa mieszkalna niska i zagrodowa, zwarte obszary centralne wsi i zabudowa pasmowa przy drogach.

Największa liczba budynków mieszkalnych występuje na terenie miejscowości Sieciechowice, Iwanowice Włociańskie, Iwanowice Dworskie, Celiny i Narama.



Położenie Iwanowic w województwie małopolskim, źródło: gmina Iwanowice

1.2.2. Struktura użytkowania gruntów

W strukturze użytkowania terenu dominują grunty rolne (79,3%), a drugą największą powierzchniowo grupę użytków stanowią tereny ekstensywnie zabudowane. Zdecydowana większość terenów zabudowy stanowi grunty zabudowane rolne. Szczegółowe zestawienie udziału poszczególnych elementów przestrzeni rolnej w ogólnej powierzchni Gminy prezentuje tabela.

Tab. 3. Powierzchnia i rodzaj użytków rolnych na terenie gminy Iwanowice

	Powierzchnia w ha	% udział w powierzchni Gminy
Gmina Iwanowice	7 062	100
Grunty orne	5 296	75,0
Sady	134	1,9
Łąki	125	1,8
Pastwiska	45	0,6
Użytki rolne ogółem	5 600	79,3

Źródło: GUS, 2008.

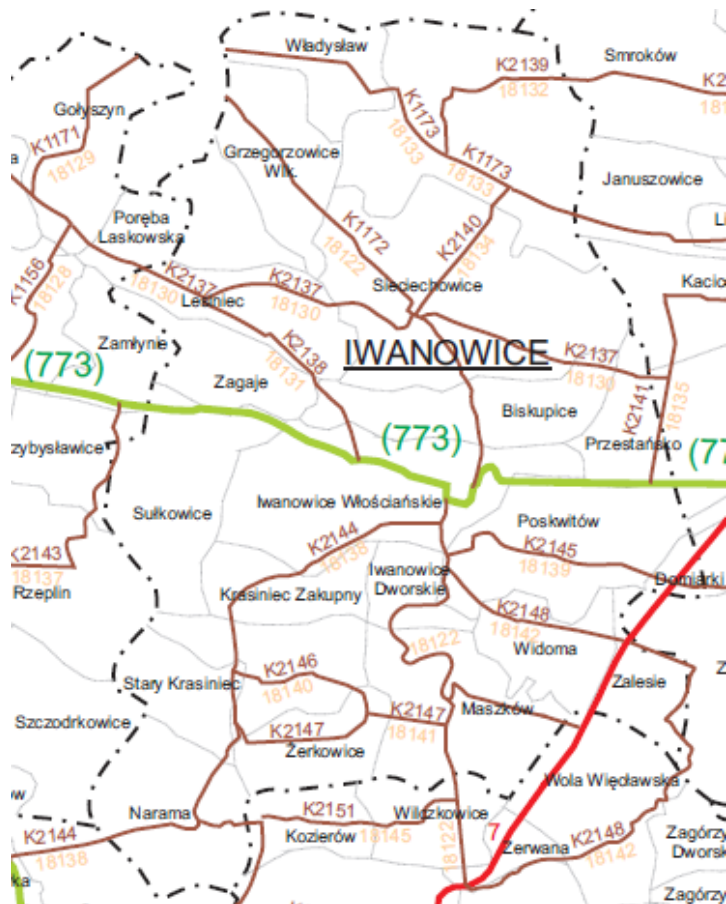
Z powyższego zestawienia widać, że zdecydowanie największą powierzchnię użytków rolnych zajmują grunty orne, obejmujące 3/4 powierzchni Gminy. Stosunkowo niedużą powierzchnię użytków rolnych zajmują sady oraz użytki zielone (łąki i pastwiska).



1.3. Infrastruktura komunikacyjna

1.3.1. Komunikacja drogowa

1.3.1.1. Stan istniejący

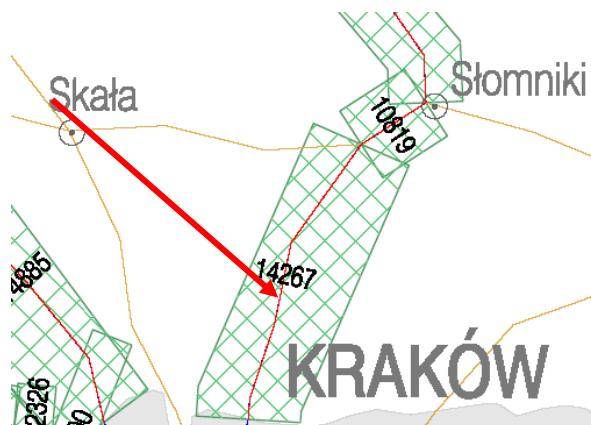


Źródło: Zarząd Dróg Powiatu Krakowskiego

Podstawowy układ komunikacyjny Gminy tworzą następujące drogi:

1. **Droga krajowa** nr 7, relacji Gdańsk – Warszawa – Kielce – Gmina Iwanowice (Do-miarki – Widoma – Maszków) – Kraków – Chyżne – granica państwa, pełniąca funkcję drogi głównej.

Natężenie ruchu na drodze krajowej wg pomiaru generalnego w roku bazowym 2005 r:





~~Obecnie – rok 2010 – na drodze krajowej~~; W roku 2010, zgodnie z danymi GDDKiA, drogą krajową nr 7 (w sąsiedztwie Iwanowic) ~~jest~~ **był** prowadzony SRD (średniodobowy ruch drogowy) ok. 20 000 poj./dobę. Jest to ruch duży. W części zostanie przejęty przez drogę ekspresową S7, na którą jest dotąd utrzymywana rezerwa na terenie Gminy w postaci 200 m szerokości pasa terenu, **na której są prowadzone intensywne prace realizacyjne, wykończeniowe (2023 r.)**. Na rysunku Studium został wrysowany uściślony przebieg trasy⁷. Szerokość pasa w liniach rozgraniczających jest zmienna, podstawowa szerokość to 80 m z odcinkowymi poszerzeniami na poprowadzenie dróg serwisowych i realizację osadników oraz węzła z obecną drogą krajową nr 7.

- Droga wojewódzka nr 773: Wesola** – gmina Iwanowice (Poskwitów – Iwanowice Włociańskie – Sułkowice) – **Skala** – **Sułoszowa** - **Sieniczo**, przewidziana w Planie zagospodarowania przestrzennego Województwa Małopolskiego (2003) do modernizacji celem uzyskania docelowo parametrów klasy technicznej głównej.
- Drogi powiatowe**, klasy zbiorczej - wg poniższego wykazu.

Tab. 4. Wykaz dróg powiatowych

GMINA IWANOWICE – drogi powiatowe						
Nr drogi stary nr	Nazwa drogi (kierunkowy przebieg)	[km]	w tym o naw. tward. [km]	kategoria drogi zbiorcza/lokalna	km od...	do km...
2137 K (18130)	Poręba Laskowska- Sieciechowice-Przestańko	8,8	8,8	lokalna	0+000	8+800
2138 K (18131)	Iwanowice-Zagaje	3,2	3,2	lokalna	0+000	3+200
2139 K (18132)	Władysław-Zagaje Smrokowskie	1,4	1,4	lokalna	0+000	1+400
1173 K (18133)	Grzegorzowice-Podgaje- Januszowice	3,1	3,1	lokalna	0+000	3+100
2140 K (18134)	Sieciechowice-Podgaje	2,4	2,4	lokalna	0+000	2+400
2141 K (18135)	Przestańko-Kacice-Słomniki	1,9	1,9	lokalna	0+000	1+900
2145 K (18139)	Poskwitów-Niedźwiedź	3,7	3,7	lokalna	0+000	3+700
2146 K (18140)	Krasieniec-Żerkowice	2,2	2,2	lokalna	0+000	2+200
2147 K (18141)	Żerkowice-Maszków	2,9	2,9	lokalna	0+000	2+900
2148 K (18142)	Poskwitów-Zalesie-Zerwana	4,5	4,5	lokalna	0+000	4+500
2149 K (18143)	Maszków-Firlejów	2,3	2,3	lokalna	0+000	2+300
1172 K (18122)	Maków – Gołcza -Zerwana	11,2	11,2	zbiorcza	0+000	11+200

⁷ wg dokumentacji przebiegu drogi ekspresowej S7, przygotowanej do wydania decyzji środowiskowej przez WBP Zabrze, Sp.z o.o, w roku 2010, wskazanej do wykorzystania przez GDDKiA Oddział w Krakowie



GMINA IWANOWICE – drogi powiatowe						
Nr drogi stary nr	Nazwa drogi (kierunkowy przebieg)	[km]	w tym o naw. tward. [km]	kategoria drogi zbiorcza/lokalna	km od...	do km...
2144 K (18138)	Iwanowice-Brzozówka	7,6	7,6	zbiorcza	0+000	7+600

Układ podstawowy uzupełniają gminne drogi lokalne i dojazdowe o nawierzchni twardej, w tym w większości ulepszonej. Stanowią one utrwaloną sieć połączeń determinującą dalszy rozwój przestrzenny.

Najważniejsze drogi gminne to:

- Władysław – Okupne – Grzegorzowice,
- Władysław Celiny,
- Laski Włościańskie – Sieciechowice,
- Zagaje – Stara Wieś – Wymysłów – Biskupice,
- Sułkowice – Iwanowice Dworskie,
- Damice – Iwanowice Dworskie,
- Kolbuszowa – Kopalina – Krasieniec Stary,
- Żerkowice – Kozierów – Owczary,
- Kopanina – Łaziec – Narama,
- Maszków – Kolonia Maszków – Firlejów.

1.3.1.2 Stan gminnej infrastruktury drogowej

Pod względem technicznym, istniejący układ drogowy Gminy, jest słabo dostosowany do występujących potrzeb ruchowych: wąskie drogi, małe promienie łuków, nie normatywne spadki podłużne, związane z konfiguracją terenu, wysoka degradacja techniczna istniejącego układu, niska wytrzymałość nawierzchni, nieprzystosowanej do występujących obciążeń.

Komunikacja piesza i rowerowa, odbywa się w sposób mieszany z ruchem kołowym, wzdłuż ciągów drogowych, o niepełnych przekrojach ulicznych, bez wydzielonych chodników i ścieżek rowerowych, poboczami jezdni. Stwarza to zagrożenie bezpieczeństwa.

Problem ten nabiera szczególnego znaczenia wzdłuż drogi krajowej nr 7, która prowadzi bardzo duży ruch, głównie o charakterze tranzytowym.

1.3.1.3 Uwarunkowania rozwoju ponadlokalnego układu drogowego

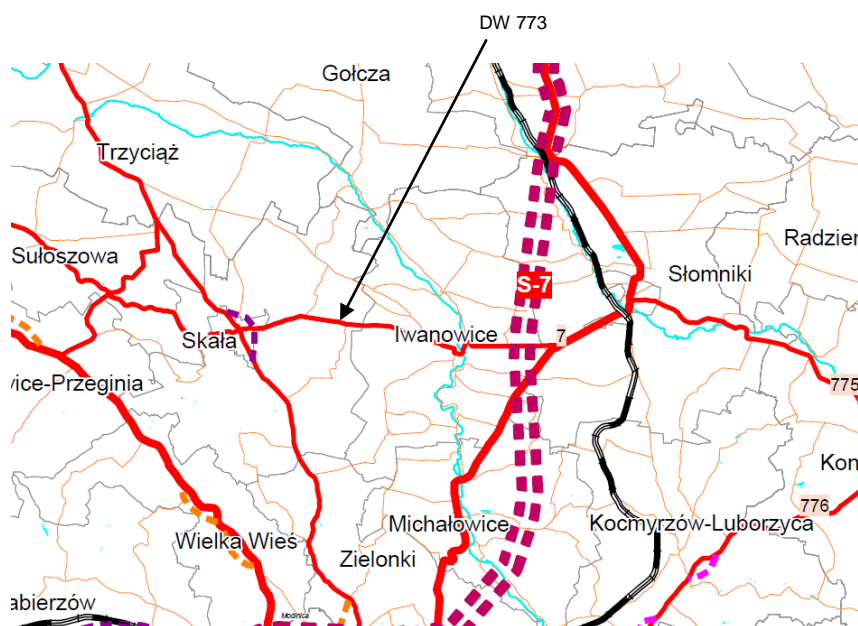
Uwarunkowania rozwoju ponadlokalnego układu drogowego gminy, szczególnie w odniesieniu do dróg krajowych i wojewódzkiej, zawarte są w Planie zagospodarowania przestrzennego Województwa Małopolskiego^{8 9} oraz w zaktualizowanym Planie rozwoju sieci dróg wojewódzkich na lata 2007 – 2013¹⁰.

Źródłem zamieszczonego poniżej schematu jest Plan zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego:

⁸ Uchwała Nr XVI/174/03 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 22 grudnia 2003 roku

⁹ Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego przyjęty Uchwałą Nr XLVII/732/18 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 marca 2018 r. Ustalenia zmienione w 2018 roku PZPWM nie mają wpływu na niniejszą zmianę Studium.

¹⁰ aktualizacja Uchwałą Nr IX/97/07 Sejmiku Małopolskiego, 9 lipiec 2007r



Potencjalne zadanie rządowe stanowi budowa odcinka trasy ekspresowej S7 (wraz z węzłem z DK7) na terenie Gminy. Jest to zadanie ujęte w „Programie budowy dróg krajowych na lata 2008 – 2010” przyjętym uchwałą Rady Ministrów Nr 163/2007 z dnia 25 września 2007r. w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pn. jw. oraz ujęta w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego jako potencjalne zadanie do objęcia programem rządowym, dotyczącym dróg krajowych. Zgodnie ze wskazaniem GDDKiA Oddział w Krakowie, w niniejszym Studium wykorzystane zostały najaktualniejsze materiały dotyczące planowanej drogi ekspresowej, z dokumentacji przebiegu drogi ekspresowej S7, przygotowanej do wydania decyzji środowiskowej przez WBP Zabrze, Sp.z o.o, w roku 2010. **Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla odcinka S7 o przebiegu Moczydło – Szczepanowice – Widoma – Zastów – Kraków (Ptaszyckiego/Igołomska) została wydana przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Krakowie 15 stycznia 2015 r.** Na obszarze Gminy aktualnie jest realizowana droga ekspresowa S7, zgodnie z Decyzją ZRID Nr 30/2020 znak WI-XI.7820.1.1.2020.MS, o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn: „Budowa drogi ekspresowej S7 Warszawa – Kraków, odcinek realizacyjny nr III od km 640 + 600 węzeł Widoma (bez węzła) – do km 658 + 896,30 węzeł „Igołomska” (bez węzła) w Krakowie, długości 18,296 km, zlokalizowana w województwie małopolskim, w powiecie krakowskim, w gminie Iwanowice, w miejscowości Zalesie; w gminie Michałowice w miejscowościach: Wola Więctawska, Zagórzyce Dworskie, Sieborowice, Pielgrzymowice, Raciborowice; w gminie Kocmyrzów – Luborzyca w miejscowościach: Goszcza, Sadowie, Łuczyce, Maciejowice, Wiktorowice, Zastów oraz na terenie gminy miejskiej Kraków w ramach zadania: Budowa drogi ekspresowej S7 Warszawa – Kraków, odcinek Moczydło (granica z woj. świętokrzyskim) – Szczepanowice – Widoma – Zastów – Kraków (do węzła „Igołomska”)”. Obecnie jest realizowany odcinek II węzeł Szczepanowice – węzeł Widoma, umowa na projekt i budowę odcinka II węzeł Szczepanowice – węzeł Widoma, S7 od granicy woj. świętokrzyskiego do Krakowa została podpisana 8 stycznia 2018 r z firmą Mota-Engil Central Europe S.A. Prace projektowe i roboty budowlane wraz z uzyskaniem decyzji o pozwoleniu na użytkowanie powinny być ukończone w ciągu 34 miesięcy od daty podpisania umowy. Odcinek III, węzeł Widoma (bez węzła) – Kraków (z włączeniem do węzła Kraków Nowa Huta) został zrealizowany.

W odniesieniu do drogi wojewódzkiej nr 773 Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Małopolskiego podaje, że „cała sieć dróg wojewódzkich powinna być przewidziana do modernizacji ponieważ żaden ciąg drogowy na całym swoim przebiegu nie posiada wymaganych parametrów. Wszystkie drogi wojewódzkie powinny uzyskać przynajmniej klasę techniczną G”. Zaktualizowany Plan rozwoju sieci dróg wojewódzkich na lata 2007 – 2013 nie ujmuje do roku 2013 modernizacji drogi wojewódzkiej nr 773, prawdopodobnie z racji stosunkowo jeszcze małego – w porównaniu do innych dróg - natężenia ruchu (poniżej 1500 p.rz./dobę na odcinku Wesola - Skąta).



W Ustaleniach Studium – zgodnie z wytycznymi WPZPWM¹¹ i polityką samorządu Gminy – zostanie ujęte wskazanie **do realizacji w planach zagospodarowania przestrzennego** o konieczności zachowania rezerw w planach pod realizację dróg układu nadrzędnego – krajowych, wojewódzkiej i powiatowych – zgodnie z przepisami odrębnymi. Zakłada się, zgodnie z informacją Zarządu Dróg Powiatowych, że drogi powiatowe utrzymają parametry klasy technicznej zbiorczej – wg podanego wykazu.

1.3.2. Komunikacja publiczna

Transport zbiorowy realizowany jest przede wszystkim poprzez autobusy PKS, które obsługuje trzy główne trasy:

- Kraków – Michałowice – Iwanowice – Gołcza – Miechów – Imbramowice – Wolbrom – Trzyciąż,
- Kraków, Michałowice – Iwanowice – Wesola – Słomniki – Miechów – Wolbrom – Zawiercie – Trzonów – Działoszyce,
- Miechów – Laski Dworskie – Iwanowice – Zerwana – Michałowice – Kraków.

Ponadto południowe obszary gminy obsługiwane są przez linie podmiejskie (nr 257 i nr 277) MPK S.A. z Krakowa, kursujące jednak z niewielką częstotliwością (ok. 1 kurs na godzinę).

Istotne znaczenie odgrywa rozwijająca się sieć komunikacji mikrobusowej, łącząca liczne wsie Gminy z Krakowem.

1.4. Infrastruktura techniczna

1.4.1. Sieć wodociągowa

Gmina zasilana jest w wodę z lokalnych ujęć wód podziemnych. W sieć wodociągową uzbrojone są wszystkie jednostki osadnicze i przysiółki. Woda ujmowana jest z poziomu kredowego i jurajskiego za pomocą studni wierconych o głębokościach w granicach od 15 m do 150 m.

Gmina posiada ogółem dziewięć własnych ujęć wody.

Udokumentowane i zatwierdzone zasoby eksploatacyjne wszystkich ujęć wynoszą 6002,4 m³/d. Zgodnie z aktualnymi decyzjami z wyszczególnionych studni w tabeli nr 5, udzielono pozwoleń wodnoprawnych na pobór wody w łącznej ilości nieprzekraczającej 1789.25 m³/dobę.

Tab. 5. Zestawienie decyzji dla ujęć wodociągowych z terenu gminy Iwanowice

Nr decyzji	Z dnia	Data obowiązywania	Studnia	Miejscowość	Maksymalny godzinowy pobór m ³ /h	Średni dobowy pobór m ³ /dobę	
1	OS.MP.62230-13/07	5.10.07	5.10.2017	W-1	WŁADYSŁAW	2,1	38.5
2	OS.MP.62230-15/07	5.10.07	5.10.2017	S-1	ZALESIE	10	185
3	OS.62230/11/04/05/MP	7.03.05	7.03.2015	PS-1	POSKWITÓW STARY	25	600
4	OS.62230/15/03/MP	17.12. 03	31.12.2013	SG-1	GRZEGORZOWICE MAŁE	29	232
5	OS.MP.62230-21/07	12.11. 07	12.11.2017	B-1	IWANOWICE DWORSKIE	18	332
6	OS.MP.62230-14/07	5.10.07	5.10.2017	S-2	NARAMA	12	161
7	OS.MP.62230-16/07	16.10.07	16.10.2017	S-2	MASZKÓW	10,9	126
8	OS.MP.62230-12/07	20.12.07	20.12.2017	S-1	SUŁKOWICE	2,2	22.75
9	OS.MP.62230-17/07	20.12. 07	20.12.2017	S-2,S-3	CELINY	7,6	92.5

¹¹ zmienionego Uchwałą Nr XLVII/732/18 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 marca 2018 r. w/s przyjęcia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego. Ustalenia zmienionego w 2018 roku PZPWM nie mają wpływu na niniejszą zmianę Studium.



Nr decyzji	Z dnia	Data obowiązywania	Studnia	Miejscowość	Maksymalny godzinowy pobór m ³ /h	Średni dobowy pobór m ³ /dobę
			S-2	CELINY	5	
			S-3	CELINY	6,2	

Źródło: Urząd Gminy Iwanowice.

W zakresie systemu zaopatrzenia w wodę występują następujące powiązania z sąsiednimi gminami:

- z ujęcia w Zalesiu woda dostarczana jest do Zaborza Drugiego, a z Poskwitowa do Ratajowa w gminie Słomniki,
- przysiółek Brzezie we wsi Sułkowice oraz przysiółek Iwanowic Włociańskich zaopatrywane są w wodę z gminy Skała,
- część Żerkowic z przysiółkiem Stary Gaj zasilane są w wodę z gminy Michałowice, natomiast wieś Zerwana w gminie Michałowice zaopatrywana jest w wodę z ujęcia w Maszkowie.

Poza granicami Gminy zlokalizowane są również zbiorniki wyrównawcze związane z ujęciem w Naramie i Zalesiu.

Poniżej przedstawiono zapotrzebowanie na wodę w Gminie, obliczone na podstawie wskaźników średniego zużycia wody na jednego mieszkańca w gospodarstwach domowych na wsi.

Tab. 6. Zapotrzebowanie na wodę w gminie Iwanowice (2009 r. wg liczby ludności)

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców (2009 r.)	Zapotrzebowanie na wodę		
			Q _{śr.d} [m ³ /d]	Q _{max.d} [m ³ /d]	Q _{max.h} [m ³ /h]
1.	Biskupice	364	17.22	22.38	1.29
2.	Celiny	666	86.6	112.58	6.49
3.	Damice	288	37.44	48.67	2.80
4.	Domiaraki	192	25.0	32.5	1.90
5.	Grzegorzewice Małe	144	18.7	24.31	1.40
6.	Grzegorzewice Wielkie	246	32.0	41.6	2.40
7.	Iwanowice Dworskie	537	69.8	90.74	5.23
8.	Iwanowice Włociańskie	560	72.8	94.64	5.46
9.	Krasieniec Stary	248	32.2	41.8	2.41
10.	Krasieniec Zakupny	298	38.7	50.31	2.90
11.	Lesieniec	178	23.1	30.0	1.73
12.	Maszków	499	64.8	84.2	4.86
13.	Narama	761	98.9	128.5	7.42
14.	Poskwitów	629	81.8	106.3	6.13
15.	Przestańsko	166	21.6	22.65	1.62
16.	Sieciechowice	1030	133.9	174.1	10.04
17.	Sułkowice	385	50.0	65	3.75
18.	Widoma	282	36.7	47.7	2.75
19.	Władysław	147	19.1	24.8	1.43
20.	Zagaje	71	9.2	12.0	0.69
21.	Zalesie	292	37.9	49.3	2.84
22.	Żerkowice	282	36.7	47.7	2.75
OGÓŁEM		8265	1074.45	1396.8	80.58

Źródło: obliczenia własne, Urząd Gminy.

Metoda obliczeń: obliczenia własne. Do obliczeń przyjęto średni wskaźnik = 130 dm³/M·d dla gospodarstw domowych na wsi i współczynniki nierównomierności rozbioru wody:

- dobowy N_d = 1,3
- godzinowy N_h = 1,8.



Z podanej powyżej symulacji wynika, że średnioroczne zapotrzebowanie na wodę wynosi 386,65 tys. m³/rok.

Powyższe wyliczenie zapotrzebowania zakłada korzystanie z wodociągów przez wszystkich mieszkańców Gminy, przyjmując średni wskaźnik zużycia. Poniżej został podany rzeczywisty pobór wody ogółem – zużycie i straty wody w gminie w tys. m³/rok.

Tab. 7. Pobór wody ogółem, zużycie i straty wody w Gminie

Lp.	Wyszczególnienie	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.	2009 r.
1	Pobór wody ogółem [m ³ /rok]	214,1	221,7	243,7	229,6	221,0	237,1	266,1
2	Zużycie wody ogółem [m ³ /rok]	183,1	178,2	183,6	187,7	183,5	203,5	210,8
3	Straty wody [m ³ /rok]	31,0	43,5	60,1	41,9	37,5	33,6	55,3

Z zestawienia rzeczywistego zużycia wody wynika, że część ludności najprawdopodobniej wspomaga korzystanie z wodociągów posiadaną wodą, ze studni przydomowych i być może również, że przyjęty do wyliczeń wskaźnik średni jest w gminie Iwanowice w granicach poniżej średniej. Będzie to jednak ulegać zmianie i wyliczone zapotrzebowanie wody uwzględniające prognozowany wzrost demograficzny oszacowany do roku 2020 w Strategii Rozwoju Gminy Iwanowice jest prawdopodobny.

Tab. 8. Bilans zapotrzebowania wody uwzględniający prognozowany wzrost demograficzny oszacowany do roku 2020 oraz możliwą wielkość migracji wynikającą z uruchomienia potencjalnych terenów inwestycyjnych

Lp.	Miejscowość	Ludność stała	Zapotrzebowanie wody					
		Prognoza 2020 r.	Q _{śr.d} [m ³ /d]	Nd	Q _{max.d} [m ³ /d]	Nh	Q _{śr.h} [m ³ /h]	q [l/s]
1.	Biskupice	355	53	1,1	59	1,2	2,9	0,81
2.	Celiny	681	102	1,1	112	1,2	5,6	1,56
	Migracja dodatkowa	360	54	1,1	59	1,2	3,0	0,83
3.	Damice	324	49	1,1	53	1,2	2,7	0,74
4.	Domiaraki	249	37	1,1	41	1,2	2,1	0,57
5.	Grzegorzewice Małe	166	25	1,1	27	1,2	1,4	0,38
6.	Grzegorzewice Wielkie	293	44	1,1	48	1,2	2,4	0,67
7.	Iwanowice Dworskie	448	67	1,1	74	1,2	3,7	1,03
	Migracja dodatkowa	90	14	1,1	15	1,2	0,7	0,21
8.	Iwanowice Włociańskie	567	85	1,1	94	1,2	4,7	1,30
	Migracja dodatkowa	162	24	1,1	27	1,2	1,3	0,37
9.	Krasieniec Stary	258	39	1,1	43	1,2	2,1	0,59
10.	Krasieniec Zakupny	298	45	1,1	49	1,2	2,5	0,68
11.	Lesieniec	210	31	1,1	35	1,2	1,7	0,48
12.	Maszków	441	66	1,1	73	1,2	3,6	1,01
	Migracja dodatkowa	108	16	1,1	18	1,2	0,9	0,25
13.	Narama	602	90	1,1	99	1,2	5,0	1,38
	Migracja dodatkowa	822	123	1,1	136	1,2	6,8	1,88
14.	Poskwitów	532	80	1,1	88	1,2	4,4	1,22
	Migracja dodatkowa	612	92	1,1	101	1,2	5,0	1,40
15.	Przestańsko	171	26	1,1	28	1,2	1,4	0,39
16.	Sieciechowice	1047	157	1,1	173	1,2	8,6	2,40
	Migracja dodatkowa	234	35	1,1	39	1,2	1,9	0,54
17.	Sułkowice	409	61	1,1	68	1,2	3,4	0,94
18.	Widoma	297	45	1,1	49	1,2	2,5	0,68
	Migracja dodatkowa	1128	169	1,1	186	1,2	9,3	2,59
19.	Władysław	170	25	1,1	28	1,2	1,4	0,39
	Migracja dodatkowa	100	15	1,1	17	1,2	0,8	0,23
20.	Zagaje	80	12	1,1	13	1,2	0,7	0,18
21.	Zalesie	303	45	1,1	50	1,2	2,5	0,69
	Migracja dodatkowa	528	79	1,1	87	1,2	4,4	1,21
22.	Żerkowice	257	39	1,1	42	1,2	2,1	0,59



Miejscowość	Ludność stała	Zapotrzebowanie wody					
	Prognoza 2020 r.	Q _{śr.d} [m ³ /d]	Nd	Q _{max.d} [m ³ /d]	Nh	Q _{śr.h} [m ³ /h]	q [l/s]
Migracja dodatkowa	960	144	1,1	158	1,2	7,9	2,20
RAZEM							
bez migracji dodatkowej	8158	1223					
z migracją dodatkową	13262	1988					

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Iwanowice, w obliczeniach przyjęto zużycie wody przez jednego mieszkańca = 150 dm³/M·d.

Tab. 9. Zestawienie poboru wody w latach 2005-2008 w m³/rok

I. Wodociągi konserwowane przez SKR Iwanowice					
Lp.	Nazwa wodociągu	2005	2006	2007	2008
1	Sułkowice	6096	5644	6508	7852
2	Celiny	26845	27055	27709	30173
3	Narama	36485	35427	41835	46446
4	Maszków	38144	38141	39155	41865
5	Iwanowice			40594	37817
	SUMA:	107570	106267	155801	164153
II. Wodociągi konserwowane przez „TORWOD”Sp. z o.o.					
5	Władysław	3364	2777	2040	2717
6	Zalesie	23228	27778	19531	17299
7	Stary	88806	71016	22636	28913
	SUMA	115398	101571	44207	48929
III. Wodociąg konserwowany przez ZIS – Jan Lis, Sieciechowice 92					
8	Sieciechowice	20757	21780	21026	23977
	SUMA	20757	21780	21026	23977
	RAZEM:	243725	229618	221034	237059

Źródło: Urząd Gminy Iwanowice.

Sieć wodociągowa zbudowana jest z rur stalowych, PCV i PE. Rurociągi magistralne posiadają średnice: 80, 100, 150 i 160 mm, a rozdzielcze: 32, 40, 60, 90 i 110 mm. Stan techniczny sieci stalowej jest niezadowolający, a częste awarie przyczyniają się do znacznych strat wody, które szacuje się nawet na ok. 40%. Stan techniczny nowych sieci, zbudowanych z rur PCV i PE jest dobry.

Tab. 10. Sieć wodociągowa na terenie Gminy

Rok	Długość sieci wodociągowej [km]	Podłączenia wodociągowe prowadzące do budynków mieszkalnych [km/szt.]	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej [os.]	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych [w dam ³]
2003	154,7	51,7 / 2007	7226	183,1
2004	154,7	52,0 / 2017	7261	221,7
2005	154,7	52,4 / 2027	7297	243,7
2006	155,4	55,3 / 2090	7524	229,6
2007	156,4	56,6 / 2134	7682	221,0
2008	157,4	60,3 / 2256	8122	237,1
2009	158,1	62,1 / 2317	8363	266,1

Źródło: Urząd Gminy Iwanowice

Jakość wody w eksploatowanych studniach głębinowych odpowiada normom pod względem fizyko-chemicznym, natomiast bakteriologicznie w niektórych ujęciach wykazuje okresowo ponadnormatywne zanieczyszczenie i wówczas podlega chlorowaniu.



Wszystkie ujęcia w gminie mają ustanowioną strefy ochronne, tj. tereny ochrony bezpośredniej. Ze względu na budowę geologiczną terenu (znaczny nadkład warstw nieprzepuszczalnych lub słabo przepuszczalnych), warunki hydrogeologiczne (głównie naporowe zwierciadło wody), a także z uwagi na konstrukcję studni i charakter obszarów zasilania nie ustanowiono terenów ochrony pośredniej zarówno wewnętrznej jak i zewnętrznej.

Na terenie Gminy głównym problemem oprócz stosunkowo dużej awaryjności sieci wodociągowej wykonanej z rur stalowych jest fakt, że większość wodociągów bazuje tylko na 1 studni. Brak w Gminie odwiertów rezerwowych – za wyjątkiem odwiertu zlokalizowanego w Iwanowicach Dworskich. Celowym byłoby wykonanie dodatkowych odwiertów i studni rezerwowych, w pierwszej kolejności na terenach obsługiwanych przez wodociągi grupowe (dotyczy to gł. systemu Naramy i Grzegorzowic), a także połączeń pomiędzy poszczególnymi systemami, w tym połączeń sieci wodociągowych w miejscowościach:

- Sieciechowice – Celiny,
- Celiny – Władysław,
- Sułkowice – Iwanowice,
- Narama, Krasieniec – Iwanowice,
- Maszków – Żerkowice.

Obecnie połączone są ze sobą jedynie wodociągi zasilane z ujęć w Zalesiu i Starym Poskwitowie.

1.4.2. Sieć kanalizacyjna

Głównymi źródłami zanieczyszczenia wód powierzchniowych są ścieki komunalne i w mniejszym stopniu przemysłowe. Znaczący wpływ mają również spływy powierzchniowe, szczególnie z terenów stanowiących grunty orne. Ścieki sanitarne z gospodarstw i obiektów usługowych gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych. Znaczna część zbiorników jest nieszczelna. Część ścieków sanitarnych z gospodarstw indywidualnych wywożona jest na pola i użytki zielone. Płynne odpady komunalne z terenów zabudowy mieszkaniowej oraz z obiektów użyteczności publicznej i obiektów usługowo-handlowych odbierane są przez wyspecjalizowane jednostki. W ostatnich latach obserwuje się wzrost ładunku zanieczyszczeń BZT₅, ChZT oraz zawiesiny w ściekach po oczyszczeniu. W roku 2007 ich stężenie wyniosło odpowiednio: 17 229 kg/rok, 29 439 kg/rok oraz 13 539 kg/rok.

Istotnym uwarunkowaniem dla Gminy jest jej położenie na terenie chronionej zlewni rzeki Dłubni (oprócz Naramy – zlewnia Prądnika oraz wsi Celiny i Władysław – zlewnia Szreniawy), w związku z czym sprawą priorytetową jest uporządkowanie gospodarki ściekowej oraz realizacja zbiorowych systemów kanalizacji sanitarnej z odprowadzeniem ścieków do wysokoefektywnych oczyszczalni wyposażonych w punkty zlewne.

Obecnie jeszcze większość budynków i gospodarstw w Gminie odprowadza ścieki do przydomowych zbiorników, w większości tylko teoretycznie bezodpływowych. Okresowo są one opróżniane. Nieszczelne lub przelewowe szamba są główną przyczyną zanieczyszczenia wód powierzchniowych oraz środowiska gruntowo-wodnego. Ścieki z obiektów użyteczności publicznej oraz z części gospodarstw wywożone są przez:

▪ odpady stałe

- **A.S.A Eko Polska Sp. z o.o., Oddział Eko-Smok**
os. Piastów 61, 31-625 Kraków
- **MPO Sp. z o.o.**
ul. Nowohucka 1, 31-580 Kraków
- **Zakład Usług Komunalnych Romuald Kwiecień**
Prądnik Korzkiewski 34, 32-089 Wielka Wieś
- **Przedsiębiorstwo Wielebranżowe MIKI, Mieczysław Jakubowski**
ul. Podgórk Tynieckie 103, 30-375 Kraków



- **odpady płynne**
 - **Usługi Asenizacyjne**
Adam Krokosz
Wola Zachariaszowska 124, 32-087 Zielonki
 - **Usługi Kanalizacyjne, Udrażnianie Kanalizacji**
Mariusz Ostrowski
Małomiąca 87, 32-091 Michałowice
 - **„Asen-Wuko”**
Jolanta Mrozowska
32-048 Jerzmanowice 17
 - **Firma Transportowo-Handlowa „Zębala”**
Owczary 142, 32-088 Przybysławice
 - **SKR Iwanowice**
32-095 Iwanowice
 - **Usługi Rolnicze, Transport i Wywóz Ścieków**
Jerzy Fliśnik
ul. Do Cegielni 22, 32-087 Zielonki
 - **Usługi Transportowe Michał Gumuła**
Żerkowice 26

Zgodnie z rozporządzeniem Wojewody Małopolskiego gmina Iwanowice tworzy aglomerację ze wskazaniem na oczyszczalnię ścieków w Iwanowicach Dworskich.

Tab. 11. Aglomeracja Iwanowice wg rozporządzenia Wojewody i Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych

Aglomeracja	Miejscowości	Nazwa zlewni / oczyszczalnia	Równoważna liczba mieszkańców	
			wg rozporządzenia Wojewody	wg Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych
Gmina Iwanowice z oczyszczalnią w Iwanowicach Dworskich	cały obszar Gminy	Iwanowice Dworskie	Nr 2559 z dnia 5.07.2006 – 7970 mieszkańców	2 000 – 10 000 osób

Obszar Gminy położony jest w prawobrzeżnej części zlewni rzeki Dłubni i część obszaru lewobrzeżnego została już skanalizowana w systemie grawitacyjnym, a ścieki są odprowadzane do oczyszczalni grupowej w Iwanowicach Dworskich.

Grupowa mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków typu ECOLO-CHIEF uruchomiona została w 2004 roku, na lewym brzegu rzeki Dłubni, w Iwanowicach Dworskich. Przepustowość oczyszczalni wynosi $Q_{\text{sr.d.}} = 450 \text{ m}^3/\text{d}$. Strefa ochronna oczyszczalni mieści się w granicach ogrodzenia obiektu. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rzeka Dłubnia, której administratorem jest Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie. Przyjęta metoda oczyszczania opiera się na niskoobciążonym osadzie czynnym, z redukcją związków biogenych oraz tlenową stabilizacją osadów ściekowych i ich wstępną przeróbką (odwodnienie, suszenie).

W skład oczyszczalni wchodzi:

- przepompownia ścieków z kratą koszową,
- osadnik wstępny,
- komora anoksydacyjna (niedotleniona),
- komory osadu czynnego (z wglębnym napowietrzaniem),
- osadnik wtórny,
- komora tlenowej stabilizacji osadu nadmiernego,

a ponadto:

- zbiornik zlewny ścieków dowożonych (z napowietrzaniem),
- urządzenie do odwadniania osadu (prasa filtracyjna),



- wiata składowa osadu odwodnionego,
- budynek wielofunkcyjny socjalno-techniczny,
- komora kontrolno-pomiarowa ścieków oczyszczonych.

W systemie ECOLO-CHIEF przewidziano również – w razie konieczności – możliwość podawania roztworu siarczanu żelaza (PIX) w sposób ciągły lub doraźnie, w zależności od potrzeby zwiększenia stopnia redukcji fosforu.

Tab. 12. Szacunkowy bilans ścieków z Maszkowa, Krasieńca Starego i Żerkowic

Miejscowość		Zapotrzebowanie wody $Q_{\text{śr.d}}$ [m ³ /d]	Ilość ścieków sanitarnych [m ³ /d]	Ilość wód infiltracyjnych [m ³ /d]	Całkowita ilość ścieków dopływających do oczyszczalni $Q_{\text{śr.d}}$ [m ³ /d]
1.	Maszków	66	59	12	71
	Migracja dodatkowa	16	14	3	17
2.	Krasieniec Stary	39	35	7	42
3.	Żerkowice	39	35	7	42
	Migracja dodatkowa	144	130	26	156
RAZEM					
bez migracji dodatkowej		144	129	26	155
z migracją dodatkową		304	273	55	328

Źródło: Urząd Gminy Iwanowice.

Ścieki z tych miejscowości są odprowadzane poprzez rozbudowywany system kanalizacyjny do oczyszczalni w Iwanowicach Dworskich. Z pozostałych miejscowości ścieki są obecnie dowożone do oczyszczalni, przewiduje się sukcesywną rozbudowę sieci kanalizacyjnej.

Tab. 13. Szacunkowa ilość powstających oraz przewidywanych docelowo ścieków

Miejscowość		Zapotrzebowanie wody $Q_{\text{śr.d}}$ [m ³ /d]	Ilość ścieków sanitarnych [m ³ /d]	Ilość wód infiltracyjnych [m ³ /d]	Całkowita ilość ścieków dopływających do oczyszczalni $Q_{\text{śr.d}}$ [m ³ /d]
1.	Celiny	102	92	18	110
	Migracja dodatkowa	54	49	10	58
2.	Domiarki	37	33	7	40
3.	Przestańsko	26	23	5	28
4.	Lesieniec	31	28	6	33
5.	Władysław	25	23	5	27
	Migracja dodatkowa	15	14	3	16
6.	Zagaje	12	11	2	13
7.	Zalesie	45	41	8	49
	Migracja dodatkowa	79	71	14	85
8.	Narama	90	81	16	97
	Migracja dodatkowa	123	111	22	133
9.	Grzegorzowice Małe	25	23	5	27
10.	Grzegorzowice Wielkie	44	40	8	48
11.	Sieciechowice	157	141	28	170
	Migracja dodatkowa	35	32	6	38

Źródło: Urząd Gminy Iwanowice.



Główne problemy związane z systemem odprowadzania i oczyszczania ścieków to:

- zdarzające się nieszczelne lub przelewowe zbiorniki na ścieki i „dzikie” wylewiska nieczystości,
- wymagana wysoka efektywność oczyszczania ścieków z uwagi na ochronę rzeki Dłubni,
- wysokie koszty budowy kanalizacji sanitarnej wymagającej dodatkowo akceptacji społecznej, w tym uzgodnień tras przebiegu kanałów z właścicielami gruntów.

Tab. 14. Sieć kanalizacyjna na terenie Gminy

Rok	Długość sieci kanalizacyjnej [km]	Budynki mieszkalne i zbiorowego zamieszkania podłączone do sieci kanalizacyjnej [szt./km]	Liczba ludności korzystająca z sieci kanalizacji sanitarnej	Ścieki odprowadzane [w dm ³]
2003	—	—	—	—
2004	6,6	94 / 3,0	442	8
2005	6,6	94 / 3,0	442	9
2006	6,6	98 / 3,1	458	13
2007	6,6	98 / 3,1	458	15
2008	6,6	113 / 3,5	458	14
2009	7,85	139 / 41	476	15

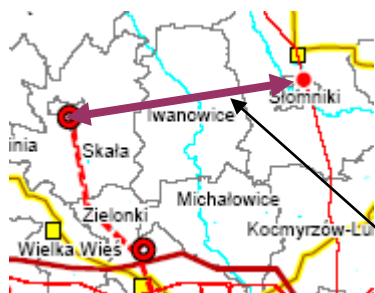
Źródło: Urząd Gminy Iwanowice.

1.4.3. Sieć elektroenergetyczna

Źródła zaopatrzenia gminy Iwanowice w energię elektryczną usytuowane są poza obszarem Gminy. Źródłami tymi są: stacja elektroenergetyczna 110 kV/ŚN GPZ Słomniki oraz dwie stacje położone na terenie Krakowa GPZ Lubocza i GPZ Kraków-Prądnik.

Na obszarze Gminy nie występują obiekty i linie elektroenergetyczne najwyższych napięć, a więc o napięciu 220 kV i wyższym, brak też linii i obiektów wysokiego napięcia 110 kV. Sieci i obiekty najwyższych napięć i wysokiego napięcia stwarzają najistotniejsze uwarunkowania przestrzenne bowiem strefy techniczne (strefy ograniczonego użytkowania terenu) wzdłuż tych linii i wokół obiektów mają duże rozmiary.

ENION grupa Turon zwrócił się do gmin: Słomniki, Iwanowice, Skąpa z prośbą o umożliwienie przeprowadzenia linii przesyłowej wysokiego napięcia 110 kV po śladzie linii SN 15 kV, umożliwiającej połączenie GPZ Słomniki z GPZ Skąpa. Linia ta nie jest ujęta w wojewódzkim planie zagospodarowania przestrzennego, jednak ze względu na potrzeby obsługi energetycznej gmina Iwanowice postanowiła przychylić się do wniosku ENION, pod warunkiem kablowania ziemnego linii w terenach budowlanych. Równocześnie – do decyzji ENION – na rysunku Studium wyznaczono możliwość alternatywnego poprowadzenia linii wysokiego napięcia, poza terenami budowlanymi, częściowo w rozdzielaniu od linii średniego napięcia.



Planowana połączenie linią 110 kV



Obecnie energia elektryczna jest dostarczana indywidualnym odbiorcom liniami niskiego napięcia, poprowadzonymi ze stacji transformatorowych SN/nN, zasilanych liniami napowietrznymi SN ze stacji 110 kV/ŚN. Praktycznie całość sieci średniego i niskiego napięcia sieci elektroenergetycznej wykonana jest liniami napowietrznymi, a stacje transformatorowo-rozdzielcze 15/0,4 kV są stacjami napowietrznymi, słupowymi. Wynika to z wiejskiego charakteru Gminy. Układ sieci, jak również rozmieszczenie stacji transformatorowych dostosowany jest do aktualnych potrzeb w zakresie zapotrzebowania na energię elektryczną.

1.4.4. Sieć telekomunikacyjna

Telekomunikacja przewodowa

Abonenci telefonii przewodowej Telekomunikacji Polskiej SA z gminy Iwanowice są obsługiwani przez system automatycznych central międzymiastowych, w krakowskiej strefie numeracyjnej, za pośrednictwem central w Słomnikach i Iwanowicach. Sieć i obiekty telekomunikacji w Gminie należą do krakowskiego okręgu TP SA.

Sieć rozdzielcza telefonii przewodowej jest wykonana w wersji napowietrznej, a także kablowej – na terenach o intensywniejszej zabudowie, w centrach miejscowości.

Biorąc pod uwagę, że przeciętne krajowe wskaźniki są jeszcze nadal kilkakrotnie niższe od europejskich, celowa jest kontynuacja dotychczasowej dynamiki rozwoju infrastruktury telekomunikacji przewodowej, aby osiągnąć:

- wyrównany dostęp wszystkich mieszkańców Gminy do usług telekomunikacji przewodowej,
- ogólnopolskie standardy gęstości abonentów (jak w Polsce ogółem – a więc co najmniej około 250 abonentów na 1000 mieszkańców), a w perspektywie – standardy europejskie. W najbardziej rozwiniętych krajach europejskich wskaźnik ten, liczony dla całego kraju, osiąga liczbę około 700 abonentów na 1000 mieszkańców.

Gęstość abonentów telefonii przewodowej jest jedynie wskaźnikiem ilościowym, na podstawie którego nie można jeszcze wnioskować o jakości oferowanych usług. Równie ważne dla użytkowników, zwłaszcza korzystających ze światowych sieci teleinformatycznych (np. Internet, poczta elektroniczna), są wskaźniki charakteryzujące:

- niezawodność, jakość, prędkość i koszt transmisji – przede wszystkim cyfrowej,
- czas potrzebny na przyłączenie nowego abonenta do sieci telekomunikacji przewodowej.

Dane na ten temat nie są publikowane. Jednak doświadczenie wykazuje, że korzystanie np. z mediów elektronicznych, za pośrednictwem modemu telefonicznego przyłączonego do sieci rozdzielczej telefonii przewodowej jest nadal nie w pełni zadowalające odnośnie jakości i kosztowne, z powodu niskich parametrów technicznych tej sieci (mała prędkość i jakość transmisji) oraz stosunkowo wysokich opłat taryfowych. Sukcesywnie jednak sytuacja ulega poprawie.

Telefonia komórkowa

W okresie intensywnego rozwoju sieci telefonii komórkowych, realizujących łączność między abonentami mobilnymi oraz między mobilnymi i stacjonarnymi, nieodzowna jest również analiza dostępu mieszkańców do tego typu usług telekomunikacyjnych. Obecnie na terenie Polski eksploatowane są następujące sieci telefonii komórkowej:

- sieć analogowa Centertel NMTi, w paśmie 450 MHz – operator PTK Centertel,
- sieć cyfrowa Orange (Idea), w paśmie 900 i 1800 MHz – operator PTK Centertel,
- sieć cyfrowa Era GSM, w paśmie 900 i 1800 MHz – operator Polska Telefonia Cyfrowa,
- sieć cyfrowa Plus GSM, w paśmie 900 i 1800 MHz – operator Polkomtel.

Gmina Iwanowice położona jest w obszarach działania katowickich okręgów telekomunikacji poszczególnych, wymienionych powyżej, operatorów telefonii komórkowej.

Analizując dostępność usług sieci telefonii komórkowej należy mieć na uwadze, że decydującym czynnikiem warunkującym korzystne warunki propagacji fal radiowych jest ukształtowanie terenu oraz jego pokrycie – zwłaszcza przez kompleksy leśne. Tereny położone w dolinach, otoczone



wzniesieniami, zwłaszcza zalesionymi, charakteryzują się gorszym dostępem do usług telefonii komórkowej.

Przyjmuje się potrzebę rozwoju systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych (przewodowych i bezprzewodowych) stosownie do potrzeb zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformacyjne.

1.4.5. Sieć gazowa

Koncesje na przesył i dystrybucję, obrót gazem oraz na świadczenie usług przesyłowych, na terenie Gminy posiada Karpacka Spółka Gazownictwa Sp z o.o. z siedzibą w Tarnowie. Obszar Iwanowic obsługiwany jest przez Oddział Zakład Gazowniczy w Krakowie, z siedzibą przy ul. Gazowej 16. Gmina zgazyfikowana jest w ok. 60%. Gmina Iwanowice jest zasilana w gaz ziemny wysokometanowy GZ 50 ze stacji redukcyjno-pomiarowej zlokalizowanej w Wielkiej Wsi. Sieć dystrybucyjna na terenie Iwanowic jest wykonana w około 18% ze stali. Szczegółowe dane dotyczące długości sieci gazowej przedstawia zestawienie.

Tab. 15. Zestawienie długości sieci średniego ciśnienia oraz przyłączy na terenie gminy Iwanowice

Lp.	Materiał	Sieć średniego ciśnienia	Przyłącza
1	Stal	8 947,00	5 773,00
2	PE	41 165,00	14 000,60
Łącznie		50 112,00	19 773,60

Zródło: Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Iwanowice, Ekokonsulting, Bielsko-Biała 2006.

Gazociągiem źródłowym dla omawianego obszaru jest magistralny gazociąg wysokoprężny $\phi 350$ 6,4 MPa relacji Węgrzce Wielkie – Dąbrowa Górnicza, który poprzez:

- stacje redukcyjno-pomiarowe I stopnia przy ul. Mistrzejowickiej w Krakowie, w gminie Zielonki, w gminie Wielka Wieś,
- gazociągi zasilające średniego ciśnienia $\phi 150$ i $\phi 100$: Batowice – Michałowice – Maszków; Zielonki – Narama; Wielka Wieś – Skąła – Zamłynie; Wielka Wieś – Cianowice – Rzeplin,

jak i układ sieci rozdzielczych średniego ciśnienia na terenie gmin Michałowice, Zielonki, Skąła zaopatruje odbiorców gazu we wsiach Narama, Maszków, Iwanowice Włościańskie, Iwanowice Dworskie, Żerkowie (część sołectwa), Biskupice, Sułkowice, Zalesie, Widoma, Poskwitów Stary, Sieciechowice (część).

1.4.6. Gospodarka odpadami

W Gminie funkcjonuje system selektywnej zbiórki odpadów, zgodnie z Gminnym Programem Gospodarki Odpadami, który będzie w tym roku aktualizowany. Ujmie wskazania Planu Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego, 2010, który z kolei jest aktualizacją Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami przyjętego Uchwałą Nr XI/133/07 z dnia 24 września 2007 r. Sejmiku Województwa Małopolskiego. Plan wskazuje na priorytet dla odzysku wytworzonych odpadów a unieszkodliwianie odpadów traktuje jako ostateczność, zalicza do obowiązkowych zadań własnych Gminy w zakresie odpadów komunalnych objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowanym systemem odbierania wszystkich rodzajów odpadów komunalnych, budowy, utrzymania i eksploatacji własnych, bądź wspólnych z innymi gminami lub przedsiębiorcami instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych albo warunków do budowy, utrzymania i eksploatacji instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych przez przedsiębiorców, warunków ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania.

Obecnie szacuje się, że w zorganizowanym systemie zbiórki i usuwania odpadów komunalnych uczestniczy ok. 45% mieszkańców Gminy. Rocznie pozyskuje się w ten sposób ok. 7 ton surowca. Z poniższego zestawienia widać, że odzysk surowców wtórnych w Gminie dynamicznie wzrasta, co bardzo dobrze świadczy o wzroście świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy.



Tab. 16. Odzysk surowców wtórnych w latach 2004-2009

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Makulatura	—	—	5,4	5,9	10,9	3,09
Tworzywa sztuczne	—	—	3,6	2,5	7,1	5,44
Złom	—	—	—	—	—	-
Metale kolorowe	—	—	—	—	—	-
Szkło	—	—	9	8,48	18,58	8,23

Źródło: Urząd Gminy Iwanowice.

Na terenie Gminy podstawową metodą unieszkodliwiania odpadów komunalnych jest ich wywożenie na składowisko odpadów. Gmina nie posiada własnego składowiska. Odpady komunalne z terenu Gminy wywożone są przez przewoźników, z którymi Gmina zawiera odpowiednie umowy. Odpady z gospodarstw domowych jak i z budynków użyteczności publicznej wywożone są poza obszar Gminy na składowisko, które wybiera firma.

Na terenie Gminy pojawiają się niezalegalizowane wysypiska odpadów (tzw. „dzikie” wysypiska), o niewielkiej powierzchni, które są na bieżąco likwidowane.

Gmina realizuje program Azbest - Stop – pomocy mieszkańcom w utylizacji odpadów azbestowych. Niebezpieczne odpady wywozi się do Jednostki Ratownictwa Chemicznego Sp. z o.o. w Tarnowie.

Wg Suplementu do programu ochrony środowiska i planu gospodarki odpadami dla powiatu krakowskiego w gminach o liczbie ludności mniejszej lub zbliżonej do 10 tys. mieszkańców (Igołomia-Wawrzeńczyce, Iwanowice, Jerzmanowice-Przegonia, Michałowice, Mogilany, Skąpa, Sułoszowa, Świątniki Górne, Wielka Wieś) zaleca się budowę punktów zbiorczo-przeładunkowych odpadów przeznaczonych do recyklingu. Usprawni to funkcjonowanie systemu oraz ograniczy nakłady na przewożenie surowców wtórnych w tym odpadów opakowaniowych do zakładów przetwórczych.

2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY

Pod pojęciem ładu przestrzennego należy rozumieć „takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjne i estetyczne”¹².

Ład przestrzenny jest jednym z pojęć o kluczowym znaczeniu dla planowania przestrzennego. Powinien być – obok zrównoważonego rozwoju – traktowany jako podstawa wszelkich działań planistycznych, w szczególności określenia zasad kształtowania polityki przestrzennej przez jednostki samorządu terytorialnego¹³.

Współczesna struktura osadnictwa wiejskiego kształtowała się poprzez kontynuację historycznego układu zabudowy. Dla większości wsi w gminie Iwanowice jako charakterystyczny, można uznać stan rzeczy w którym:

- historyczna zabudowa wsi zlokalizowana jest wzdłuż głównego ciągu komunikacyjnego (w przewadze jest to droga klasy lokalnej – gminnej lub zbiorczej – powiatowej, wojewódzkiej), często w odległościach znacznie mniejszych niż jest to wymagane dla nowej zabudowy sytuowanej wzdłuż drogi danej klasy¹⁴,
- nowe budynki powstawały jako kolejne linie zabudowy, obsługiwane na ogół prostopadłym do drogi publicznej dojazdem wewnętrznym, przy czym w warunkach gminy Iwanowice szerokość tych dojazdów często wynosi nie więcej niż 3÷3,5 m.

¹² Art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.).

¹³ Art. 1 ust. 1 tamże.

¹⁴ Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 43, poz. 430).



Dla ochrony ładu przestrzennego konieczne jest przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom przestrzennym związanym z wprowadzaniem nowej zabudowy, w szczególności przez ograniczanie liczby kolejnych linii zabudowy obsługiwanych komunikacyjnie przez służebność przejazdu lub drogę wewnętrzną o niewystarczającej szerokości, a także ograniczanie niekontrolowanego, przestrzennego „rozlewania” się układów osadniczych.

3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI, JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

3.1. Położenie i ukształtowanie terenu

Gmina Iwanowice jest położona w niedalekim sąsiedztwie (15-25 km), na północ od Krakowa, w malowniczej dolinie rzeki Dłubni, w Kotlinie Iwanowickiej, na pograniczu Wyżyn: Krakowsko-Częstochowskiej i Miechowskiej. Obszar Gminy graniczy od północy z gminą wiejską Gołcza, od wschodu z gminą miejsko-wiejską Słomniki, od południowego-wschodu sąsiaduje z gminą wiejską Kocmyrzów, od południa z gminą wiejską Michałowice, od południowego-zachodu z gminą wiejską Zielonki, natomiast od zachodu z gminą miejsko-wiejską Skąta. Gminę tworzą 22 sołectwa: Biskupice, Celiny, Damice, Domiarki, Grzegorzowice Małe, Grzegorzowice Wielkie, Iwanowie Dworskie, Iwanowie Włościańskie, Krasieniec Stary, Krasieniec Zakupny, Lesieniec, Maszków, Narama, Poskwitów Stary i Nowy, Przestańsko, Sieciechowice, Sułkowiec, Widoma, Władysław, Zagaje, Zalesie oraz Żerkowice.

Iwanowice Włościańskie – centrum władz Gminy – są położone są w środkowym odcinku Doliny Dłubni, zwanym Kotliną Iwanowicką. W tym miejscu przebiega granica między Wyżyną Miechowską a Jurą Krakowsko-Częstochowską. Kotlinę Iwanowicką obrzeżają wzgórza, między innymi Góra Klin i Babia Góra, których wysokość przekracza 40 m ponad dno doliny. Przez wieś przepływają: rzeka Dłubnia oraz jej dopływ, potok Minożka. Krajobraz urozmaicają kompleksy leśne w pobliskich Zagajach i Maszkowie. Ze względu na niezwykle malownicze ukształtowanie terenu odcinek Doliny Dłubni między Maszkowem a Iwanowicami nazywany jest „Małym Ojcowem”.

3.2. Budowa geologiczna

Budowa geologiczna i tektonika podłoża skalnego występującego na terenie gminy Iwanowice jest wynikiem długotrwałych, skomplikowanych procesów geologicznych, takich jak sedymentacja oraz ruchy tektoniczne, zachodzących na terenie Monokliny Śląsko-Krakowskiej i Niecki Miechowskiej. Obszar Gminy jest położony na pograniczu tych dwóch jednostek geologicznych.

W budowie geologicznej omawianego obszaru reprezentowane są utwory jury, kredy, trzeciorzędu i czwartorzędu. Monoklina Śląsko-Krakowska, obejmująca wschodnie fragmenty Gminy, charakteryzuje się tym, że budujące ją warstwy jury i kredy są nachylone w kierunku wschodnim. Niecka Miechowska, obejmująca pozostałą część Gminy, zbudowana jest z osadów wieku kredowego. Na wymienionych warstwach jury i kredy zalegają utwory czwartorzędowe. Najstarsze osady odsłaniające się na powierzchni pochodzą z okresu górnej jury. Są to odporne wapienie płytowe. Znajdujące się na terenie gminy odsłonięcia wapieni górnourajskich w dolinie Dłubni pomiędzy Iwanowicami a Maszkowem stanowią najdalej na wschód wysunięte odsłonięcia wapieni Wyżyny Śląsko-Krakowskiej.

Na obszarze Gminy nie zachowały się żadne skały, które moglibyśmy uznać za utwory dolnokredowe. Osady górnej kredy wykształcone są jako wapienie, margle i opoki, miejscami z czertami. Można je zaobserwować w licznych odsłonięciach występujących w dolinach cieków wodnych, zwłaszcza w dolinie Dłubni.

Okres czwartorzędu dzielony jest na dwie części: plejstocen i holocen. Większa część osadów czwartorzędowych pochodzi z plejstocenu i ściśle związana jest z działaniem łądolołu



skandynawskiego. Z okresu plejstocenu pochodzą również lessy górne zlodowacenia północnopolskiego, pokrywające rozległe wierzchowiny na przeważającej części Gminy. Utwory holoceniowe to najmłodsze współcześnie spotykane osady czwartorzędowe budujące dzisiejsze doliny rzeczne. Stanowią je mułki, gliny i piaski (mady) wypełniające dolinę Dłubni, oraz namuły, piaski i żwiry den rzecznych wypełniające dna dolin mniejszych cieków wodnych.

Na terenie gminy Iwanowice nie ma udokumentowanych złóż surowców mineralnych, brak także obszarów i terenów górniczych.

3.3. Rzeźba terenu

Obszar gminy Iwanowice ma wyraźnie zróżnicowaną geomorfologię terenu, co ma związek z budową geologiczną i tektoniką Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej i Niecki Nidziańskiej.

Zachodnie fragmenty Gminy leżą w obrębie Wyżyny Olkuskiej, mającej charakter rozległego płaskowyżu opadającego w kierunku południowym, w stronę Krakowa. Wierzchowina wyżyny jest na ogół wyrównana lub lekko falista (300-400 m n.p.m.). Podobną rzeźbą wierzchowiny charakteryzuje się Wyżyna Miechowska, będąca częścią Niecki Nidziańskiej.

Na terenie Gminy, płaskowyż Wyżyny Miechowskiej rozcięty jest biegnącą z północy na południe, miejscami dość szeroką doliną Dłubni. Rzeźba doliny wyróżnia się dobrze widocznymi krawędziami teras rzecznych. W płaskim dnie doliny występują terasy zalewowe i nadzalewowe. Wzdłuż doliny ciągną się zbocza wzniesień wyżyny, w przeważającej części o stromych spadkach lokalnie przekraczających 20%. Przełomowy odcinek doliny Dłubni, pomiędzy Iwanowicami a Maszkowem, jest najbardziej charakterystycznym elementem rzeźby terenu i krajobrazu Gminy. W Iwanowicach od doliny Dłubni odchodzi dolina głównego dopływu Minożki, nieco mniejsza, ale o podobnym charakterze rzeźby. Ponadto płaskowyże Wyżyny Olkuskiej i Wyżyny Miechowskiej przecinane są licznymi głębokimi dolinami o charakterze jarów i parowów, uchodzących do doliny Dłubni i Minożki. U wylotów tych bocznych dolin utworzyły się liczne stożki napływowe. Zarówno w dolinie Dłubni jak i w dolinach jego dopływów występują liczne odsłonięcia skał wapiennych stanowiące charakterystyczny element rzeźby terenu.

Wysokości bezwzględne wahają się od ok. 250 m n.p.m. w dolinie Dłubni, do ok. 400 m n.p.m. przy zachodniej granicy Gminy w sołectwie Sułkowie.

3.4. Warunki klimatyczne

Iwanowice znajdują się w zasięgu ciepłego piętra klimatycznego. Średnia roczna temperatura wynosi +9 °C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec (średnia temperatura +17 °C). Absolutne maksimum wynosi +37 °C, a absolutne minimum -25 °C. Dni z temperaturą powyżej 25 °C jest zazwyczaj 30-35. Mroźnych dni notuje się około 55. Natomiast średnia temperatura dobową 0 °C występuje zwykle 70 razy. Średnie opady w ciągu roku wynoszą 700-750 mm. Dni pochmurnych jest około 135, z mgłą 60, zaś pogodnych 50. W rejonie Iwanowic zdarzają się burze gradowe. Średnia prędkość wiatru wynosi 2,2 m/sek.

Przeważają powiewy z kierunku zachodniego i północno-wschodniego. Warunki klimatyczno-zdrowotne na nasłonecznionych stokach doliny Dłubni są korzystne. Natomiast na dnie doliny występują inwersje temperatur oraz tworzą się zastoiska zimnego i wilgotnego powietrza, które wywołują schorzenia reumatyczne.

Na obszarze Gminy zaznacza się pewne zróżnicowanie warunków klimatyczno-bonitacyjnych pomiędzy obszarami den dolin, a wierzchowiną Wyżyny Miechowskiej. Mezoklimat wierzchowiny wyżynnej jest nieco chłodniejszy od terenów niżej położonych. Dobowe wahania temperatury są tu stosunkowo niższe niż w dolinach. Związek z tym ma czas trwania okresu bezprzymrozkowego, który jest około 2 miesiące dłuższy. Tereny te posiadają dobrą naturalną wentylację i bardzo dobre warunki aerasanitarnie.

Mezoklimat głębokich dolin przecinających Wyżynę Miechowską odznacza się większym zróżnicowaniem warunków termicznych. Występują tu stosunkowo duże dobowe wahania



temperatury, co związane jest z splotami chłodnego powietrza z wierzchołków oraz różnicami w nasłonecznieniu południowych i północnych stoków. Kierunki wiatru w dolinach są zgodne z ich przebiegiem, a jego prędkości są znacznie zredukowane przez otaczające doliny strome zbocza.

Według informacji WIOŚ w Krakowie z dnia 08 stycznia 2010 r. średnie stężenia podstawowych zanieczyszczeń powietrza w roku kalendarzowym 2008 na terenie gminy Iwanowice wynoszą:

Tab. 17. Średnioroczne stężenia zanieczyszczeń powietrza w gminie Iwanowice

Nazwa substancji	Średnie stężenie w roku kalendarzowym wg WIOŚ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Dopuszczalny poziom substancji w powietrzu ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Margines tolerancji w roku 2008 (%)
pył zawieszony PM10	36	40	0
dwutlenek azotu	25	40	10
benzen	3,4	5	40
ołów	0,03	0,5	0

Źródło: Informacje WIOŚ Kraków.

Z zestawienia widać, że średnie stężenia podstawowych zanieczyszczeń powietrza nie przekraczają obecnie poziomów dopuszczalnych, określonych w załączniku nr 1 do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 47 poz. 281).

Powiat krakowski, w tym gmina Iwanowice, została objęta Programem ochrony powietrza dla powiatu krakowskiego, przyjętym Uchwałą Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 21 grudnia 2009 roku Nr XXXIX/612/09. Zakłada się w nim osiągnięcie efektu ekologicznego względem roku bazowego w roku 2020.

W celu ograniczenia poziomu zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM10 do poziomu dopuszczalnego zostały ustalone podstawowe kierunki działań, polegające na ograniczeniu niskiej emisji poprzez:

- 1) podłączanie indywidualnych odbiorców do centralnych systemów zaopatrywania w energię ciepłą;
- 2) wymianę starych indywidualnych kotłów i pieców węglowych w budynkach mieszkalnych i lokalach usługowych na nowoczesne o dużej sprawności energetycznej;
- 3) promowanie stosowania odnawialnych źródeł energii w celach grzewczych;
- 4) działania promocyjne i edukacyjne mające na celu podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa.

Oczekiwany rezultatami działań w ochronie powietrza, powinny być – zgodnie z Programem Ochrony Środowiska Województwa Małopolskiego m. in.:

- 1) Uzyskanie dla obszaru powiatu redukcji stężeń do poziomów:
 - dla pyłu zawieszzonego PM10 – $30 \mu\text{g}/\text{m}^3$,
 - dla dwutlenku siarki – $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$,
 - dla dwutlenku azotu – $30 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (w 2010 r.).
- 2) Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w latach 2008-2012 do 94% wielkości emisji wojewódzkiej z 1988 r.

Na jakość powietrza na terenie Gminy mają wpływ różne czynniki emitujące zanieczyszczenia. Głównym źródłem zanieczyszczenia na terenie Gminy jest transport samochodowy, a w szczególności ruch pojazdów samochodowych na odcinku drogi krajowej nr 7 oraz drogi wojewódzkiej nr 773. Ponieważ dla tych dróg nie prowadzi się systematycznych badań monitoringowych, nie można precyzyjnie określić przestrzennego zakresu emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych z tych dróg. Można jedynie przypuszczać, że ewentualne przekroczenia dopuszczalnych stężeń mogą występować jedynie w pasach drogowych, a w przypadku drogi krajowej nr 7, ze względu na znaczne natężenie ruchu, w pasie około 30-50 m od krawędzi jezdni.

Na terenie Gminy nie ma dużych zakładów przemysłowych, które mogłyby wprowadzać duże ilości zanieczyszczeń do powietrza. Pewien wpływ na jakość powietrza mają natomiast źródła zewnętrzne



(elektrownie i huty z obszaru Krakowa i rejonu Olkusza). Postępująca modernizacja tego typu zakładów przyczyniła się jednak w ostatnim dziesięcioleciu do ograniczania ich negatywnego wpływu na jakość powietrza w gminie Iwanowice.

Na terenie Gminy emisję zanieczyszczeń gazowych i pyłowych powoduje ponadto spalanie paliw w gospodarce komunalnej. Poziom tej emisji nie jest w zasadzie uciążliwy dla środowiska. Lokalne przekroczenia norm dopuszczalnego stężenia dwutlenku siarki i opadu pyłu oraz koncentracje zanieczyszczeń mogą występować w sezonie grzewczym. Wielkość emisji zanieczyszczeń do powietrza pochodzących z ogrzewania gospodarstw domowych jest uzależniona od rodzaju zastosowanego paliwa, jakości kotłowni i palenisk domowych oraz termoizolacji ogrzewanych budynków.

3.5. Klimat akustyczny środowiska

Stan środowiska akustycznego gminy Iwanowice można określić jako dobry – kształtują go czynniki lokalne oraz położenie względem szlaków komunikacyjnych. W obszarze Gminy nie występują istotne czynniki lokalne powodujące zagrożenia w tym zakresie, hałas komunikacyjny pochodzi z niewielkiego odcinka drogi krajowej E7 Kraków-Kielce i od drogi wojewódzkiej nr 773. Większość pozostałych szlaków komunikacyjnych w obszarze Gminy stanowią drogi powiatowe i gminne o stosunkowo niskim natężeniu ruchu. Wyższe natężenie ruchu na tych drogach można obserwować jedynie w okresie godzin wyjazdów do pracy i powrotów. Według raportu o stanie środowiska w Województwie Małopolskim w 2007 roku wykonanym przez WIOŚ w Krakowie, badania akustyczne hałasu drogowego z drogi krajowej nr 7 wykonano w punkcie pomiarowym w miejscowości Węgrzce, położonej poza obszarem Gminy. Pomimo, że odcinek drogi krajowej nr 7, na którym wykonywano pomiary znajdował się poza granicą Gminy, wyniki tych badań mogą stanowić wiarygodną informację o poziomie hałasu komunikacyjnego powodowanego przez tą drogę również na terenie gminy Iwanowice. Wyniki przeprowadzonych pomiarów prezentuje poniższa tabela.

Tab. 18. Wyniki pomiarów monitoringu hałasu drogowego na drodze krajowej nr 7 w miejscowości Węgrzce

Nazwa punktu pomiarowego	Data pomiaru	Równoważny poziom dźwięku A (L_{Aeq}) [dB]		Wysokość przekroczeń [dB]	
		pora dzienna	pora nocna	dzień	noc
Kraków – Warszawa – Węgrzce	2-3.08.2007	70,9	67,7	10,9	17,7

Źródło: „Raport o stanie środowiska w Województwie Małopolskim w 2007 roku” WIOŚ, 2008.

W pasie przylegającym do drogi krajowej E7 bywają okresowo przekraczane dopuszczalne poziomy hałasu określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120, poz. 826). Wartości te wynoszą:

- dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży – 55 dB w porze dziennej i 50 dB w porze nocnej,
- dla terenów zabudowy zagrodowej, terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, terenów mieszkaniowo-usługowych – 60 dB w porze dziennej i 50 dB w porze nocnej.

Drugorzędnymi źródłami hałasu, które mogą powodować lokalne uciążliwości są położone na terenie Gminy zakłady usługowe i produkcyjne. Brak jednak informacji o poziomie hałasu generowanego przez te źródła.

Na terenie Gminy brak jest natomiast źródeł hałasu związanych z liniami kolejowymi i napowietrznymi przesyłowymi liniami elektroenergetycznymi wysokiego napięcia ze względu na ich brak na obszarze Gminy.

3.6. Zasoby wodne

3.6.1. Wody powierzchniowe

Teren Gminy jest ubogi w wody powierzchniowe. Jedyne znaczniejsze stałe cieki to Dłubnia i jej dopływ Minożka. Około 10 km poniżej granic Gminy na Dłubni znajduje się ujęcie wodociągowe dla Krakowa w Raciborowicach. Dla ujęcia obowiązuje rozporządzenie nr 8/2012 Dyrektora Regionalnego



Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie z dnia 17 września 2012 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej dla ujęcia wody powierzchniowej z rzeki Dłubni w km 10+960 w miejscowości Raciborowice na potrzeby Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji S. A. w Krakowie, zgodnie z którym: *"Traci moc strefa ochronna ujęcia wody z rzeki Dłubni w Raciborowicach dla Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji S.A. w Krakowie, ustanowioną decyzją Wojewody Krakowskiego z dnia 25.07.1994 r. znak: OS.III.6210-1-41/94"*. Strefa ochronna ujęcia obejmuje obszar całej Gminy z wyjątkiem sołectwa Narama, położonego w zlewni Prądnika oraz sołectwa Celiny położonego w zlewni Szreniawy.

Część Gminy położona w zlewni Dłubni znajduje się w strefie ochrony pośredniej (zewnątrzny teren ochrony pośredniej), ujęcia wody dla m. Krakowa w Raciborowicach.

Charakter zanieczyszczeń deklasujących jakość wody wskazuje na ich źródła. Są to:

- Stały dopływ ścieków, głównie o charakterze socjalno-bytowym – na co wskazuje zawartość azotu azotanowego oraz stan sanitarny. Przyczyną jest wysoki procent wyposażenia wsi w wodociągi przy równoczesnym braku kompleksowych rozwiązań w zakresie odprowadzania ścieków (kanalizacja), co spowodowało rozproszenie źródeł zanieczyszczenia. Spływ zanieczyszczeń z terenów wiejskich systematycznej na całej długości odcinka rzeki i powoduje degradację wód już nawet w źródłowym jej odcinku.
- Duże ilości zawiesiny spłukiwanej z niechronionych przed erozją pól uprawnych i pylastych glebach lessowych.
- Podwyższoną w okresach roztopów i silnych opadów zawartością substancji nawozowych spłukiwanych z pól w okresach roztopów i silnych opadów.

3.6.2. Wody podziemne

Występujące w podłożu uszczelnione wapienie skaliste i płytowe oraz margle mogą gromadzić duże ilości wody opadowej, a przepuszczalne lessy zalegające w nich ułatwiają infiltrację w szczeliny skalnego podłoża i stanowią obfity zbiornik wód podziemnych. W utworach górnej Jury wydajność otworów studziennych może dochodzić do wielkości 120 m³/h. W pozostałej części, obrębie regionu nidziańskiego, z głównym szczelinowym poziomem użytkowym, w utworach górnej kredy, wydajność otworów studziennych wynosi przeważnie 10-70 m³/h.

Główny poziom wodonośny zaliczony został do głównych zbiorników wód podziemnych, stanowiących najważniejszą rezerwę dla zaopatrzenia ludności. Charakterystyczną cechą warunków hydrogeologicznych gminy Iwanowice jest piętrowość wód podziemnych. Obszar położony jest na terenie jednostki hydrogeologicznej Rejon Nidziański, jedynie niewielkie fragmenty zachodniej części Gminy położone są na pograniczu z Podregionem Krakowsko-Częstochowskim, Regionu Wieluńsko-Krakowskiego. Wody podziemne występują w szeregu zbiorników, w poziomach wodonośnych: kredowym, jurajskim i czwartorzędowym.

Jurajski poziom wód podziemnych występuje wzdłuż zachodniej granicy Gminy, wśród wapieni skalistych i uławiconych górnej jury. W ramach tego poziomu wydzielony został Główny Zbiornik Wód Podziemnych GZWP nr 326, Częstochowa E (Kleczkowski, red., 1990) wyróżniany także jako GZWP Krzeszowice – Pilica (Rózkowski i in., 1997). Jest to zbiornik typu szczelinowo-krasowego, o średniej głębokości ujęć 160 m i szacunkowych zasobach dyspozycyjnych 1020 tys. m³/d. GZWP jest odsłonięty i drenowany lokalnie przez dopływy Wisły.

Głównym poziomem użytkowym jest poziom górnokredowy. Obejmuje zasadniczo całą Gminę i jest związany z utworami budującymi Nieckę Miechowską. Występuje on w osadach wykształconych jako wapienie, margle i opoki. W ramach tego poziomu wydzielony został górnokredowy zbiornik GZWP nr 409 Niecka Miechowska SE. Jest to zbiornik typu szczelinowo-porowego o średniej głębokości ujęć 50-100 m i szacunkowych zasobach dyspozycyjnych 325 tys. m³/d. Występujące tu zwierciadło wód podziemnych ma charakter swobodny. Wydajności tego poziomu wynoszą od kilku do 120 m³/h, przeważnie 10-70 m³/h.

Wody czwartorzędowe, które mają znaczenie z punktu widzenia możliwości pozyskania wody dla potrzeb komunalnych, występują w dolinie Dłubni i jego dopływów. Zasobność występujących tu zbiorników jest nieduża i pozwala jedynie na lokalne wykorzystanie do celów gospodarczych. Zbiorniki



występują tu w utworach piasków i żwirów, rozdzielonych przez gliny deluwialne i są zasilane bezpośrednio z cieków wodnych. Miąższość czwartorzędowych utworów wodonośnych jest zmienna od 0,5 do 5,0 m. Zwierciadło wód podziemnych jest tu swobodne.

Na terenie Gminy (por. pkt 1.4.2) znajduje się 10 ujęć wód podziemnych. Większość mieszkańców Gminy korzysta z wodociągów zasilanych z tych ujęć. W ramach wydanych pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód podziemnych ustanowione zostały strefy ochrony bezpośredniej obejmujące najbliższe otoczenie ujęć. W strefach ochronnych dla wszystkich ujęć obowiązują następujące, identyczne zakazy i nakazy:

- zabrania się użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją wody,
- zabrania się nawożenia mineralnego i organicznego oraz stosowania pestycydów,
- trawnik na terenie strefy należy kosić co najmniej 2 razy w roku, masę roślinną należy usunąć poza granicę strefy.

3.6.3. Przeobrażenia stosunków wodnych i ich odporność na zanieczyszczenia

Jakość i ochrona wód – istniejące użytkowanie obszaru ma istotny wpływ na jakość wód gruntowych i powierzchniowych. Z braku danych pomiarowych, nie można ściśle określić stopnia zanieczyszczenia wód powierzchniowych i płytko zalegających wód podziemnych obszaru opracowania. Ponieważ jednak na obszarze Gminy nie występują obecnie znaczące źródła zanieczyszczeń, można uznać, że podstawowym składnikiem zanieczyszczenia wód powierzchniowych są substancje organiczne i zawiesina.

Wody podziemne płytkiego krążenia znajdujące się w utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych (zasilane głównie opadami atmosferycznymi oraz przez infiltrację wód powierzchniowych) są zdecydowanie bardziej podatne na zanieczyszczenia niż wody położone na niższych poziomach wodonośnych. Wody te są słabo izolowane przed wpływami antropogenicznymi.

Zagrożenie dla jakości wód płytkiego krążenia stanowią m.in.:

- „dzikie” wysypiska odpadów,
- szlaki komunikacyjne: drogi, parkingi i place postojowe samochodów,
- intensywne nawożenie i stosowanie środków ochrony roślin, rolnicze wykorzystywanie ścieków,
- cmentarze [ewentualne grzebowiska zwłok zwierzęcych w razie zmiany charakteru produkcji rolnej w Gminie],
- ścieki (surowe lub niedostatecznie oczyszczone) wprowadzane do gleby,
- nieczyste i niezabezpieczone studnie kopane i wiercone,
- budowa w obszarach zasobowych ujęć komunalnych nowych studni i ujęć niezwiązanych z poborem wody na potrzeby zbiorowego zaopatrzenia,
- nieposiadające wymaganych zabezpieczeń stacje paliw, magazyny produktów ropopochodnych oraz innych substancji chemicznych.

Zagrożenie, w dłuższym przedziale czasowym, dla jakości wód podziemnych mogą stanowić także ścieki komunalne i pochodzenia rolniczego wprowadzane do wód powierzchniowych oraz nadmierne emisje zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery.

3.7. Ochrona wód podziemnych

Jakość wód podziemnych na terenie Gminy monitorowana jest w ramach Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. Na terenie Gminy znajdują się 2 odwierty sięgające do jurajskiego poziomu wodonośnego, 8 odwiertów sięgających do poziomu kredowego i 1 odwiert do poziomu kredowego i czwartorzędowego. Jakość wód górnojurajskiego zbiornika GZWP nr 326 – Częstochowa E jest zazwyczaj dobra, wody są tu bardzo nieznacznie zanieczyszczone. Są to wody łatwe do uzdatniania, mieszczące się w klasie czystości Ic (wg klasyfikacji PIOŚ). Niemniej jednak, ze względu na słabą izolację, jest to zbiornik mało odporny na wnikanie zanieczyszczeń i stąd łatwo może dochodzić do degradacji jakości wód podziemnych. Wody górnokredowego zbiornika GZWP nr 409 Niecka Miechowska SE cechują się bardzo dobrą jakością i nie wymagają uzdatniania. Wody tego zbiornika mieszczą się w klasach czystości Ia i Ib. Są one jednak silnie narażone na zanieczyszczenia, które mogą łatwo infiltrować z powierzchni terenu wraz z wodami opadowymi w przepuszczalne podłoże.



Jakość wód poziomu czwartorzędowego jest zmienna, najwyższą jakością klasy Ia i Ib wykazało ujęcie wody z poziomu kredowego i czwartorzędowego w Maszkowie.

3.8. Gleby i rolnicza przestrzeń produkcyjna

3.8.1. Warunki glebowe

Na terenie gminy Iwanowice występują gleby o zróżnicowanej jakości. Forma wykształcenia tych gleb jest ściśle powiązana z rzeźbą terenu oraz budową geologiczną podłoża.

Na wierzchołkach, gdzie występują pokrywy lessowe o miąższości dochodzącej do 10 m, rozwinęły się gleby brunatne właściwe oraz czarnoziemy zdegradowane. W dnach dolin Dłubni i jej dopływów zalegają mady, najbardziej urodzajne gleby na terenie gminy. Ponadto w dolinach rzecznych występują gleby deluwialne.

Pod względem przynależności użytków rolnych do poszczególnych klas bonitacyjnych dominują gleby zaliczane do klas I-III. Szczegółowe zestawienie gleb w Gminie według klas bonitacyjnych prezentuje tabela.

Tab. 19. Klasy bonitacyjne gleb na terenie gminy Iwanowice

Klasa bonitacyjna gleb	% udział w użytkach rolnych
I, II	26,7
III	45,1
IV	15,0
V, VI	13,2
Użytki rolne ogółem	100

Źródło: *Ekofizjografia dla obszaru gminy Iwanowice, 2009.*

W skali całej gminy użytki rolne zajmują 79,3% jej powierzchni. Szczegółowe zestawienie udziału poszczególnych elementów przestrzeni rolnej w ogólnej powierzchni Gminy prezentuje tabela.

Tab. 20. Powierzchnia i rodzaj użytków rolnych na terenie gminy Iwanowice

	Powierzchnia w ha	% udział w powierzchni gminy
Gmina Iwanowice	7 062	100
Grunty orne	5 296	75,0
Sady	134	1,9
Łąki	125	1,8
Pastwiska	45	0,6
Użytki rolne ogółem	5 600	79,3

Źródło: *Ekofizjografia dla obszaru gminy Iwanowice, 2009.*

Z powyższego zestawienia widać, że zdecydowanie największą powierzchnię użytków rolnych zajmują grunty orne, obejmujące 3/4 powierzchni gminy. Stosunkowo niedużą powierzchnię użytków rolnych zajmują sady oraz użytki zielone (łąki i pastwiska).

Ze względu na warunki klimatyczno-glebowe przydatność rolnicza gruntów ornych została zróżnicowana na kilka kompleksów przydatności glebowo-rolniczej. Na terenie gminy Iwanowice dominują następujące kompleksy:

- pszenno-bardzo dobry – obejmuje obszary występowania gleb brunatnych właściwych wylugowanych oraz gleb płowych,
- pszenno-dobry – obejmuje obszary występowania mad brunatnych,
- pszenno-wadliwy – obejmuje obszary występowania gleb brunatnych właściwych wylugowanych oraz brunatnych kwaśnych.

Ocena stanu chemizmu gleb na terenie gminy Iwanowice została wykonana na podstawie opracowania Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska i Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Krakowie pt. „Ocena stanu zanieczyszczenia gleb województwa małopolskiego metalami



ciężkimi i siarką” z 1999 roku. Podstawowymi wskaźnikami określającymi jakość gleb są odczyn, zakres konieczności wapnowania oraz zawartość podstawowych pierwiastków pokarmowych (fosforu, potasu i magnezu). Rozkład tych wskaźników na terenie Gminy zawiera poniższa tabela.

Z poniższej tabeli wynika, że najwięcej gleb na terenie Gminy ma lekko kwaśny bądź obojętny odczyn pH (po 31% użytków rolnych) i w znacznym stopniu wymagają one wapnowania (47% użytków rolnych). Przeważa również bardzo niska lub niska zawartość fosforu (53%) i potasu (70%), natomiast gleby użytków rolnych na terenie Gminy są zasobne w magnez.

Tab. 21. Odczyn, potrzeby wapnowania i zasobność gleb w przyswajalne pierwiastki pokarmowe na terenie gminy Iwanowice

Odczyn gleb (pH)	Bardzo kwaśny	Kwaśny	Lekko kwaśny	Obojętny	Zasadowy
% powierzchni użytków rolnych	13	24	31	31	1
Potrzeby wapniowania	Konieczne	Potrzebne	Wskazane	Ograniczone	Zbędne
% powierzchni użytków rolnych	33	14	16	21	15
Zawartość przyswajalnych pierwiastków pokarmowych roślin uprawnych	Bardzo niska	Niska	Średnia	Wysoka	Bardzo wysoka
Fosfor – % powierzchni użytków rolnych	22	31	18	14	15
Potas – % powierzchni użytków rolnych	47	23	19	3	8
Magnez – % powierzchni użytków rolnych	3	14	45	23	38

Źródło: Ekofizjografia dla obszaru gminy Iwanowice, 2009.

Czynnikiem decydującym o jakości produkcji rolnej jest z kolei stopień zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi. Informacje WIOŚ w Krakowie na temat zawartości tych pierwiastków prezentuje tabela.

Tab. 22. Stopień zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi na terenie gminy Iwanowice

Stopień zanieczyszczenia gleb	Udział gleb w poszczególnych klasach zanieczyszczenia		
	zawartość naturalna w %	zawartość podwyższona w %	ślabe zanieczyszczenie w %
Kadmem	85,71	14,29	—
Miedzią	100	—	—
Niklem	100	—	—
Ołowiem	100	—	—
Cynkiem	78,57	21,43	—

Źródło: Ekofizjografia dla obszaru gminy Iwanowice, 2009

Na podstawie powyższych danych można stwierdzić, że gleby na terenie Gminy nie są skażone metalami ciężkimi, dominuje ich zawartość naturalna. Jedynie niewielka część gleb na terenie Gminy ma podwyższoną zawartość kadmu i cynku. Zanieczyszczenie tymi metalami związane jest z emisją spalin samochodowych wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych Gminy, drogi krajowej nr 7 oraz drogi wojewódzkiej nr 773.

Ze względu na miejscami duże nachylenia stoków na terenie Gminy oraz powszechnie występujące podłoże lessowe, gleby są tu w dużym stopniu narażone na erozję. W stopniu średnim do bardzo silnego, narażone na erozję wodną powierzchniową są gleby położone na 1752 ha (27,1% powierzchni gleb uprawnych). Na erozję liniową narażonych jest 1234 ha (17,3% powierzchni gleb uprawnych), do tego dochodzi gęsta sieć wąwozów narażonych na erozję wąwozową.



3.8.2. Ochrona gleb

Główne zasady oraz cele ochrony gruntów określają przepisy Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, Ustawy o kształtowaniu ustroju rolnego oraz Ustawy Prawo Ochrony Środowiska. Działania ochronne uwzględniają zapobieganie i przeciwdziałanie niekorzystnym zmianom powierzchni gleb, a w razie ich uszkodzenia lub zniszczenia przywracaniu do właściwego stanu. Zadania z zakresu ochrony gruntów polegają – zgodnie z przepisami odrębnymi – na ograniczaniu przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolne, zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów, poprawianiu wartości użytkowej gruntów oraz zapobieganiu obniżania ich produktywności, przywracaniu gruntom zdegradowanym ich wartości użytkowych lub przyrodniczych.

Działania w tym zakresie powinny być realizowane poprzez: systematyczną kontrolę poziomu zanieczyszczeń w glebach, zmniejszania zakwaszenia gleby, organizowanie doradztwa dla rolników na temat racjonalnego gospodarowania zasobami glebowymi i stosowaniem właściwych zabiegów agrotechnicznych. Część z tych zaleceń jest realizowana przez władze Gminy.

Obszar gminy Iwanowice jest w bardzo wysokim stopniu narażony na degradację gleb związaną z występowaniem dużych spadków terenu i wysoką podatnością gleb lessowych na zmywy powierzchniowe. Z powierzchni gruntów ornych gleby I i II klasy bonitacyjnej stanowią 26,7%, III klasy – 45,1%, IV klasy – 15%, i VI – 13,2%. Łącznie I, II i III klasa stanowi 71, 8% powierzchni gruntów ornych Gminy. Pod względem waloryzacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej Gmina wg skali 100-punktowej uzyskuje 97 punktów. Warunki te powinny mobilizować władze Gminy do prowadzenia takich działań aby gleby były w jak najniższym stopniu narażone na niekorzystne działania warunków zewnętrznych. W odniesieniu do rzeźby terenu ponad 66% obszaru Gminy to powierzchnia falista i wysokofalista oraz pagórkowata i wysokopagórkowata. Obszar położony na zachód od Dłubni oraz wschodni, poniżej Poskwitowa i Iwanowic Dworskich wymaga prowadzenia upraw zgodnie z zasadami przeciwdziałania erozji i nadmiernemu zrywom powierzchniowym. Orkę w tym terenach należy wykonywać w kierunku poprzecznym do największego spadku. Działania inwestycyjne, które mogą być podejmowane w przyszłości powinny uwzględniać rodzaj gleb występujących na obszarze Gminy. Szczególnie dotyczyć to może inwestycji, których realizacja powodować będzie wykonanie nasypów lub podcięć skarp stoków¹⁵.

Tab. 23. Kategorie ochronności gleb

Grupa	Kategoria	Rodzaj ochrony	Klasy bonitacyjne	Uwagi
A – gleby podlegające szczególnej ochronie	1	najwyższy	II; II	zwarte kompleksy
	1a	bardzo wysoki	IIIa; IIIb; III	glebowe
	2	wysoki	IIIa; IIIb; III	niestanowiące zwartych kompleksów glebowych
B – grunty ochrony łagodzonej	3	naruszalne z ograniczeniem	IVa; IVb; IV	—
	4	naruszalne	V; VI; VIz	—

3.9. Lasy

Na terenie gminy Iwanowice nie występują naturalne kompleksy leśne nieprzekształcone przez człowieka. Dominującym zbiorowiskiem leśnym jest bór mieszany, wykształcony na podłożu lessowym. W drzewostanie rośnie sosna wycieczna (*Pinus silvestris*) i dąb szypułkowy (*Quercus robur*), w podszyciu kruszcyna (*Frangula alnus*) i jarzębina (*Sorbus aucuparia*), a w runie borówka czernica (*Vaccinium myrtillus*). Ponadto kompleksy leśne tworzą głównie grąd dębowo-grabowy *Tillo-Carpinetum* oraz lasu bukowo-modrzewiowe, porastające skaliste zbocza dolin oraz niewielkie powierzchnie wierzchołków wyżynnych. Runo lasów porastają chronione żywiec gruczołowaty *Dentaria glandulosa*, paprotnik kolczysty *Polystichum aculeatum* oraz bardziej pospolite marzanka wonna

¹⁵ Ibidem.



Galium odoratum, wilczomlecz migdałolistny *Euphorbia amygdaloides*, czerniec gronkowy *Acatea spicata*, zawilec gajowy *Anemone nemorosa*. Zajmujące pierwotnie doliny rzeczne Dłubni i Minorki wilgotne lasy łąkowe zostały zdedukowane do niewielkich pasm złożonych z olch, wierzb, topól i jesionów.

Kompleksy leśne zajmują w sumie znikomą powierzchnię poniżej zestawienie z Banku Danych Regionalnych.

Tab. 24. Lasy w gminie Iwanowice

JEDNOSTKA TERYTORIALNA:	IWANOWICE	
LATA:	2008	
KATEGORIA:	LEŚNICTWO	
ZAKRES DANYCH:	OGÓŁEM	
	J. M.	2008
LEŚNICTWO WSZYSTKICH FORM WŁASNOŚCI		
Powierzchnia gruntów leśnych		
ogółem	ha	318,8
las ogółem	ha	313,7
grunty leśne publiczne ogółem	ha	272,8
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	270,0
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	270,0
grunty leśne prywatne	ha	46,0
Powierzchnia gruntów nieleśnych zalesionych i przeznaczonych do zalesienia		
lesistość w %	%	4,40
LASY NIESTANOWIĄCE WŁASNOŚCI SKARBU PAŃSTWA		
Powierzchnia gruntów leśnych		
ogółem	ha	48,80
las ogółem	ha	48,80
grunty leśne prywatne ogółem	ha	46,00
grunty leśne prywatne osób fizycznych	ha	46,00
grunty leśne gminne ogółem	ha	2,80
grunty leśne gminne lasy ogółem	ha	2,80

Źródło: GUS, Bank Danych Regionalnych, 1995-2009.

Lasy te są prawie w całości własnością Skarbu Państwa, lasy prywatne zajmują jedynie 46 ha. Występuje tu tylko pięć zwartych kompleksów leśnych. Są to: fragment większego boru mieszanego, położonego częściowo na terenie sołectwa Zagaje i częściowo na terenie sąsiedniej gminy Skąta, kompleks leśny bukowo-modrzewiowy w Maszkowie przy przełomie Dłubni, grąd w Naramie oraz mniejsze kompleksy boru mieszanego w Celinach i Zalesiu.

Podniesienie stanu zalesienia gminy będzie możliwe poprzez zalesianie gruntów porolnych i zagrożonych erozją oraz kształtowanie granic polno-leśnej. Należy dążyć do dostosowania drzewostanów leśnych do warunków siedliskowych.

3.10. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Pod względem geobotanicznym, gmina Iwanowice położona jest w prowincji Niżowo-Wyżynnej Środkowoeuropejskiej, w poddziale Pasa Wyżyn Środkowych Działu Bałtyckiego, na pograniczu krain Wyżyna Krakowsko-Wieluńska i Miechowsko-Sandomierska. Różnorodność gatunkowa jest tu dość wysoka i zależy od wielu czynników, takich jak budowa geologiczna, rzeźba terenu oraz stopień antropogenicznych zmian dokonanych w środowisku.

Naturalne zbiorowiska roślinności łąkowej występują głównie w dolinie Dłubni. Najbardziej rozpowszechnione są tu łąki mietlicowe *Carici-Agrostidetum caninae*. Są to łąki wilgotne, odznaczające się bogactwem gatunkowym i obecnością roślin rzadkich. Na terenie Gminy występują



również wtórne zbiorowiska łąkowe, pochodzenia antropogenicznego, utrzymujące się dzięki prowadzonemu przez człowieka wypasaniu i koszeniu. Są to łąki świeże i suche występujące zwykle w brzeźnych partiach dolin oraz wśród pól uprawnych i nad potokami. Naturalne zbiorowiska roślinności bagiennej i szuwarowej występują na niewielkich terenach podmokłych w dolinie Dłubni. W dolinie tej rzeki rośnie ponadto rzadki aster gawędka oraz ostrożeń panoński.

Na bardziej przez człowieka zmienionych obszarach pól uprawnych występują zbiorowiska chwastów polnych. Pochodzenia antropogenicznego są również zbiorowiska naskalne, powstałe w wyniku wielowiekowego wypasu prowadzonego na stromych zboczach dolin. Powstały tam bardzo bogate w gatunki zbiorowiska kserotermiczne. Obecnie zbiorowiska te, na skutek zaprzestania wypasu ulegają zarastaniu przez liczne zakrzewienia i zadrzewienia. Tego typu roślinność występuje również wzdłuż cieków wodnych oraz towarzyszy urządzonej zieleni przydomowej występującej w obszarach zabudowanych. Istotne znaczenie przy omawianiu bioróżnorodności terenów Gminy pochodzenia antropogenicznego mają także zabytkowe założenia parków dworskich w Sieciechowicach, Grzegorzowicach Wielkich i pozostałości parku w Myszkowie oraz przykościelne grupy starych drzew.

Omówione tereny pełniące funkcję przyrodniczą stanowią równocześnie ostoję zwierząt dziko żyjących. Fauna omawianego obszaru jest w dużej mierze typowa dla całego obszaru Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej i Niecki Nidziańskiej. Podczas omawiania składu gatunkowego fauny niemożliwe jest ograniczenie charakterystyki występujących tu zwierząt do sztucznych granic administracyjnych opisywanego obszaru. Związane jest to z potrzebną zwierzętom otwartą przestrzenią do życia i naturalną skłonnością do ruchów migracyjnych. Prezentowany poniżej skład gatunkowy świata zwierzęcego wykracza więc poza granice gminy Iwanowice.

Na terenie Wyżyny Krakowskiej występuje bogactwo fauny. Stwierdzono tu około 50 gatunków ssaków, ponad 170 gatunków ptaków, około 20 gatunków płazów i gadów, około 25-30 gatunków ryb. Spośród ssaków najczęściej występują tu mysz leśna, zając szarak, kuna leśna, sarna i dzik. Ponadto bogata i charakterystyczna dla Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej jest fauna nietoperzy (podkowiec mały i duży, gacek wielkouch, mopek, nocki: duży, orzęsiony, łydkowaty i rudy; mroczek rudy, posrebrzany i pozłocisty). Wśród bogatej fauny ptaków występują sójka, świergotnik drzewny, dzwonec, bocian czarny, trzmiełojad, jastrząb gołębiarz, puszczyk, kruk i inne. Wśród gadów jaszczurki reprezentowane są przez typowo nizinną jaszczurkę zwinkę oraz padalca zwyczajnego. Wśród węży wyróżniamy tu żyjącego w wilgotnych zaroślach nad brzegami potoków zaskrońca. Płazy reprezentują tu przede wszystkim niezwykle pospolite żaby: zieloną, trawną, śmieszkę oraz kumaki górskie i nizinne. Występują tu również traszka zwyczajna i grzebieniasta, ropucha zwyczajna i paskówka. Ponadto niezwykle urozmaicony gatunkowo jest tu świat owadów.

3.11. Zieleni urządzona

Główne zespoły zieleni urządzonej na terenie Gminy tworzą:

- historyczne założenia dworsko-parkowe,
- zadrzewienia cmentarzy i zieleni towarzysząca obiektom sakralnym,
- zieleni towarzysząca obiektom użyteczności publicznej,
- ogrody przydomowe.

3.12. Ochrona przyrody

Występowanie na terenie gminy Iwanowice wielu cennych zasobów przyrody spowodowały konieczność objęcia ich różnego rodzaju formami ochrony. Na terenie Gminy występują następujące rodzaje form ochrony przyrody, określone w Art. 6.1. Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody* (Dz.U.04.92.880 z późn. zm.).

3.12.1. Park krajobrazowy

Na terenie Gminy zlokalizowana jest część **Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego**, dla którego obowiązuje Rozporządzenie Nr 84/06 Wojewody Małopolskiego z dnia 17 października 2006 r.



Powołane Rozporządzenie zostało zmienione Uchwałą Nr XLIII/606/21 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 30 sierpnia 2021 roku w sprawie Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego. Od roku 2017 obowiązuje Plan Ochrony Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego, przyjęty na XXXVI Sesji Sejmiku WM w dniu 29 maja 2017 (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 8.06.2017 r., poz.3910). Park krajobrazowy obejmuje swym zasięgiem północno-zachodnie, centralne i południowe części Gminy, w tym dolinę Dłubni z kompleksami lasów w zlewni Minożki, o łącznej powierzchni 2 355,5 ha (1/3 powierzchni gminy). Duże tereny południowo-zachodniej części Gminy obejmuje **otulina** tego parku. Jedynie fragment sołectwa Narama znajduje się w **otulinie Parku Krajobrazowego Dolinki Krakowskie** (Rozporządzenie Nr 82/06 Wojewody Małopolskiego z dnia 17 października 2006 r.).

Dla Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego ustalone zostały następujące cele ochrony:

- 1) ochrona wartości przyrodniczych:
 - a) zachowanie charakterystycznych elementów przyrody nieożywionej;
 - b) ochrona naturalnej różnorodności florystycznej i faunistycznej;
 - c) zachowanie naturalnych i półnaturalnych zbiorowisk roślinnych, ze szczególnym uwzględnieniem roślinności kserotermicznej, torfowiskowej oraz wilgotnych łąk;
 - d) zachowanie korytarzy ekologicznych;
- 2) ochrona wartości historycznych i kulturowych:
 - a) ochrona tradycyjnych form zabudowy i zespołów wiejskich;
 - b) współdziałanie w zakresie ochrony obiektów zabytkowych i ich otoczenia;
- 3) ochrona walorów krajobrazowych:
 - a) zachowanie otwartych terenów krajobrazów jurajskich;
 - b) ochrona przed przekształcaniem terenów wyróżniających się walorami estetyczno-widokowymi;
- 4) społeczne cele ochrony:
 - a) racjonalna gospodarka przestrzenną, hamowanie presji urbanizacyjnej;
 - b) promowanie i rozwijanie funkcji zgodnych z uwarunkowaniami środowiska, w tym szczególnie turystyki, wypoczynku i edukacji.

Na mocy art. 3 Rozporządzenia Nr 84/06 Wojewody Małopolskiego z dnia 17 października 2006 r. w sprawie Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego:

1. W Parku zakazuje się:
 - 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902);
 - 2) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarłisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej łowieckiej;
 - 3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
 - 4) pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt a także minerałów;
 - 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
 - 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
 - 7) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek Dłubni, a w odniesieniu do obszarów określonych w załączniku Nr 3a, 3b, 3c, 3d, 3e, 3f, 3g, 3h, 3i, 3j do rozporządzenia w pasie szerokości do 100 m od linii brzegów rzeki Dłubni, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;
 - 8) likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
 - 9) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
 - 10) prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową;
 - 11) organizowania rajdów motorowych i samochodowych.



2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 5 nie dotyczy wykonywania koniecznych prac ziemnych bezpośrednio związanych z realizacją dopuszczalnych w Parku robót budowlanych.
3. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 7 nie dotyczy:
 - 1) budowania nowych obiektów budowlanych na obszarach, co do których:
 - a) miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego lub studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dopuszczają budowę nowych obiektów budowlanych w takim zakresie, w jakim budowa została jednoznacznie dopuszczona w tych aktach prawnych;
 - b) uzgodnione z Wojewodą Małopolskim w trybie Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880, z późn. zm.) w związku z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. Nr 80, poz. 717, z późn. zm.) projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dopuszczają budowę nowych obiektów budowlanych w takim zakresie, w jakim budowa ta została jednoznacznie dopuszczona w tych aktach prawnych;
 - 2) obszarów, co do których w dniu 10 lutego 2006 r. istniały decyzje o warunkach zabudowy, do czasu wykonania na ich podstawie przedsięwzięć inwestycyjnych lub utraty mocy obowiązującej takich decyzji.
4. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 11 nie dotyczy dróg publicznych.

3.12.2. Pomniki przyrody

Na terenie gminy Iwanowice zlokalizowane są **3 pomniki przyrody ożywionej i 1 pomnik przyrody nieożywionej**. Ich zestawienie wraz z lokalizacją prezentuje poniższa tabela.

Tab. 25. Pomniki przyrody ożywionej i nieożywionej na terenie gminy Iwanowice

Lp.	Numer rejestru	Obiekt	Obwód pnia [cm]	Lokalizacja	Uwagi
1	9/1	Lipa drobnolistna	391	Maszków	park podworski
2	9/2	Tulipanowiec	200	Maszków	
3	9/3	Źródło	—	Maszków	źródło rz. Dłubnia
4		Lipa drobnolistna	365	Władysław	nr dz. 183

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Krakowie, 2009.

Spośród wyżej wymienionych, pierwsze dwa pomniki przyrody ożywionej ustanowione zostały Rozporządzeniem nr 31 Wojewody Krakowskiego z dnia 16 listopada 1998 r. w sprawie pomników przyrody na terenie województwa krakowskiego. Rozporządzenie to wprowadza zakaz prowadzenia jakichkolwiek czynności mogących spowodować uszkodzenie lub zniszczenie obiektu, m.in. pomników przyrody żywej:

- wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości na chronione obiekty oraz w ich bezpośrednim otoczeniu,
- palenia ognisk w ich otoczeniu,
- budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych, linii komunikacyjnych, urządzeń lub instalacji mogących spowodować zmianę charakteru pomnika,
- niszczenia i uszkodzenia szaty roślinnej występującej na obiektach chronionych i w ich bezpośrednim otoczeniu,
- wycinania, niszczenia i uszkodzenia drzew,
- niszczenia gleby i zmiany sposobu jej użytkowania wokół drzew w promieniu 15 m od pnia, na składowiska, budowle i ciągi technologiczne.

Trzeci pomnik przyrody nieożywionej (źródło w Maszkowie) uznany został za pomnik przyrody na mocy Rozporządzenia nr 14 Wojewody Małopolskiego z dnia 31 stycznia 2002 r. w sprawie pomników przyrody na terenie województwa małopolskiego (Małop. 02.22.431). W stosunku do tego pomnika przyrody zabrania się:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu,



- uszkodzania i zanieczyszczenia gleby,
- wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości,
- zaśmiecania obiektu i terenu wokół niego,
- budowy budynków, budowli, obiektów małej architektury i tymczasowych obiektów budowlanych mogących mieć negatywny wpływ na obiekt chroniony bądź spowodować degradację krajobrazu.

Ostatni pomnik przyrody ożywionej uznany został za pomnik przyrody na mocy Rozporządzenia nr 7 Wojewody Małopolskiego z dnia 13 kwietnia 2004 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz uchylecia uznania za pomniki przyrody na terenie województwa małopolskiego (Małop. 04.85.1086). W stosunku do tego pomnika przyrody obowiązują identyczne zakazy jak w przypadku pomnika wymienionego powyżej.

3.12.3. Lasy ochronne

Na terenie gminy Iwanowice występują **las** ochronne. Na mocy zarządzenia nr 15 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 30 marca 1993 r. uznane zostały za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, będące w zarządzie Nadleśnictwa Miechów. Na terenie gminy Iwanowice lasy te zajmują powierzchnię 270 ha. Granice lasów ochronnych zostały wyznaczone w opracowaniu ekofizjograficznym gminy Iwanowice i w ślad za nim w opracowanej strategicznej prognozie oddziaływania na środowisko do niniejszego Studium.

3.12.4. Natura 2000

Na terenie gminy Iwanowice nie są projektowane, ani nie występują tereny objęte ochroną w ramach europejskiej sieci ekologicznej **Natura 2000**. Najbliższym obszarem Natura 2000 jest obszar o symbolu PLH120004 „Dolina Prądnika” – położony w kierunku zachodnim w odległości około 10 km od obszaru Gminy – obejmuje on obszar Ojcowskiego Parku Narodowego.

Ponadto Gmina objęta jest obszarem węzłowym o znaczeniu krajowym „16K – Obszar Krakowski” w ramach krajowej sieci ekologicznej **ECONET-PL**.

3.13. Krajobraz przyrodniczy

Ze względu głównie na urozmaiconą budowę geologiczną i rzeźbę terenu omawiany obszar charakteryzuje się dużymi walorami krajobrazowymi o odmiennym charakterze na terenie wierzchowin Wyżyny Olkuskiej i Wyżyny Miechowskiej oraz w dolinach rzecznych, zwłaszcza Dłubni i Minożki.

Stosunkowo duże powierzchnie wierzchowin, zwłaszcza Wyżyny Miechowskiej, stanowią krajobraz rolniczy bez zabudowy. Dominuje tu typ krajobrazu otwartego o szerokich powierzchniach pól uprawnych. Wśród terenów otwartych, rolę dominant pełnią silnie eksponowane krajobrazowo tereny osadnicze oraz nieliczne połączenia lasów i zadrzewień.

Na terenie wierzchowin występują liczne punkty i ciągi widokowe. Najlepszymi punktami widokowymi na omawianym terenie są liczne niezabudowane wzniesienia położone głównie na terenie Wyżyny Miechowskiej. Najważniejsze ciągi widokowe położone są wzdłuż niezabudowanych dróg przebiegających przez wyżej położone tereny wierzchowiny.

Fragmety falistej wierzchowiny, niezajęte przez zabudowę, nieduże kompleksy leśne oraz walory widokowe wzniesień i ciągów drogowych stanowią główną atrakcję krajobrazową i turystyczną wyżej położonych terenów Gminy.

Odmiernym krajobrazem przyrodniczym charakteryzują się wnętrza dolin, zwłaszcza Dłubni i Minożki, ograniczone do górnych krawędzi zboczy wzniesień wierzchowiny. Tworzą one niezwykle malowniczy krajobraz dolinny z fragmentami odsłoneń skalnych, lokalnie występującymi lasami i zadrzewieniami przyrzecznymi oraz łąkami. Występujący w Myszkowie przełomowy odcinek doliny Dłubni jest najbardziej charakterystycznym i najatrakcyjniejszym elementem krajobrazu Gminy. Równocześnie występujący tu kręty przebieg doliny sprawia, że zmienne ekspozycje zboczy z odsłoneń skalnymi posiadają niezwykle walory krajobrazowe i turystyczne. Atrakcyjność krajobrazową dolinnych



obszarów Gminy uzupełniają boczne dolinki Dłubni i Minorki oraz liczne, głęboko wcięte w powierzchnię terenu wąwozy.

Tereny zabudowane Gminy zdominowane są przez krajobraz charakterystyczny dla osadnictwa wiejskiego. Krajobraz osadniczy charakteryzuje się tu położeniem ciągów zabudowań poszczególnych wsi wzdłuż istniejących dróg: krajowej, wojewódzkiej, powiatowych i gminnych. Bardziej zwarta zabudowa występuje przede wszystkim w rejonie centrów wsi, głównie Iwanowice i Sieciechowice oraz wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Wzdłuż mniej istotnych dróg gminnych zabudowa jest przeważnie mniej gęsta. Na terenie Gminy stosunkowo rzadko występują natomiast, typowo rozproszone w terenach rolnych, pojedyncze zabudowania.

4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Gmina Iwanowice posiada liczne walory kulturowe, które umożliwiają rozwijanie działalności o charakterze turystycznym. Na jej terenie znajduje się kilkanaście obiektów o wysokich walorach architektonicznych i historycznych. Zachowane tradycyjne formy budownictwa zagrodowego, pomniki i inne elementy małej architektury, stanowiska archeologiczne, zespoły parkowe oraz historyczne układy osadnicze stanowią niewątpliwie dużą atrakcję dla konesera sztuki.

4.1 Obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa małopolskiego

Tab. 26. Rejestr zabytków gminy Iwanowice

Lp.	Adres	Nazwa	Data powstania	Nr rejestru
1	Iwanowice	Kościół parafialny pod wezwaniem św. Trójcy, otoczenie starodrzew	26.01.1971	A-220 [A-283/M]
2	Iwanowice	Kaplica św. Rocha, otoczenie w obrębie działki, drzewostan	02.09.1993	A-659 [A-359/M]
3	Iwanowice	Karczma z działką	12.03.1985	A-502 [A-558/M]
4	Narama	Kościół p.w. NMP z Góry Karmel, cmentarz przykościelny, starodrzew (kościół spalony w 1980 r.)	22.01.1970	A-166
5	Sieciechowice	Kościół par. p.w. św. Andrzeja, dzwonnica, otoczenie	03.06.1957	A-384 [A-324/M]
6	Sieciechowice	Zespół dworski, dwór, park	21.01.1977	A-439 [A-629/M]

1. Zespół kościoła parafialnego p.w. św. Trójcy w Iwanowicach – nr rej. A-220 [A-283/M].

Pierwszy kościół istniał tu już w latach 1292-1295, obecny został zbudowany w roku 1745, w miejscu pochodzącego z 1408 r. Jest to kościół drewniany, orientowany, o konstrukcji zrębowej. Posiada prezbiterium zamknięte wielobocznie z dobudowaną od południa murowaną zakrystią i kaplicą św. Anny Samotrzec od północy. Nawa ma kształt prostokątny i poprzedzają ją dwie wieże z kruchtą pośrodku. Nawa została przekryta stropem z fasetą. Nad prezbiterium wzniesiono pozorne sklepienie kolebkowe, pomiędzy nawą a prezbiterium znajduje się spłaszczony łuk tęczy. Nawę i prezbiterium nakrywa dach o jednej kalenicy oparty na więźbie typu storczykowego. Na dachu barokowa wieżyczka na sygnaturkę. Dwie wieże od frontu wieńczą kopulaste hełmy z czworobocznymi ślepymi latarniami. We wnętrzu kościoła zachowało się cenne wyposażenie barokowe: ambona oraz ołtarz główny i jeden z bocznych. Najstarszym elementem pochodzącym jeszcze z budowli gotyckiej (1408 r.) jest ostrołukowy portal z zachowanymi odrzwiami i kowalskimi okuciami. Z okresu późnego gotyku pochodzi krucyfiks umieszczony w środkowym polu barokowego ołtarza głównego oraz rzeźba Matki Boskiej z Dzieciątkiem oraz datowany również na późny gotyk posązek św. Krzysztofa. Na uwagę zasługują ponadto manierystyczne obrazy ołtarzowe oraz cenne monstrancje i kielichy rokokowe.



2. **Kaplica św. Rocha w Iwanowicach** – nr rej. ~~A-659~~ [A-359/M].
Kaplica murowana, klasycystyczna, wzniesiona została na przełomie XVIII/XIX w. w formie portyku z parzystymi kolumnami tokańskim, dźwigającymi drewniane belkowanie. Pośrodku ściany wschodniej znajduje się mensa ołtarzowa w kształcie sarkofagu. Kaplicę nakrywa dach siodłowy.
3. **Karczma w Iwanowicach** – nr rej. ~~A-502~~ [A-558/M].
Zbudowana została w latach 1838-1840 przez dwór przy dawnej Drodze Królewskiej, murowana z kamienia i cegły, na rzucie prostokąta. Jest to budynek parterowy, niepodpiwniczony. Karczmę pokrywa dach dwuspadowy. Zachowała ona do dziś swój pierwotny układ i charakter.
4. **Narama – Kościół p.w. NMP z Góry Karmel, cmentarz przykościelny**, starodrzew (kościół spalony w 1980 r.) – nr rej. A-166.
~~Wpis wymaga uaktualnienia w ramach przepisów odrębnych, kościół obecnie nie istnieje, Zabytkowy, nieistniejący kościół został skreślony z rejestru decyzją z dnia 05.05.2011 r.,~~ zbudowano nowy p.w. Matki Bożej Szkaplerznej, pozostał cmentarz i piękny starodrzew.
5. **Zespół kościoła parafialnego p.w. św. Andrzeja wraz z dzwonnica w Sieciechowicach** – nr rej. ~~A-384~~ [A-324/M].
Kościół został wzniesiony prawdopodobnie w roku 1312. Przebudowa w 1739 r. zatarła jednak częściowo jego cechy stylowe. Kościół gotycki murowany, jednonawowy, orientowany. Posiada prawie kwadratowe prezbiterium sklepione krzyżowo-żebrowo z narożami wspartymi na szkarpach, nawę przykrywa strop płaski. Pomiędzy nawą a prezbiterium znajduje się ostrołukowa tęczą z barokowym krucyfiksem. Do prezbiterium od północy przystaje zakrystia. Dach kościoła wieńczy barokowa wieżyczka na sygnaturkę. Kościół posiada trzy ołtarze rokokowe. Ołtarz główny z obrazem Matki Boskiej z Dzieciątkiem (z XVI w.). Z późnego baroku pochodzi chór muzyczny (1739 r.). W kościele znajduje się ponadto szesnastowieczne kamienne tabernakulum i rokokowa ambona oraz marmurowe siedemnastowieczne epitafia jak również portrety Stanisława Augusta Poniatowskiego i prymasa Michała Poniatowskiego z 1787 r. malowane na blasze.
Wolnostojąca dzwonnica – brama pochodzi z wieku XVIII. Posiada ona konstrukcję słupowo-ramową. Pochyłe ściany dzwonnicy ze ściętymi narożami, uskokiem i daszkiem podzielone zostały niejako na dwie kondygnacje. Wieżę wieńczy hełm kopulasty.
6. **Dwór w Sieciechowicach** – nr rej. ~~A-439~~ [A-629/M].
Dwór składał się z dwóch części: starszej pochodzącej z 2 poł. XVIII w. oraz młodszej zabudowanej w 2 poł. XIX w. Część starsza (nieistniejąca) była parterowa drewniana, posiadała konstrukcję zrębową. Zdobiona była gankami wspartymi na filarach i facjată. Zachowana część dworu jest murowana, piętrowa, nakrywa ją dach mansardowy z lukarnami. W jednym z pokoi zachował się kominek o falistych gzymsach z 2 poł. XVIII w.
Dwór położony jest w widłach rzeki Dłubni, parku krajobrazowym z cennymi okazami starodrzewia.

4.2. Gminna ewidencja zabytków

Gmina obejmuje ochroną obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków, szczególnie wysokie walory architektoniczne, bądź historyczne posiadają następujące obiekty:

- **Kaplica p.w. M. B. Pocieszenia w Iwanowicach.** Kaplica murowana, pochodzi z 1854 r. (zniszczona w 1914 roku, odbudowana w roku następnym). Wewnątrz znajduje się posąg Matki Boskiej z Dzieciątkiem (ok. 480-1490).
- **Kaplica p.w. Zmartwychwstania Pańskiego w Iwanowicach.** Pochodzi zapewne z 2 poł. XIX w. W kaplicy znajduje się posąg Chrystusa Zmartwychwstałego z XVI w.
- **Kapliczka dworska w Sieciechowicach.** Pochodzi z 1 poł. XIX w., klasycystyczna, usytuowana na stoku doliny. Ma kształt czterokolumnowego portyku z trójkątnym frontonem.
- **Figura św. Jana Nepomucena w Sieciechowicach.** Usytuowana na placu wiejskim, drewn., pochodzi z początku XIX w. Pod zadaszeniem wspartym na 4. drewnianych słupach rzeźba św. Jana Nepomucena.
- **Zespół dworski w Grzegorzowicach Wielkich.** Zespół tworzą murowany dwór z przełomu wieków XIX/XX, składający się z dwóch części parterowej i piętrowej. Przy części parterowej znajduje się otwarty ganek. Dwór kryty dachem dwuspadowym (łamanym). W skład zespołu wchodzi ponadto budynek stajni drewn.-mur. (powstałej ok. 1930 r.), obora mur., spichlerz mur. i stodoła drewn.-mur. Całość położona jest w parku krajobrazowym współczesnym dworowi.



- **Park dworski w Maszkowie.** Park pochodzi z XIX w. Dziś zachowane tylko nieliczne okazy starodrzewia.
- **Zagroda młynarska w Grzegorzowicach Wielkich.** Składa się z drewnianego domu młynarza, murowanej stajni, piwniczki oraz młyna wodnego. Powstała ok. 1940 r.
- **Zagroda młynarska w Iwanowicach.** Składa się z mur.-drewn. młyna pochodzącego z przełomu XIX/XX w. Przebudowana w 1945 r. W zagrodzie zachował się również dom młynarza drewn.-mur. z 1920 r.

W gminie Iwanowice zachowała się ponadto jeszcze nieliczna reliktowa zabudowa zagrodowa i mieszkalna wsi. Są to domy mieszkalne budowane na rzucie prostokąta, drewniane, o konstrukcji sumikowo-łatkowej, rzadziej zrębowej. Kryte są dachami dwuspadowymi o kącie nachylenia ok. 37°-45° (pierwotnie były to zapewne dachy czterospadowe kryte strzechą). Posiadają okna cztero- lub sześciokątne z ozdobnym obramowaniem w kształcie łuku (podobnie ozdabiano drzwi). Dość często na osi pojawia się ganek otwarty, bądź przeszklony, o daszku dwuspadowym, z trójkątnym wykładanym deseczkami szczykiem. Zabudowa gospodarcza (stajnie, stodoły) również najczęściej były wznoszone z drewna, szalowane deskami o dachach czterospadowych, krytych słomą, obecnie podobnie jak w domach mieszkalnych wymienione na dachówkę.

Nieodłącznie związane z krajobrazem były i pozostały kapliczki i krzyże przydrożne, budowane są w postaci „domków”, kolumn zakończonych latarniami bądź metalowymi krzyżami, kapliczek „szafkowych” lub kamiennych figur świętych ustawianych na ozdobnych cokołach. Znajdują się one w każdej miejscowości, a często także na rozdrożach, w środku pól.

Obiekty ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków nie występują na obszarze objętym zmianą Studium.

4.3. Stanowiska archeologiczne (wg oprac. „*Źródła archeologiczne na terenie gminy Iwanowice*”¹⁶)

Dorzecze Dłubni wraz z terenami znajdującymi się w obrębie dzisiejszej gminy Iwanowice wchodziło w pradziejach w skład wielkiego regionu osadniczego, obejmującego tereny zachodniej części Małopolski, rozciągające się od Krakowa po Sandomierz. Specyfiką tych obszarów było środowisko przyrodnicze, wyróżniające się istnieniem znakomitych warunków do prowadzenia gospodarki rolniczej. Żyzność gleb, dobrze rozwinięta sieć rzek i bogactwo surowców naturalnych przyciągały na przestrzeni tysięcy lat grupy ludzi przybywające często z odległych regionów geograficznych. Ludzie ci obejmowali swym osadnictwem tereny nadwiślańskie wtapiając się w ich krajobraz i wykorzystując środowisko naturalne na różne sposoby.

Ziemia iwanowicka była obszarem stanowiącym bezpośrednie zaplecze najważniejszego skupiska osadniczego w zachodniej Małopolsce, zlokalizowanego nad Wisłą w rejonie dzisiejszego miasta Krakowa. Środkowy bieg Dłubni wraz z tzw. Kotliną Iwanowicką (przyległe do doliny Dłubni tereny Iwanowic Dworskich i Włociańskich, Poskwitowa i Biskupic) wyróżniało dodatkowo bliskie sąsiedztwo Jury Krakowsko-Częstochowskiej z łatwo dostępnymi złożami krzemienia. Surowce krzemienne, obok innych gatunków kamienia oraz materiałów organicznych, w tym głównie drewna, stanowiły podstawę wytwórczości narzędzi i przedmiotów codziennego użytku w młodszej epoce kamienia (neolicie). Ważna z punktu widzenia działalności gospodarczej – i to niezależnie od epoki pradziejowej – była też eksploatacja słonych źródeł, występujących na obszarach solonośnych w nieodległym regionie wielicko-bocheńskim. Ludność zamieszkująca okolice Iwanowic mogła sama zaopatrywać się w sól lub pozyskiwać ją w drodze wymiany handlowej. Położenie terenów naddłubniańskich w pobliżu najważniejszych i najcenniejszych w owych czasach złóż surowców naturalnych miało wymiar wręcz strategiczny. W sposób trwały wpłynęło to na rozwój i atrakcyjność tego regionu.

Przejawem tego jest olbrzymia ilość stanowisk archeologicznych (242) odkrytych na tym terenie. Trzeba przy tym zaznaczyć, że pod pojęciem stanowiska archeologicznego rozumie się zamknięty obszar występowania materiałów i obiektów zabytkowych, zazwyczaj obejmujący co najmniej kilka osad czy cmentarzysk o zróżnicowanej chronologii. Granic poszczególnych stanowisk, wytyczonych w oparciu o współczesny stan wiedzy, nie można jednak uważać za ostateczne, gdyż w miarę

¹⁶ Materiały opracowane przez zespół pracowników Muzeum Archeologicznego w Krakowie, w składzie: Ryszard Naglik, Tomasz Rodak, Albert Zastawny.



pozyskiwania nowych danych ulegać one będą nawet daleko idącym korektom. Wynika to przede wszystkim z faktu, iż większość informacji o pradziejowej czy wczesnośredniowiecznej sieci osadniczej opiera się na rezultatach tzw. badań powierzchniowych. Badania te polegają na penetracji pól wiosną lub jesienią, kiedy w trakcie zaorywania pól zabytki wydobywane są na powierzchnię. Są to najczęściej drobne fragmenty naczyń glinianych i krzemienne ostrza narzędzi rolniczych. Znaleźiska te odkrywa się zwykle pojedynczo lub w niewielkich ilościach. Stanowią one jednak bardzo ważny sygnał istnienia zalegających głębiej i lepiej zachowanych śladów pobytu człowieka, np. domostw, spichlerzy, cmentarzy oraz drewniano-ziemnych umocnień.

Ich odsłonięcie i szczegółowa interpretacja możliwe są już tylko podczas archeologicznych badań wykopaliskowych (były one jednak prowadzone tylko na nielicznych stanowiskach, a i to przeważnie na niewielką skalę). W oparciu o różnorodne przesłanki ocenia się, że nasza obecna wiedza obejmuje najwyżej 50% rzeczywistej liczby stanowisk. Nie większa jest także wiarygodność wykreślonych ich zasięgów (decydują o tym czynniki wpływające na rezultaty poszukiwań powierzchniowych – dostępność pól, obecność zabudowy itp.). Dlatego też wszelkie działania inwestycyjne, wymagające prowadzenia robót ziemnych w zasięgu granicy strefy nadzoru archeologicznego, rejonów stanowisk archeologicznych winny być realizowane przy uwzględnieniu przepisów odrębnych o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Przy wydawaniu decyzji o pozwoleniu na budowę wymaga się podania informacji o obecności stanowiska archeologicznego i ustawowych obowiązkach wynikających z tego faktu.

W miejscowości Damice znajduje się stanowisko archeologiczne wpisane do rejestru zabytków województwa małopolskiego pod nr 1250 decyzją z dnia 21.12.1970 r.: grodzisko wczesnośredniowieczne. Stanowisko to położone jest poza obszarem objętym zmianą Studium.

Zbiorczy wykaz ewidencji stanowisk archeologicznych na terenie gminy Iwanowice znajduje się w **Aneksie nr 1**.

5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

5.1. Ludność – elementy demografii

5.1.1. Obserwowane trendy zmian ludnościowych i gospodarczych w woj. małopolskim

(na podstawie Banku Danych Regionalnych GUS oraz oprac. Górz B., Uliszak R., *Przestrzeń wiejska Małopolski i jej zmiany pod wpływem funduszy europejskich obszarów Polski*, 2008)

W ostatnich latach nastąpiło wyraźne przyspieszenie procesu różnicowania funkcjonalnego obszarów wiejskich Małopolski. Widoczna jest zwłaszcza postępująca suburbanizacja środkowej części regionu związanego z Krakowem, do którego należą Iwanowice, gdzie szybko wzrasta działalność pozarolnicza i rozwija się nowe budownictwo indywidualne. Układy przestrzenno-funkcjonalne tego obszaru pozostawały zawsze pod silnym wpływem Krakowa, jako głównego centrum produkcyjno-usługowego, a także wielkiego rynku zbytu na produkty rolne. Z położeniem miasta w regionie wiążą się główne szlaki komunikacyjne i jego strefy oddziaływania w zakresie rynku pracy, usług oraz zaopatrzenia w artykuły rolno-spożywcze.

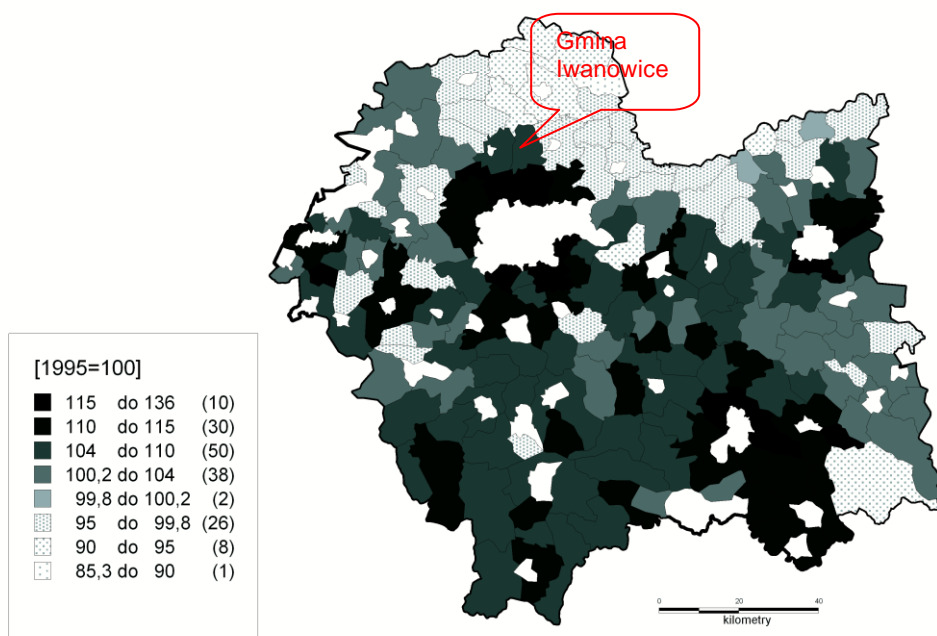
W ostatnim czasie bardzo różna jest też w nich dynamika zmian w stosunkach ekonomicznych, w procesach społecznych oraz w postawach mieszkańców wobec nowych zjawisk, takich jak przedsiębiorczość, konkurencyjność, bezrobocie, gospodarka rynkowa, a także aktywność władz lokalnych w pozyskiwaniu środków na rozwój miast i wsi, w szczególności pochodzących z różnych programów pomocowych Unii Europejskiej.

Zachodzące zjawiska społeczno-gospodarcze związane z obszarami wiejskimi Małopolski, szczególnie w sąsiedztwie Krakowa, są charakterystyczne ze względu na ruralizację tego regionu, która nie prowadzi jednak do umacniania jego cechy „wiejskości”, lecz przeciwnie – do wyraźnej suburbanizacji wielu obszarów. W 2007 roku w woj. małopolskim mieszkało prawie 3280 tys. osób, z czego nieznaczną większość stanowiła ludność wiejska. Jest interesujące, że już od dłuższego czasu obszary te wykazują dosyć wysoką dynamikę przyrostu zaludnienia, ale zróżnicowaną



przestrzennie, mieszczącą się w wartościach skrajnie niskich i skrajnie wysokich w porównaniu do innych obszarów Polski. Mimo wspomnianych wcześniej różnic, wzrost zaludnienia był na obszarach wiejskich Małopolski procesem dominującym i został odnotowany w 128 gminach miejsko-wiejskich i wiejskich, tzn. w 77% ich ogólnej liczby, co obrazuje poniższy schemat w odniesieniu do lat 1995-2007 (w nawiasach podana liczba gmin).

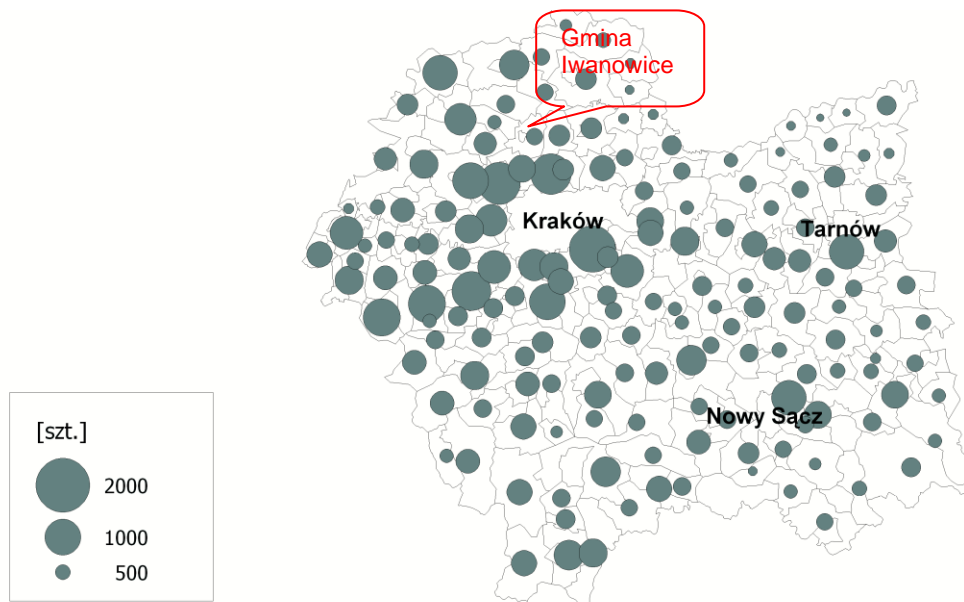
Jak się okazuje wszystkie 10 gmin, w których w latach 1995-2007 zanotowano największe przyrosty liczby mieszkańców (od 15 do 36%) sąsiaduje bezpośrednio z miastami. Najwięcej, takich gmin znajduje się blisko Krakowa, a pozostałe Nowego Sącza i Tarnowa oraz innych ośrodków miejskich. Na ogół do gmin o najwyższych wskaźnikach dynamiki przyrostu ludności, przylegają jednostki, które także odnotowały duże przyrosty zaludnienia. Liczba ich ludności zwiększała się głównie wskutek napływu, a nie przyrostu naturalnego. Systematycznie natomiast zmniejsza się liczba mieszkańców miast.



Schemat: Zmiany w liczbie ludności w gminach wiejskich Małopolski w latach 1995-2007

(źródło: Górz B., Uliszak R., *Przestrzeń wiejska Małopolski i jej zmiany pod wpływem funduszy europejskich* – na podstawie Banku Danych Regionalnych GUS).

Zarówno wykształcenie, jak i wskaźniki udziału osób starszych w populacji ludności wpływają wyraźnie na przedsiębiorczość mieszkańców i ich skłonność do podejmowania działalności gospodarczej na własny rachunek. Można ją identyfikować przede wszystkim na podstawie liczby działających przedsiębiorstw (zarejestrowanych w systemie REGON), co przedstawia poniższy schemat.



Schemat: Liczba podmiotów w rejestrze REGON w gminach wiejskich Małopolski w 2007

(źródło: Górz B., Uliszak R., *Przestrzeń wiejska Małopolski i jej zmiany pod wpływem funduszy europejskich – na podstawie Banku Danych Regionalnych GUS*).

Niezależnie od przyczyn osłabiających aktywność gospodarczą ludności, związanych z wykształceniem i udziałem osób starszych, dosyć istotne znaczenie ma też duże rozdrobnienie sieci osadniczej (przeważają wsie do 300 mieszkańców), cechujące rolnicze obszary Małopolski. Charakterystyczną cechą większości obszarów wiejskich Małopolski jest to, że zachodzące transformacje w obrębie gospodarki i społeczeństwa przebiegają w silnych związkach z rolnictwem i użytkowaną rolniczo ziemią. Gospodarstwa domowe, choć w zdecydowanej większości utrzymują się ze źródeł nierolniczych, to równocześnie ponad 60% ich ogólnej liczby posiada ziemię. Ten model funkcjonowania społeczności wiejskich Małopolski, którego typowym przykładem jest gmina Iwanowice, polega na powszechnym łączeniu różnych form działalności pozarolniczej z posiadaniem ziemi i jest bardzo trwałym elementem strukturalnym lokalnej ekonomii. Na wielu obszarach rolnych gospodarka ma charakter samozaopatrzeniowy, a w wielu gospodarstwach ziemia odługuje.

Z przedstawionych informacji gmina Iwanowice, na tle woj. małopolskiego, wypada – odnośnie przyrostu ludności i działalności gospodarczej – w granicach średnich i można ją uznać za Gminę, w której zachodzą typowe zmiany dla Małopolski.

5.1.2. Prognoza demograficzna

Gminę zamieszkuje obecnie 8265 mieszkańców w 22 wsiach (w 23 sołectwach). Gęstość zaludnienia wynosi 116, 4 osób/km² (średnia dla Małopolski 216). W skali gminy na przestrzeni ostatnich lat zaznaczał się ujemny, ok. 0,2%, przyrost naturalny, który ostatnio zbliża się w kierunku równowagi demograficznej, natomiast notowany przyrost jest spowodowany migracją.

W zamieszczonym poniżej zestawieniu został przedstawiony przyrost mieszkańców w Gminie – od roku 2000.

Tab. 27. Przyrost ludności w dziesięcioleciu

Lata	Liczba ludności w gminie	Przyrost ludności
2000	7803	
2003	7916	1,014
2006	8011	1,012
2009	8265	1,032
Średnio z okresu analizy		1,059



Obserwowany przyrost ludności w Gminie, praktycznie z okresu 10 lat, wynosi 6%. Większa dynamika jest zaobserwowana w ostatnich latach, z oczywistego powodu – obserwowanego generalnie w Polsce trendu (w latach 2005-2008) odpływu ludności z miast do obszarów wiejskich, sąsiadujących z jednostkami zurbanizowanymi. Trend ten – tak z racji kryzysu, jak i częściowej zmiany sytuacji na rynku nieruchomości (m.in. duża podaż mieszkań w miastach, wzrost cen działek na wsiach) został obecnie osłabiony.

Odnosząc się do zdiagnozowanego przyrostu mieszkańców należy podkreślić, że sytuacja różnie przedstawiała się w poszczególnych wsiach. W zamieszczonej poniżej tabeli zostały przedstawione zmiany w liczbie mieszkańców odniesieniu do wsi – od roku 2000.

Tab. 28. Liczba ludności z podziałem na poszczególne wsie

Lp.	Nazwa sołectwa	Liczba ludności 2000	Liczba ludności 2003	Liczba ludności 2006	Liczba ludności 2009	Udział procentowy
1	Iwanowice Dworskie	469	486	496	537	6.4
2	Iwanowice Włościańskie	539	554	564	560	6.8
3	Sieciechowice	992	1016	1016	1030	12.5
4	Biskupice	337	345	355	364	4.4
5	Grzegorzowice Małe	146	143	149	144	1.7
6	Grzegorzowice Wielkie	283	267	273	246	3.0
7	Zalesie	276	285	293	292	3.5
8	Poskwitów	529	596	596	629	7.6
9	Domiaraki	239	177	187	192	2.3
10	Sułkowice	380	381	395	385	4.6
11	Widoma	275	279	276	282	3.4
12	Lesieniec	192	170	170	178	2.1
13	Zagaje	70	68	68	71	0.8
14	Celiny	644	661	673	666	8.0
15	Władysław	152	149	152	147	1.8
16	Przestańsko	163	158	164	166	2.0
17	Maszków	426	454	454	499	6.0
18	Damice	300	294	294	288	3.5
19	Żerkowice	254	276	279	282	3.4
20	Krasieniec Stary	240	240	240	248	3.0
21	Krasieniec Zakupny	300	295	295	298	3.6
22	Narama	597	622	622	761	9.2
Ogółem		7803	7916	8011	8265	100

Źródło: Urząd Gminy.

Z analizy zaludnienia wynika, że największe przyrosty mieszkańców miały miejsce w Naramie, Iwanowicach Dworskich i Poskwitowie, natomiast spadek w Grzegorzowicach Małych i Wielkich, Domiarach Lesieńcu, Władysławie, Damicach, praktycznie stagnacja sytuacji w Sułkowicach, Zagaju, Przestańsku, Krasieńcu Starym i Zakupnym.

Postawienie prognozy demograficznej jest dość trudne, bo zależne od czynników nie w pełni przewidywalnych, leżących poza bezpośrednim oddziaływaniem Gminy. Należy podkreślić, że przy wzroście migracyjnym mieszkańców, notowanym w ostatnim dziesięcioleciu, w Gminie były bardzo dobre warunki (i są nadal) zakupu działek budowlanych i gotowych domów. Gmina była pierwszą w woj. małopolskim, która uchwaliła miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego całej Gminy – w roku 2002 i dla kilku pozostałych sołectw – w roku 2003 (jeszcze w trybie uchwały o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 1994 r.). Obecnie, na stronach internetowych KRN, można nadal łatwo znaleźć kilkadziesiąt atrakcyjnych ofert sprzedaży działek budowlanych i domów. Rynek nieruchomości jest więc w Gminie otwarty, swobodny i dostępny. Równocześnie w gminach sąsiadujących bezpośrednio z Krakowem znajdują się jeszcze duże rezerwy terenów budowlanych,



które mogą być uruchomione pod tereny sypialniane Krakowa. W związku z czym istotnych zmian dodatknych można się spodziewać głównie przy zwiększeniu ofert miejsc pracy w Gminie, lub w jej bliskim sąsiedztwie.

Zakładając, że potencjalny przyrost liczby ludności będzie kształtowany przez poziom:

- przyrostu naturalnego,
- salda migracji stałej,
- salda migracji czasowej,

zostały przyjęte na okres najbliższych 20 lat, czyli na horyzont czasowy roku 2030 trzy warianty odnośnie prognozowanej liczby ludności w gminie Iwanowice.

Wariant pesymistyczny zakłada średnio w okresie jednego dziesięciolecia: utrzymanie ujemnego przyrostu naturalnego – na poziomie -0,2%, sukcesywne, ale na niskim poziomie saldo migracji stałej i czasowej – na poziomie +2,5%.

Wariant umiarkowanego rozwoju zakłada utrzymanie stabilnej liczby mieszkańców stałych oraz dodatnie saldo migracji stałej i czasowej – na poziomie + 6% w okresie jednego dziesięciolecia.

Wariant optymistyczny zakłada dodatni przyrost naturalny mieszkańców stałych – na realnym poziomie +0,15% oraz dodatnie saldo migracji stałej i czasowej – na poziomie +8,5% w okresie jednego dziesięciolecia.

Przy tak przyjętych w uproszczeniu założeniach prognozowana liczba mieszkańców przyjęłaby następujące wartości:

- Wariant pesymistyczny – **8 900** mieszkańców w roku 2030,
- Wariant umiarkowanego rozwoju – **9 300** mieszkańców w roku 2030,
- Wariant optymistyczny – **10 500** mieszkańców.

Sukces rozwoju ludnościowego Gminy zależeć będzie w dużej mierze od udostępnienia jej terenu komunikacją – szybkie połączenia z Krakowem, realizacji drogi ekspresowej S7, która ma zlokalizowany w planach węzeł drogowy na terenie Gminy (w związku z czym można spodziewać się zwiększenia aktywności gospodarczej) oraz trudnych obecnie do przewidzenia warunków społeczno-gospodarczych w regionie.

Należy przyjąć, że docelowo na rok 2030, stosunkowo optymistycznie można spodziewać się **10 tys.** mieszkańców. Jest to przyrost o 20% obecnego stanu mieszkańców.

Liczba mieszkańców Gminy¹⁷ w ostatnich latach sukcesywnie wzrasta. Gmina Iwanowice ma obecnie 9 781 mieszkańców (2022 r.). Przy obecnych uwarunkowaniach zakłada się brak ryzyka zmniejszania się liczby ludności – z powodu dużej migracji zewnętrznej. Przyjmuje się utrzymanie obserwowanego, sukcesywnego trendu wzrostu liczby mieszkańców, o ok. 300 - 400 osób na rok w ciągu najbliższych lat. W związku z czym w roku 2030, przy zachowaniu obecnego trendu można spodziewać się powyżej 12 000 mieszkańców w Gminie. W świetle powyższego można uznać prognozy postawione w roku 2012 za niedoszacowane. Przyczyną jest odpływ mieszkańców miast, głównie z Krakowa do gmin sąsiadujących.

5.2. Program aktywizacji społeczno-zawodowej – bezrobocie

Gmina Iwanowice, w imieniu której działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, realizuje projekt systemowy pt: "**Czas na zmiany. Program aktywizacji społeczno-zawodowej w gminie Iwanowice**" w ramach Priorytetu VII, Działanie 7.1, Poddziałanie 7.1.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Projekt wpisuje się również w cele operacyjne Strategii Wojewódzkiej w Zakresie Polityki Społecznej dla Województwa Małopolskiego na lata 2005-2013. Ponadto jest tożsamy ze Strategią Rozwoju Powiatu Krakowskiego na lata 2008-2013.

Kluczowym problemem w procesie aktywizacji społecznej mieszkańców objętych pomocą GOPS w gminie Iwanowice jest pogłębiające się zjawisko wykluczenia społecznego tych osób. Wg PO KL główne grupy czynników wpływające na powiększanie się zjawiska wykluczenia społecznego to:

¹⁷ Na podst. analiz przeprowadzonych w „Uzasadnieniu przyjętych rozwiązań w projekcie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Iwanowice”, opracowanych dla celów zmiany Studium, wg GUS, 2022 r.



- Ubóstwo traktowane równolegle jako przyczyna i skutek zjawiska wykluczenia społecznego;
- Czynniki strukturalne: niepełnosprawność, długotrwała choroba, samotne macierzyństwo;
- Czynniki instytucjonalne: trudności i ograniczenia w dostępie do podstawowych dóbr instytucjonalnych związanych ze zdrowiem, edukacją, kulturą;
- Czynniki społeczne: bezdomność, sieroctwo, uzależnienia, imigracja, dyskryminacja.

Spśród wymienionych czynników w gminie Iwanowice na pogłębianie się zjawiska wykluczenia społecznego wśród objętych pomocą społeczną wpływ mają głównie: ubóstwo – 83 rodziny, ciężka choroba – 83 rodziny, niepełnosprawność – 70 rodzin, bezrobocie – 52 rodziny, bezradność – 42 rodziny oraz problem uzależnień – 21 rodzin¹⁸.

Zadaniem pomocy społecznej jest m. in. praca socjalna rozumiana jako pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Najczęstszymi powodami przyznania pomocy były: ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba rodzin, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, bezrobocie. Wskazane kwestie społeczne są problemami, z którym boryka się duża liczba rodzin. Analiza problemów klientów GOPS w Iwanowicach wskazuje, że właśnie ten obszar powinien zostać objęty szczególnym rodzajem oddziaływań. GOPS w Iwanowicach boryka się z problemami finansowymi, które utrudniają pomoc wszystkim potrzebującym.

Teren podległy działaniom Urzędu Pracy Powiatu Krakowskiego stanowi zbiór różnorodnych rynków pracy wynikający ze specyfiki gmin. Wzrastające bezrobocie młodzieży i kobiet stanowi wspólny problem dla wszystkich lokalnych rynków. Według danych na dzień 30 czerwca 2000 r. stopa bezrobocia w Powiecie Krakowskim wynosi 9,7%. Stopa bezrobocia w woj. małopolskim 10,7%.

Stan i struktura bezrobocia

Charakterystyczne cechy bezrobocia na terenie powiatu krakowskiego to:

1. Znaczny udział procentowy wśród bezrobotnych, osób o wykształceniu zasadniczym zawodowym oraz podstawowym (pracowników niewykwalifikowanych, bądź o niskich kwalifikacjach).
2. Utrzymujący się wysoki procentowy udział bezrobotnych w młodych grupach wieku.
3. Utrzymujący się duży udział absolwentów w ogólnej liczbie bezrobotnych. Największy udział mają absolwenci zasadniczych szkół zawodowych.
4. Rosnący udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych.
5. Stały, wysoki udział w grupie bezrobotnych osób długotrwale pozostających bez pracy.
6. Brak na terenie powiatu wystarczająco dużej ilości zakładów pracy o charakterze produkcyjnym czy usługowym bazujących na zatrudnianiu kobiet.
7. Dysproporcja między edukacją a ofertami pracy.
8. Niewystarczające przygotowanie bezrobotnych, niespełniające w pełni wymogów pracodawców.
9. Stałe zmniejszanie się liczby nowych miejsc pracy.

Bezrobociem w powiecie krakowskim są dotknięci w dużej mierze zamieszkali na wsi. Z ogółu 9 922 bezrobotnych, 7 693 to osoby pochodzące z rejonów wiejskich.

W poniższym zestawieniu przedstawiono stan zatrudnienia i bezrobocia w gminie Iwanowice, zgodnie z danymi BDR.

Tab. 29. Stan zatrudnienia i bezrobocia w gminie Iwanowice

JEDNOSTKA TERYTORIALNA:	IWANOWICE	
LATA:	2008	
KATEGORIA:	RYNEK PRACY	
ZAKRES DANYCH:	OGÓŁEM	
	J. M.	2008
PRACUJĄCY W GŁÓWNYM MIEJSCU PRACY		
Pracujący wg płci		
ogółem	osoba	373

¹⁸ Źródło MPiPS.



JEDNOSTKA TERYTORIALNA:	IWANOWICE 2008	
LATA:	RYNEK PRACY	
KATEGORIA:	OGÓŁEM	
ZAKRES DANYCH:	J. M.	2008
mężczyźni	osoba	129
kobiety	osoba	244
BEZROBOCIE		
Bezrobotni zarejestrowani wg płci		
ogółem	osoba	175
mężczyźni	osoba	85
kobiety	osoba	90
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym		
ogółem	%	3,3
mężczyźni	%	3,0
kobiety	%	3,7

Źródło: GUS – Bank Danych Regionalnych – 2008.

Bezrobocie rejestrowane bywa definiowane w różny sposób. Najczęściej definiuje się stopę bezrobocia rejestrowanego jako stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby ludności aktywnej ekonomicznie (zasobu siły roboczej danej populacji). Tak zdefiniowaną stopę bezrobocia zarejestrował GUS (2022r.)¹⁹. Dane o bezrobociu na poziomie gmin są szacowane w oparciu o stopę bezrobocia rejestrowanego dla powiatu oraz porównanie stosunku liczby bezrobotnych do ogółu ludności w wieku produkcyjnym w powiecie i gminie. Szacunkowa stopa bezrobocia dla Gminy w roku 2022 wynosi 4,8%, co jest jedną z najniższych wartości od notowanego roku 2004, z wyjątkiem lat 2017-2019.

5.3. Oświata

Na terenie gminy Iwanowice funkcjonują następujące placówki oświatowe: 7 szkół podstawowych podporządkowanych samorządowi gminnemu, 3 gimnazja również podporządkowane samorządowi gminnemu, 2 przedszkola samorządowe, klasy „0” są przy szkołach podstawowych oraz przedszkolach. Od 1 września 1999 r. gmina organizuje dowóz dzieci do gimnazjów i szkół podstawowych. Najpilniejszą potrzebą inwestycyjną jest budowa nowego gimnazjum w Iwanowicach, względnie dobudowa do istniejącej bazy minimum 6 klas lekcyjnych.

- 1) Szkoły prowadzone przez Gminę:
 - Szkoła Podstawowa im. św. Jana Bosko w Celinach,
 - Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Widomej,
 - Szkoła Podstawowa im. Szarych Szeregów w Sieciechowicach,
 - Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Iwanowicach,
 - Gimnazjum im. Noblistów Polskich w Grzegorzowicach,
 - Gimnazjum im. Jana Pawła II w Iwanowicach,
 - Samorządowe Przedszkole "Słoneczne" w Iwanowicach.
- Oddział Przedszkola w Sieciechowicach
- 2) Szkoły prowadzone przez osoby fizyczne:
 - Szkoła Podstawowa im. św. Franciszka z Asyżu w Poskwitowie,
 - Publiczna Szkoła Podstawowa im. św. Jadwigi Królowej w Naramie,
 - Szkoła Podstawowa im. Wojska Polskiego w Damicach,
 - Publiczne Gimnazjum w Poskwitowie,
 - Publiczne Gimnazjum im. św. Królowej Jadwigi w Naramie.

¹⁹ <https://www.polskawliczbach.pl/gmina/Iwanowice>



W roku 2021²⁰ w gminie Iwanowice placówkę miało 8 szkół podstawowych, w których w 62 oddziałach uczyło się 944 uczniów (478 dziewcząt oraz 466 chłopców). Dla porównania w 2008 roku w gminie Iwanowice placówkę miało 7 szkół podstawowych, w których w 42 oddziałach uczyło się 574 uczniów (268 dziewcząt oraz 306 chłopców). W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie ponadgimnazjalnym (16-18 lat) kształcą się 17,1% mieszkańców Gminy (17,2% wśród dziewcząt i 17,0% wśród chłopców). W dostępnym roku analiz, 2021, mieściły się 3 przedszkola, w których do 10 oddziałów uczęszczało 213 dzieci (108 dziewczynek oraz 105 chłopców). Dla porównania w 2008 roku w gminie Iwanowice mieściło się 1 przedszkole, w którym do 5 oddziałów uczęszczało 122 dzieci (59 dziewczynek oraz 63 chłopców). Dostępnych było 125 miejsc. Z przytoczonych danych wynika, że wyposażenie w placówki edukacyjno – opiekuńcze w Gminie istotnie wzrosło.

5.4. Kultura i sport

Gminny Ośrodek Kultury w Iwanowicach jest jednostką organizacyjną Urzędu Gminy. Na terenie gminy Iwanowice funkcjonują ponadto biblioteki publiczne w Naramie, Sieciechowicach, Widomej i Iwanowicach. Biblioteki te dysponują księgozbiorem liczącym 32 863 woluminów. Poniższe zestawienie obrazuje stan wyposażenia i wykorzystywanie funkcjonujących bibliotek.

Tab. 30. Stan wyposażenia i wykorzystywanie funkcjonujących bibliotek

JEDNOSTKA TERYTORIALNA:	IWANOWICE 2008	
LATA:	KULTURA I SZTUKA	
KATEGORIA:	OGÓŁEM	
ZAKRES DANYCH:	J. m.	2008
BIBLIOTEKI		
Placówki biblioteczne		
biblioteki i filie	ob.	3
pracownicy bibliotek	osoba	3
księgozbiór	wol.	32 863
czytelnicy w ciągu roku	osoba	692
wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	wol.	9 924
punkty biblioteczne ogółem	ob.	1
obiekty przystosowane dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich	ob.	1
Placówki biblioteczne wg organu prowadzącego		
ogółem		
biblioteki i filie	ob.	3
pracownicy bibliotek	osoba	3
księgozbiór	wol.	32 863
czytelnicy w ciągu roku	osoba	692
wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	wol.	9 924
punkty biblioteczne ogółem	ob.	1
obiekty przystosowane dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich	ob.	1
prowadzone przez gminę		
biblioteki i filie	ob.	3
pracownicy bibliotek	osoba	3
księgozbiór	wol.	32 863
czytelnicy w ciągu roku	osoba	692
wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	wol.	9 924
punkty biblioteczne ogółem	ob.	1
obiekty przystosowane dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich	ob.	1
Biblioteki - wskaźniki		
ludność na 1 placówkę biblioteczną	osoba	2 127

²⁰ Ibidem, str. 48



księgozbiór bibliotek na 1000 ludności	wol.	3 862,6
czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	osoba	82
wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach	wol.	14,3

Źródło: GUS Bank Danych Regionalnych.

Gminny Ośrodek Kultury prowadzi 4 koła muzyczne: Iwanowice Dworskie, Poskwitów, Sieciechowice, Widoma, w których młodzież szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich uczy się gry na instrumentach muzycznych. GOK ma pod opieką 4 orkiestry dęte (Narama, Iwanowice Dworskie, Sieciechowice, Celiny), 1 kapele ludową (Maszków) i 7 zespołów śpiewaczy ludowych (Poskwitów Stary, Zalesie, Maszków, Narama, Sułkowice, Grzegorzowice, Celiny). Osiągają one wysokie miejsca w różnych konkursach i przeglądach w powiatowych i wojewódzkich. GOK współpracuje z licznymi placówkami oświatowymi. Organizuje koncerty, przeglądy zespołów ludowych, dożynki, imprezy sportowe, wycieczki.

Baza materialna dla sportu i rekreacji na terenie Iwanowic przedstawia się stosunkowo skromnie i ogranicza się w zakresie zaplecza materialnego do jednego boiska piłkarskiego w Biskupicach. Zaplecze socjalne dla tego boiska zlokalizowane jest w budynku OSP (szatnia, łazienka itp.). Na potrzeby działającego klubu sportowego użyczana jest również sala gimnastyczna szkoły podstawowej. Na terenie Gminy zorganizowane są trzy kluby piłkarskie: LKS Orzeł Iwanowice, Czarni 03 Grzegorzowice oraz Strażak Sułkowice.

5.5. Opieka zdrowotna

Na terenie Gminy są trzy Zakłady Opieki Zdrowotnej:

- Iwanowice Dworskie 68 – NZOZ "PRAKTYKA LEKARZY RODZINNYCH" S.C.,
- Iwanowice, Maszków 99 – NIEPUBLICZNY ZAKŁAD OPIEKI ZDROWOTNEJ "JEDYNKA"

i apteki, które zapewniają wszystkim mieszkańcom Gminy podstawową opiekę zdrowotną.

Gmina nie planuje żadnych zmian w służbie zdrowia.

5.6. Gospodarka

W gminie Iwanowice dominuje branża produkcyjna, w której przeważającą część stanowią zakłady przetwórstwa spożywczego, natomiast w branży usługowej dominuje mechanika pojazdowa i usługi remontowo-budowlane. Zakłady te w dużej mierze prowadzi swoją działalność dla potrzeb lokalnej społeczności. Na terenie Gminy działa 584 podmiotów gospodarczych.

Najwięcej aktywności rejestruje się w sferze handlu i napraw. Są to w większości podmioty należące do grupy najmniejszych (poniżej 6 osób pracujących), które zostały zarejestrowane jako działalność gospodarcza osób fizycznych. Poniżej 10 firm zarejestrowało się jako spółki prawa handlowego, a 3 z nich jako spółki prawa handlowego z udziałem kapitału zagranicznego. Następne, wyróżniające się branże to:

- budownictwo – ok. 60 małych firm o liczbie pracujących do 5 osób,
- transport – ponad 10 małych firm o liczbie pracujących do 5 osób,
- produkcja – ok. 60 małych firm o liczbie pracujących do 5 osób oraz 5 firm o liczbie pracujących do 50 osób.

Tab. 31. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rej. REGON, wg sektorów

JEDNOSTKA TERYTORIALNA:	IWANOWICE 2008	
LATA:	PODMIOTY GOSPODARCZE	
KATEGORIA:	OGÓŁEM	
ZAKRES DANYCH:	J. M.	2008
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WG SEKTORÓW WŁASNOŚCIOWYCH		
Ogółem		
ogółem	jed.gosp.	584



JEDNOSTKA TERYTORIALNA:	IWANOWICE 2008	
LATA:	PODMIOTY GOSPODARCZE	
KATEGORIA:	OGÓŁEM	
ZAKRES DANYCH:	J. M.	2008
Sektor publiczny		
podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	22
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	jed.gosp.	19
Sektor prywatny		
podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	562
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	jed.gosp.	506
spółki handlowe	jed.gosp.	7
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	jed.gosp.	4
spółdzielnie	jed.gosp.	1
stowarzyszenia i organizacje społeczne	jed.gosp.	19

Źródło: GUS_2009 (Bank Danych Regionalnych).

W gminie Iwanowice w roku 2022²¹ w rejestrze REGON zarejestrowanych było 1 085 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 909 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Zarejestrowano 79 nowych podmiotów, a 33 podmioty zostały wyrejestrowane. Na przestrzeni lat 2009-2022 najwięcej (93) podmiotów zarejestrowano w roku 2020, a najmniej (50) w roku 2013. W tym samym okresie najwięcej (58) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2011 roku, najmniej (26) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2010 roku. Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Iwanowice najwięcej jest stanowiących spółki handlowe z ograniczoną odpowiedzialnością. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników. 1,0% podmiotów, jako rodzaj działalności, deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 28,8% podmiotów, a 70,2% podmiotów w rejestrze zakwalifikowane jest jako pozostała działalność. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Iwanowice najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Budownictwo (22.3%) oraz Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (19.5%).

5.7. Gospodarstwa domowe i mieszkalnictwo

Jak w większości gmin wiejskich obiekty budowlane znajdujące się na terenie Gminy są zróżnicowane wiekiem, technologią wykonania, przeznaczeniem i wynikającą z powyższych parametrów energochłonnością. Duża liczba wsi (22 wsi, 23 sołectwa), słabe zalesienie przy zróżnicowanej konfiguracji terenu, sprawia, że stopień zwartości zabudowy jest słaby, wręcz – szczególnie w części północnej Gminy – rozproszony. Jest to zjawisko niekorzystne nie tylko ze względów jakości struktury przestrzennej zabudowy, ale i kosztów medialnych obsługi tak ukształtowanego osadnictwa. Najbardziej zwarte ośrodki w Gminie to wieś Sieciechowice i Iwanowice Włociańskie z pasmami historycznej zabudowy łańcuchowej dochodzącymi do centrów wsi.

Pod względem architektonicznym istniejąca zabudowa przedstawia duże zróżnicowanie form i ich walorów. Zaznaczają się następujące typy zabudowy:

- tradycyjna zabudowa wsi obejmująca budynki mieszkalne i gospodarcze, drewniane i murowane, zachowały się obiekty z przełomu wieku XIX i początku XX o cechach stylowych,
- odzwierciedlających przemiany form i charakteryzujące się niedużym gabarytem pionowym, symetrycznym dachem i wydłużonym, niskim kształtem bryły domu,
- współczesna zabudowa, powojenna, aż po lata 70., nawiązująca do tradycyjnej formy budynku, pod względem gabarytu pionowego, kształtu bryły i dachu – choć z zastosowaniem nowych materiałów,

²¹ Ibidem, str. 49



- zabudowa mieszkalna pochodząca z lat 70., 80., i początku 90., odznaczająca się dużym gabarytem pionowym, wyniosłymi stromymi dachami z kilkoma kondygnacjami mieszkalnymi, zwarta bryła,
- zabudowa mieszkalna z końca lat 90., o niższym gabarycie, często o rozczłonkowanej bryle, np. wykuszami, mniejszej kubaturze przeważnie symetrycznego dachu,
- obiekty użyteczności publicznej o historycznej, bądź współczesnej architekturze,
- obiekty handlowe,

Istotne wartości architektoniczne znaczące dla atrakcyjności przestrzeni Gminy reprezentują pozostałości tradycyjnego budownictwa wsi i historyczne obiekty sakralne. Liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały, według danych na koniec grudnia 2009 roku, wynosi 8265 osób. Na jeden km² powierzchni (7062 ha) przypada więc średnio 117 osób, ale gęstość zaludnienia jest zróżnicowana.

Zasoby gminy Iwanowice wynoszą 12117 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 212 255 m² (wg GUS) i w porównaniu do roku 2000 liczba mieszkań w gminie wzrosła o 3 720 mieszkań.

Tab. 32. Zasoby mieszkaniowe gminy Iwanowice

JEDNOSTKA TERYTORIALNA:		IWANOWICE 2008	
LATA:		PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	
KATEGORIA:		OGÓŁEM	
ZAKRES DANYCH:		J. M.	2008
MIESZKANIA			
Mieszkania oddane do użytkowania			
ogółem			
mieszkania	miesz.	65	B
izby	izba	400	B
powierzchnia użytkowa	m2	9 699	B
indywidualne			
mieszkania	miesz.	65	B
izby	izba	400	B
powierzchnia użytkowa	m2	9 699	B
BUDYNKI			
Budynki nowe oddane do użytkowania			
ogółem			
ogółem	bud.	71	B
mieszkalne	bud.	62	B
niemieszkalne	bud.	9	B
powierzchnia użytkowa mieszkań w nowych budynkach mieszkalnych	m2	9 342	B
powierzchnia użytkowa nowych budynków niemieszkalnych	m2	821	B
kubatura nowych budynków ogółem	m3	46 633	B
kubatura nowych budynków mieszkalnych	m3	43 296	B
budownictwo indywidualne			
ogółem	bud.	71	B
mieszkalne	bud.	62	B
kubatura nowych budynków ogółem	m3	46 633	B
kubatura nowych budynków mieszkalnych	m3	43 296	B

Źródło: GUS – Bank Danych Regionalnych.



W 2022²² roku w gminie Iwanowice oddano do użytku²³ 35 mieszkań. Na każdych 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 3,78 nowych lokali. Całkowite zasoby mieszkaniowe w gminie Iwanowice to 3 019 nieruchomości. Na każdych 1000 mieszkańców przypada zatem 328 mieszkań. Jest to wartość mniejsza od wartości dla województwa małopolskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski. 100,0% mieszkań jest przeznaczonych na cele indywidualne. Przeciętna liczba pokoi w nowo oddanych mieszkaniach w gminie Iwanowice to 6,03 i jest większa od przeciętnej liczby izb dla województwa małopolskiego oraz znacznie większa od przeciętnej liczby pokoi w całej Polsce. Przeciętna powierzchnia użytkowa nieruchomości oddanej do użytkowania w 2021 roku w gminie Iwanowice to 176,40 m² i jest znacznie większa od przeciętnej powierzchni użytkowej dla województwa małopolskiego oraz znacznie większa od przeciętnej powierzchni nieruchomości w całej Polsce. Biorąc pod uwagę instalacje techniczno-sanitarne 94,70% mieszkań przyłączonych jest do wodociągu, 85,46% nieruchomości wyposażonych jest w ustęp spłukiwany, 81,95% mieszkań posiada łazienkę, 71,71% korzysta z centralnego ogrzewania, a 39,55% z gazu sieciowego.

6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROZEŃ BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

6.1. Ochrona i zagrożenie powodziowe

Analizując uwarunkowania zagospodarowania wynikające z zagrożenia powodziowego należy stwierdzić, że głównym zagrożeniem na terenie Gminy są okresowe wezbrania wód rzeki Dłubni. Rzeka ta jest nieobwałowana na całym odcinku przepływającym przez teren Gminy. Zgodnie z art. 82 ust. 2 ustawą z dnia 18 lipca 2001 „Prawo Wodne” (Dz. U. 01.115.1229) dla obszarów nieobwałowanych narażonych na niebezpieczeństwo powodzi dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie sporządza studium określające m. in. granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią (zalewów), uwzględniające różne prawdopodobieństwo przewyższenia. Niestety dla cieków wodnych przepływających przez teren gminy Iwanowice nie zostało ono dotychczas wykonane.

Nieregularność przepływów Dłubni jest znacznie mniejsza niż w przypadku karpackich dopływów Wisły ze względu na znaczny udział zasilania gruntowego. Jednakże i tak występują tu wezbrania i powodzie, najczęściej latem w okresie najwyższych opadów. Aczkolwiek możliwe jest także wystąpienie niebezpiecznego wezbrania w okresie zimowym, tak jak to miało miejsce w zimie 1984/85 kiedy opad deszczu nastąpił na zamrznięty grunt.

Zasięg wielkiej wody o prawdopodobieństwie 1% przyjęto dla Studium (za obowiązującym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego) według załącznika do decyzji Wojewody Krakowskiego z dnia 25.07.1994 r. o ustanowieniu strefy ochrony ujęcia wody z rzeki Dłubni w Raciborowicach. W zasięgu tej wody znajdują się głównie obszary trwałych użytków zielonych i gruntów ornych, a ponadto pewne obszary zabudowy bądź przeznaczone pod zabudowę w dotychczasowych planach zagospodarowania przestrzennego. Największe obszary zabudowy zagrożone zalaniem przez wielką wodę 1% występują w Sieciechowicach, Biskupicach, Maszkowie, Iwanowicach Dworskich oraz pojedyncze domostwa w innych miejscowościach.

Znikomy udział powierzchni lasów na terenie Gminy, miejscami duże nachylenia terenów oraz mała retencja powierzchniowa, a także intensyfikująca się zabudowa terenów budowlanych, przyczyniają się do zwiększenia szybkości spływu wód powierzchniowych i gwałtownych wezbrań. Zagrożenie zalaniem występuje wówczas nie tylko w dolinie Dłubni, ale również w bocznych dolinach, zwłaszcza w dolinie Minożki. Nie ma materiałów określających zasięg zagrożenia w dolinie tej rzeki. Na rysunku Studium wrysowany został obszar potencjalnie zagrożony podtopieniami w dolinie Minożki (wg *Prognozy oddziaływania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectw gminy Iwanowice na środowisko, Kraków 2001*).

²² Ibidem, str. 49 i 51



Poza zagrożeniem powodziowym powodowanym przez wody stałe płynące, charakterystyczne dla regionu jest zagrożenie powodowane przez ciekłe „epizodyczne”, tj. pojawiające się w suchych normalnie korytach widocznych w dniach suchych zwykle dolin i większych wąwozów po gwałtownych opadach burzowych, dość często występujących w regionie. Znane są liczne przypadki znacznych szkód w zabudowie i ciągach komunikacyjnych usytuowanych w dnach obniżeń terenów. Informacje o zagrożeniu tego typu pochodzą z opracowań opartych na kartowaniu terenowym i wywiadach u mieszkańców.

6.2. Ochrona pożarowa

Ilość strażnic przeciwpożarowych jest na terenie Gminy wystarczająca. Regułą jest wielofunkcyjność wyposażenia tych budynków. Są to obiekty użytkowane przez OSP:

1. Ochotnicza Straż Pożarna w Biskupicach
2. Ochotnicza Straż Pożarna w Celinach
3. Ochotnicza Straż Pożarna w Damicach
4. Ochotnicza Straż Pożarna w Grzegorzowicach Wielkich
5. Ochotnicza Straż Pożarna w Iwanowicach Włościańskich
6. Ochotnicza Straż Pożarna w Krasińcu Starym
7. Ochotnicza Straż Pożarna w Maszkowie
8. Ochotnicza Straż Pożarna w Naramie
9. Ochotnicza Straż Pożarna w Poskwitowie
10. Ochotnicza Straż Pożarna w Sieciechowicach
11. Ochotnicza Straż Pożarna w Sułkowicach
12. Ochotnicza Straż Pożarna w Widomej
13. Ochotnicza Straż Pożarna w Zalesiu
14. Ochotnicza Straż Pożarna w Żerkowicach
15. Ochotnicza Straż Pożarna we Władysławie.

Poza tym na wyposażeniu OSP znajdują się agregaty prądotwórcze, piły, sprzęt drogowego ratownictwa technicznego. Sprzęt ten używany jest nie tylko do gaszenia pożarów, ale także do likwidacji skutków klęsk żywiołowych i zdarzeń losowych oraz w znacznym stopniu wypadków drogowych. Jednostki OSP posiadają remizy. W Gminie nie ma nadzwyczajnych źródeł zagrożeń pożarowych.



6.3. Pozostałe zagrożenia

6.3.1. Zagrożenia komunikacyjne

Przez teren Gminy przebiega droga krajowa nr 7 oraz wojewódzka nr 773 o dużym natężeniu ruchu samochodowego, zarówno osobowego jak i ciężarowego. Przebieg tej drogi przez tereny zabudowane, w bliskiej odległości od istniejących obiektów może być przyczyną zagrożeń i uciążliwości dla mieszkańców Gminy.

Z drogami o takim natężeniu ruchu wiąże się potencjalnie zwiększone zagrożenie wszelkiego rodzaju awarii wynikających z kolizji drogowych, katastrof czy wypadków, w wyniku których może dojść do nagłego wprowadzenia do środowiska dużych ilości substancji szkodliwych, toksycznych lub łatwopalnych, stanowiących zagrożenie dla ludzi i środowiska.

Na terenie Gminy jest realizowana droga ekspresowa S7. Zgodnie z art. 43 ust.1 ustawy o drogach publicznych z dnia 21 marca 1985 r. (tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 1693 z późn. zm.) obiekty budowlane powinny być lokalizowane 40 m od zewnętrznej krawędzi jezdni głównej lub w przypadku występowania jezdni dodatkowej odległość ta ma wynosić 40 m od zewnętrznej krawędzi jezdni dodatkowej S7. W obszarach przyległych do drogi ekspresowej S7 należy w sposobie zagospodarowywania tych obszarów uwzględnić niekorzystne oddziaływanie drogi, głównie poprzez lokalizację funkcji niewrażliwych.

6.3.2. Promieniowanie niejonizujące

Działania obejmujące ochronę przed polami elektromagnetycznymi to:

- utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach,
- zmniejszenie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Na obszarze Gminy nie występują obiekty i linie elektroenergetyczne najwyższych napięć, a więc o napięciu 220 kV i wyższym, brak też linii i obiektów wysokiego napięcia 110 kV, nie występują też instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne, których równoważna moc promieniowania izotropowo jest równa 15 W, lub wyższa, emitująca pola elektromagnetyczne o częstotliwości od 0,03 MHz do 300 000 MHz.

W obszarze gminy Iwanowice zlokalizowane są trzy stacje przekaźnikowe telefonii komórkowej (we wsi Domiarki – ERA i we wsi Iwanowice Dworskie – Plus i Orange). Odległość od najbliższych zabudowań od tych stacji wynosi ponad 300 m.

7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

7.1. Cele według Strategii Rozwoju gminy Iwanowice

Poniżej został podany wypis ze Strategii Rozwoju gminy Iwanowice dla przedstawienia przyjętych przez Gminę generalnych i strategicznych celów rozwoju oraz przedsięwzięć umożliwiających osiągnięcie założonych celów. Strategia pozostaje aktualnym dokumentem, który będzie służył pomocą przy ustalaniu w Studium kierunków rozwoju Gminy. **Strategia Rozwoju Gminy Iwanowice opracowana w roku 2004 została zweryfikowana „Strategią Rozwoju Gminy Iwanowice na lata 2021-2030” (oprac. 2021 r.), której kluczowym zadaniem jest zintegrowanie polityki środowiskowej, gospodarczej, przestrzennej i społeczno-kulturowej, dla poprawy warunków życia i jakości usług publicznych na terenie Gminy. Jest ona spójna z poprzednim dokumentem i stanowi jego rozwinięcie i dostosowanie do aktualnych uwarunkowań.**



A. CELE GENERALNE ROZWOJU²⁴

Na podstawie rozpoznanych wartości, zidentyfikowanych zagrożeń i wyrażonych potrzeb, zostały przyjęte cztery generalne cele polityki Gminy – strategię jej rozwoju:

C-I – ROZWÓJ GOSPODARCZY (PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ, BUDŻET) – zapewnienie trwałego rozwoju gospodarczego

C-II – ROZWÓJ SPOŁECZNY (USŁUGI PUBLICZNE, EDUKACJA) – poprawa warunków życia mieszkańców

C-III – RACJONALNA POLITYKA EKOLOGICZNA – eliminacja zagrożeń, zachowanie istniejących wartości przyrodniczych i racjonalna gospodarka poszczególnymi komponentami środowiska

C-IV – ROZWÓJ INFRASTRUKTURY – sprawna, bezpieczna komunikacja, ekonomiczne, nowoczesne systemy infrastruktury technicznej

B. CELE STRATEGICZNE REALIZACJI CELÓW GENERALNYCH ORAZ PRZEDSIĘWZIĘCIA

STRATEGIA ROZWOJU GOSPODARCZEGO

Celem generalnym polityki gospodarczej Iwanowic jest:

ZAPEWNIENIE TRWAŁEGO ROZWOJU GOSPODARCZEGO – C-I

Celami strategicznymi tej polityki są:

- CS – I.1 ożywienie gospodarcze
- CS – I.2 uporządkowanie gospodarki przestrzennej

Ożywienie gospodarcze – C – I.1 ma być realizowane za pomocą następujących przedsięwzięć:

- P – I.1.1 zwiększenie możliwości uzyskiwania większych dochodów mieszkańców i budżetu Gminy na bazie produkcji rolnej
- P – I.1.2 wykorzystanie administracji gminnej i powiatowej do uzyskania środków pomocowych na zmiany strukturalne w rolnictwie
- P – I.1.3 zwiększenie możliwości rozwoju gospodarstw w oparciu o nowoczesne rolnictwo
- P – I.1.4 wykorzystanie walorów przyrodniczych i kulturowych gminy – rozwój agroturystyki, rozwinięta baza i usługi turystyczne
- P – I.1.5 promowanie walorów turystycznych Gminy
- P – I.1.6 wzmocnienie roli siedziby władz Gminy jako ośrodka integracji mieszkańców wszystkich sołectw, promocja Gminy
- P – I.1.7 profesjonalne promowanie istotnych dla inwestorów walorów Gminy.

Na uporządkowanie gospodarki przestrzennej C – I.2, składają się następujące przedsięwzięcia:

- P – I.2.1 rozbudowa i przestrzenne ukształtowanie (estetyzacja terenu i obiektów) centrów sołeckich
- P – I.2.2 ochrona krajobrazu poprzez wzmoczoną kontrolę realizacji inwestycji.

STRATEGIA ROZWOJU SPOŁECZNEGO (Usługi publiczne, edukacja)

Celem generalnym polityki społecznej Iwanowic jest:

POPRAWA WARUNKÓW ŻYCIA MIESZKAŃCÓW GMINY – C-II

Celami strategicznymi tej polityki są:

- C – II.1 ochrona i promocja zdrowia
- C – II.2 osiągnięcie odpowiednich standardów w pomocy społecznej
- C – II.3 zapewnienie bezpieczeństwa na terenie Gminy
- C – II.4 podnoszenie poziomu edukacyjnego na terenie Gminy
- C – II.5 podniesienie poziomu integracji społeczeństwa Iwanowic

Ochrona i promocja zdrowia C – II.1 ma być realizowane za pomocą następujących przedsięwzięć:

- P – II.1.1 zabezpieczenie odpowiedniej liczby placówek zdrowia
- P – II.1.2 rozszerzenie zakresu specjalistycznych usług medycznych
- P – II.1.3 udostępnienie miejsc do uprawiania sportu i rekreacji

²⁴ Strategia Rozwoju gminy Iwanowice, 2004.



Osiągnięcie odpowiednich standardów w pomocy społecznej C – II.2:

P – II.2.1 intensyfikacja działań na rzecz integracji osób niepełnosprawnych ze społeczeństwem

P – II.2.2 intensyfikacja działań na rzecz likwidacji barier architektonicznych

Zapewnienie bezpieczeństwa na terenie Gminy C – II.3:

P – II.3.1 zwiększenie działań podnoszących bezpieczeństwo w Gminie (ochrona przeciwpowodziowa, zagrożenia pożarem)

P – II.3.2 poprawa bezpieczeństwa na drogach

P – II.3.3 zmniejszenie przestępczości ze szczególnym uwzględnieniem nieletnich

Podnoszenie poziomu edukacyjnego na terenie Gminy C – II.4:

P – II.4.1 unowocześnienie bazy szkolnej

P – II.4.2 szeroka oferta zagospodarowania czasu wolnego dzieciom i młodzieży

P – II.4.3 stworzenie oferty umożliwiającej dokończanie i zdobywanie nowych kwalifikacji dorosłym w oparciu o bazę placówek oświatowych

P – II.4.5 promocja fachowej wiedzy w zakresie rolnictwa, ogrodnictwa

Podniesienie poziomu integracji społeczeństwa Iwanowic C – II.5:

P – II.5.1 rozwój bazy kulturalnej, w tym kultury regionalnej

P – II.5.2 stworzenie kalendarza imprez kulturalnych, sportowych i turystycznych w Gminie.

STRATEGIA ROZWOJU EKOLOGICZNEGO

Generalnym celem polityki ekologicznej Iwanowic jest:

ELIMINACJA ZAGROZEŃ, ZACHOWANIE ISTNIEJĄCYCH WARTOŚCI PRZYRODNICZYCH I RACJONALNA GOSPODARKA POSZCZEGÓLNYMI KOMPONENTAMI ŚRODOWISKA – C-III.

→ C – III.1 ochrona powietrza

→ C – III.2 poprawa jakości wód

→ C – III.3 ochrona powierzchni ziemi

→ C – III.4 zwiększenie społecznego uczestnictwa w ochronie środowiska

Ochrona powietrza C – III.1, może być realizowana przy użyciu następujących przedsięwzięć:

P – III.1.1 działania na rzecz zmniejszenia niskiej emisji

P – III.1.2 wykorzystanie niekonwencjonalnych źródeł energii

Poprawa jakości wód C – III.2:

P – III.2.1 stworzenie gminnego programu ochrony wód

Ochrona powierzchni ziemi C – III.3:

P – III.3.1 zwiększenie stanu zalesienia gminy, zalesienie nieużytków

P – III.3.2 utrzymanie gleb w uprawie

P – III.3.3 zmniejszenie ilości odpadów składowanych

Zwiększenie społecznego uczestnictwa w ochronie środowiska C – III.4:

P – III.4.1 podjęcie działań edukacyjnych w zakresie ochrony środowiska.

STRATEGIA ROZWOJU KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Generalnym celem polityki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej jest:

ZABEZPIECZENIE SPRAWNEJ, BEZPIECZNEJ KOMUNIKACJI I WYPOSAŻENIA GMINY W EKONOMICZNE, NOWOCZESNE SYSTEMY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ – C-IV

Celami strategicznymi tej polityki są:

→ C – IV.1 sprawna, bezpieczna komunikacja

→ C – IV.2 uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej

→ C – IV.3 uporządkowanie gospodarki odpadami

→ C – IV.4 działania na rzecz rozbudowy sieci gazowej

→ C – IV.5 działania na rzecz oszczędności energii

Sprawna, bezpieczna komunikacja C – IV.1.1 może być osiągnięta poprzez podejmowanie następujących przedsięwzięć:

P – IV.1.1. poprawa i rozbudowa gminnej sieci komunikacyjnej

P – IV.1.2. poprawa i rozwój komunikacji publicznej, stworzenie warunków do powstania prywatnych usług transportu pasażerskiego w Gminie



P – IV.1.3 budowa parkingów

P – IV.1.4 budowa przejść nad ciekami wodnymi

Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej C – IV.2:

P – IV.2.1 rozbudowa sieci kanalizacyjnej i organizacja oczyszczania ścieków

P – IV.2.2 budowa oczyszczalni ścieków

P – IV.2.3 rozbudowa sieci wodociągowa

Uporządkowanie gospodarki odpadami C – IV.3:

P – IV.3.1 zmniejszanie ilości odpadów składowanych

P – IV.3.2 realizacja porozumienia gmin powiatu krakowskiego w sprawie utylizacji odpadów

Działania na rzecz rozbudowy sieci gazowej C – IV.4:

P – IV.4.1 program rozbudowy sieci gazowej w Gminie

Działania na rzecz oszczędności energii C – IV.5:

P – IV.5.1 współpraca z agencjami poszanowania energii w celu opracowania i wdrożenia programu rozwoju energooszczędnych technik i technologii w Gminie.

7.2. Wnioski złożone do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Iwanowice

Analizą objęto 1258 wniosków złożonych przez indywidualnych obywateli oraz instytucje w odpowiedzi na zawiadomienie o przystąpieniu do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Iwanowice.

Zdecydowana większość wniosków dotyczyła zmiany przeznaczenia gruntów rolnych w ramach konkretnych działek ewidencyjnych pod zabudowę mieszkaniową lub mieszkaniowo-usługową. W dalszej kolejności wnioski dotyczyły przeznaczenia pod usługi i tereny produkcyjno-usługowe i protesty przeciwko poprowadzeniu napowietrznej linii wysokiego napięcia przez teren głównie Sieciechowic.

Przy rozstrzygnięciu wniosków dotyczących przeznaczenia nowych terenów pod zabudowę, jako priorytetowe należy traktować następujące kryteria:

- unikanie rozproszenia zabudowy (wymogi zachowania ładu przestrzennego),
- możliwość zapewnienia dostępu do drogi publicznej i uzbrojenia terenu,
- unikanie nadmiernego przyrostu nowych terenów pod zabudowę w obrębie granic obszarów chronionych ze względu na zachowanie wartości przyrodniczych i krajobrazowych,
- spełnienie wymagań wynikających z przepisów odrębnych.

Tab. 33. Liczba wniosków dotyczących zmiany przeznaczenia

WSIE	LICZBA WNIOSKÓW	LICZBA DZIAŁEK
Biskupice	49	75
Celiny	46	63
Damice	81	149
Domiaraki	26	28
Grzegorzowice Małe	23	32
Grzegorzowice Wielkie	36	58
Iwanowice Dworskie	62	78
Iwanowice Włościańskie	54	100
Krasieniec Stary	17	35
Krasieniec Zakupny	28	54
Lesieniec	58	123
Maszków	52	65
Narama	175	256
Poskwitów	79	95
Przestańsko	8	13
Sieciechowice	196	225



WSIE	LICZBA WNIOSKÓW	LICZBA DZIAŁEK
Sułkowice	73	87
Widoma	25	34
Władysław	30	54
Zagaje	9	12
Zalesie	51	85
Żerkowice	80	126
Suma	1258	1847

Tab. 34. Tereny budowlane, zabudowane i rezerwy w Gminie Iwanowice

WSIE	TERENY BUDOWLANE	%	TERENY ZAINWESTOWANE		TERENY BUDOWLANE REZERWY [HA]
	[HA]		[HA]	%	
Biskupice	48,27	4,0	17,61	4,9	30,66
Celiny	114,37	9,5	23,32	6,5	91,05
Damice	40,17	3,3	11,09	3,1	29,08
Domiaraki	24,24	2,0	10,69	3,0	13,55
Grzegorzowice Małe	13,62	1,1	5,15	1,4	8,47
Grzegorzowice Wielkie	31,75	2,6	11,76	3,3	19,99
Iwanowice Włościańskie	51,51	4,3	22,42	6,3	29,09
Iwanowice Dworskie	60,78	5,1	22,13	6,2	38,65
Krasieniec Zakupny	35,78	3,0	9,01	2,5	26,77
Lesieniec	29,02	2,4	6,58	1,8	22,44
Maszków	87,48	7,3	24,64	6,9	62,84
Narama	116,34	9,7	30,47	8,6	85,87
Poskwitów	85,65	7,1	28,91	8,1	56,74
Przestańsko	24,62	2,0	7,76	2,2	16,86
Sieciechowice	116,65	9,7	35,77	10,0	80,88
Sułkowice	50,20	4,2	17,80	5,0	32,41
Krasiniec Stary	41,57	3,5	12,51	3,5	29,06
Widoma	36,36	3,0	23,52	6,6	12,83
Władysław	34,35	2,9	5,51	1,5	28,84
Zagaje	14,46	1,2	2,32	0,6	12,15
Zalesie	73,41	6,1	14,15	4,0	59,27
Żerkowice	72,61	6,0	13,29	3,7	59,32
Suma	1203,20	100%	356,39	100%	846,81

W Gminie istnieją jeszcze rezerwy budowlane w ramach obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego. Analiza tych terenów wykazała, że w większości pochodzą z historycznych przekształceń terenów rolnych na budowlane i ich właściciele nadal użytkują je rolniczo, nie są zainteresowani uruchomieniem tych terenów pod zabudowę, wręcz przeciwnie – chcą je nadal uprawiać, z racji dobrego położenia tych terenów względem ich gospodarstw.

Obowiązujące ustawodawstwo – w tym brak podatku katastralnego – sprawia, że właścicielom opisanych gruntów budowlanych, użytkowanych rolniczo – jest praktycznie obojętna kategoria tych gruntów. W przypadku zróżnicowania podatków najprawdopodobniej nastąpiłby powrót do funkcji rolniczej na prośbę właścicieli. Zaznacza się natomiast potrzeba nowych terenów budowlanych z konkretnym wskazaniem – zgodnie ze złożonymi wnioskami.



8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW

Na terenie Gminy dominują obszary stanowiące własność prywatną. Ich charakterystycznymi, niekorzystnymi cechami istotnymi dla zagospodarowania przestrzennego jest:

- duże rozdrobnienie,
- kształt wielu działek mający postać wąskiego pasa o szerokości mniejszej niż 20 m, często nieprzekraczający 15 m, tym samym utrudniający możliwość zabudowy działek z zachowaniem przepisów prawa budowlanego,
- trudna dostępność do dróg wielu działek, w tym też położonych od dróg w niewielkich odległościach,
- niejednorodny układ grup działek, który utrudnia poprowadzenie dróg do terenów budowlanych tak by miały w tym udział równomiernie tereny różnych właścicieli.

9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROZEŃ GEOLOGICZNYCH

Na terenie Gminy nie występują naturalne zagrożenia geologiczne, nie ma czynnych osuwisk mas ziemnych. Natomiast znajduje się jedno miejsce potencjalnie narażone na ruchy geodynamiczne położone w dolinie Minożki w Iwanowicach Dworskich.

10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH

Na terenie gminy Iwanowice nie ma udokumentowanych złóż surowców mineralnych. W jej granicach znajdują się dwa zbiorniki wód podziemnych: GZWP nr 326 – Częstochowa E oraz GZWP nr 409 Niecka Miechowska SE, które są chronione w ramach przepisów odrębnych.

11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Na terenie gminy Iwanowice nie ma obszarów i terenów górniczych.

12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

12.1. Zadania związane z ochroną przed powodzią

W terenach położonych w zasięgu wody stuletniej oraz terenach zagrożonych podmakaniem, powinien być wprowadzony całkowity zakaz realizacji inwestycji kubaturowych. Wprowadzenie i egzekwowanie takiego zakazu jest jednak poważnie utrudnione z uwagi na aktualne występowanie skupisk istniejącej historycznej zabudowy i terenów budowlanych w terenach zalewowych Dłubni, bądź podmakających – jako stan zastany. W odniesieniu do terenów zalewowych należy stosować się do przepisów prawa wodnego, przedstawionych w Dz. U. z dnia 11 października 2001 – dział V – artykuł 82 do 88.

Niezależnie od ewentualnych działań Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej, problem właściwego zagospodarowania terenów zagrożonych zalaniem, bądź podmakaniem powinien być uwzględniony w przyszłych planach zagospodarowania przestrzennego Gminy. Opracowanie ekofizjograficzne i w ślad za nim Studium, wyznacza tereny zalewowe wód $Q_{0,1\%}$ od rzeki Dłubni i tereny potencjalnie podmakające w korytarzu rzeki Minożki.



12.2. Zadania związane z rozbudową i funkcjonowaniem systemów infrastruktury drogowej

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego ustala budowę drogi ekspresowej S7, która przechodzi przez fragment gminy Iwanowice. Dotąd jest utrzymywana rezerwa na terenie Gminy w postaci 200 m szerokości pasa terenu. Obecnie jest już wykonana koncepcja przebiegu trasy wraz z węzłem, w związku z czym na rysunku Studium został wrysowany uściślony przebieg trasy. Szerokość pasa w liniach rozgraniczających jest zmienna, podstawowa szerokość to 80 m z odcinkowymi poszerzeniami na poprowadzenie dróg serwisowych i realizację osadników oraz węzła z obecną drogą krajową nr 7.

Na obszarze Gminy aktualnie jest realizowana droga ekspresowa S7, zgodnie z Decyzją ZRID Nr 30/2020 znak WI-XI.7820.1.1.2020.MS, o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn: „Budowa drogi ekspresowej S7 Warszawa – Kraków, odcinek realizacyjny nr III od km 640+600 węzeł Widoma (bez węzła) – do km 658+896,30 węzeł „Igołomska” (bez węzła) w Krakowie, długości 18,296 km, zlokalizowana w województwie małopolskim, w powiecie krakowskim, w gminie Iwanowice, w miejscowości Zalesie; w gminie Michałowice, w miejscowościach: Wola Więclawska, Zagórzycze Dworskie, Sieborowice, Pielgrzymowice, Raciborowice; w gminie Kocmyrzów – Luborzyca, w miejscowościach: Goszcza, Sadowie, Łuczyce, Maciejowice, Wiktorowice, Zastów oraz na terenie gminy miejskiej Kraków w ramach zadania: Budowa drogi ekspresowej S7 Warszawa – Kraków, odcinek Moczydło (granica z woj. świętokrzyskim) – Szczepanowice – Widoma – Zastów – Kraków (do węzła „Igołomska”)”. Obecnie jest realizowany odcinek II węzeł Szczepanowice – węzeł Widoma, umowa na projekt i budowę odcinka II węzeł Szczepanowice – węzeł Widoma, S7 od granicy woj. świętokrzyskiego do Krakowa została podpisana 8 stycznia 2018 r. z firmą Mota-Engil Central Europe S.A. Prace projektowe i roboty budowlane wraz z uzyskaniem decyzji o pozwoleniu na użytkowanie powinny być ukończone w ciągu 34 miesięcy od daty podpisania umowy. Odcinek III, węzeł Widoma (bez węzła) – Kraków (z włączeniem do węzła Kraków Nowa Huta) został zrealizowany.

Droga krajowa nr 7 na terenie Gminy przebiega wzdłuż zwartej zabudowy wsi i przysiółków w sołectwach Maszków, Widoma, Domiarki, co powoduje występowanie na tym odcinku znacznych uciążliwości komunikacyjnych (emisja spalin, hałas, rozcięcie połączeń funkcjonalnych, a przede wszystkim zagrożenie bezpieczeństwa mieszkańców i użytkowników drogi). Droga jest pod zarządem GDDKiA, która dokonuje zabezpieczeń i odpowiednich modernizacji.

Istniejąca droga wojewódzka nr 773 oraz drogi powiatowe, przebiegające przez tereny zabudowane, nie są jeszcze w pełni wyposażone w przekroje uliczne. Zarząd Dróg Wojewódzkich i Powiatowych sukcesywnie dokonują remontów i wyposażają drogi im podległe w odpowiednie przekroje oraz znaki drogowe wraz z odpowiednią organizacją ruchu – zabezpieczając bezpieczeństwo.

12.3. Zadania związane z energetyką

Jak zostało podane w rozdz. 1.4 pkt 1.4.3, w gminie Iwanowice istniejąca infrastruktura elektroenergetyki na poziomie średniego i niskiego napięcia dostosowana jest do bieżących potrzeb. Zwiększone zapotrzebowanie na dostawy energii elektrycznej będzie wymagało rozbudowy sieci średniego i niskiego napięcia oraz powiększenia liczby stacji transformatorowo-rozdzielczych 15/0,4 kV. Źródła zaopatrzenia gminy Iwanowice w energię elektryczną usytuowane są poza obszarem Gminy. Źródłami tymi są: stacja elektroenergetyczna 110 kV/ŚN GPZ Słomniki oraz dwie stacje położone na terenie Krakowa GPZ Lubocza i GPZ Kraków-Prądnik.

Gminy wiejskie, położone na północ od Krakowa, należą do tych obszarów województwa małopolskiego, na których nieodzowne jest wzmocnienie zasilania po stronie wysokiego napięcia 110 kV. W związku z tym Zakład Energetyczny Kraków SA planuje w najbliższym czasie następujące inwestycje na tych terenach:

- budowę 2-torowej linii napowietrznej 110 kV na trasie od nacięcia linii Siersza – Lubocza (na terenie Krakowa) do Skały,
- przebudowę dotychczasowej rozdzielni sieciowej RS Skała na stację elektroenergetyczną 110/15 kV GPZ Skała.



Po zrealizowaniu inwestycji wymienionych powyżej, GPZ Skała stanie się kolejnym źródłem zasilania odbiorców energii elektrycznej w gminie Iwanowice.

ENION grupa Turon zwrócił się do gmin: Słomniki, Iwanowice, Skała z prośbą o umożliwienie przeprowadzenia linii przesyłowej wysokiego napięcia 110 kV po śladzie linii SN 15 kV, umożliwiającej połączenie GPZ Słomniki z GPZ Skała. Linia ta nie jest ujęta w wojewódzkim planie zagospodarowania przestrzennego, jednak ze względu na potrzeby obsługi energetycznej, gmina Iwanowice postanowiła przychylić się do wniosku ENION, pod warunkiem kablowania ziemnego linii w terenach budowlanych.

Warunek ten jest wynikiem złożonego we wnioskach do Studium sprzeciwu mieszkańców, po których terenach budowlanych przechodzi obecna linia SN 15 kV i po której śladzie miałyby przechodzić planowana linia WN 110 kV. Nawet wysoka technologia poprowadzenia linii WN nie jest do zaakceptowania przez właścicieli terenów.

Na obszarze Gminy napowietrzne linie elektroenergetyczne stwarzają uwarunkowania przestrzenne. Wzdłuż istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych 15 kV powinien pozostać wolny od zabudowy oraz wysokiej roślinności pas terenu o orientacyjnej szerokości 14 m (po 7 m z każdej strony osi trasy linii).

Podaną wielkość należy traktować jako szacunkową, bowiem dokładny rozmiar strefy technicznej (ograniczonego użytkowania terenu) zależy od szeregu czynników, takich jak odległość przewodu linii od planowanej zabudowy, wysokość i konstrukcja słupa linii, obciążenie linii i temperatura otoczenia. Zarówno wysokość zawieszenia przewodu nad poziomem terenu, jak i rodzaj słupa są zmienne na trasie linii elektroenergetycznych. Przyjmuje się zatem zasadę, że lokalizowanie zabudowy w odległościach mniejszych od podanej powyżej powinno być każdorazowo ustalane z przedsiębiorstwem sieciowym, którym jest Zakład Energetyczny Kraków SA, Rejony Dystrybucji: Nowa Huta.

12.4. Zadania związane z ochroną przyrody

Występowanie na terenie gminy Iwanowice wielu cennych zasobów przyrody powoduje potrzebę objęcia ich różnego rodzaju formami ochrony, zgodnie z przepisami odrębnymi oraz decyzją Samorządu Gminy.

Szczególnymi miejscami wymagającymi ochrony i zachowania w stanie istniejącym zbiorowiska roślinne występujące w dolinie Dłubni, zwłaszcza w obszarze przełomowym rzeki, w Maszkowie. Zbiorowiska roślinne są tu dobrze zachowane i mają bogaty skład gatunkowy. Dolina Dłubni wraz z otaczającymi ją terenami objęta jest ochroną w ramach Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego. Szczególną uwagę należy również zwrócić na ustanowione w Iwanowicach pomniki przyrody żywej i nieożywionej. W stosunku do objętych ochroną drzew, w zależności od poszczególnych przypadków, niezbędne będą ciecica sanitarne, kompleksowe zabiegi pielęgnacyjne oraz redukcja sąsiednich drzew. Źródło w Maszkowie powinno być chronione przed wprowadzaniem zainwestowania terenu w jego bezpośrednim otoczeniu.

Środowisko przyrodnicze gminy Iwanowice charakteryzuje się zróżnicowanym stopniem przekształcenia, będącego wynikiem działalności człowieka. Urozmaicona szata roślinna i świat zwierzęcy wymaga stałej ochrony i pielęgnacji. Niekontrolowana rozbudowa układu osadniczego oraz niewłaściwie prowadzona gospodarka leśna i rolna mogą prowadzić do zniszczenia leśnych i łąkowych środowisk przyrodniczych. Zachowanie istniejącej bioróżnorodności powinno bazować na właściwej gospodarce leśnej i rolnej, ochronie oraz pielęgnacji cennych przyrodniczo zbiorowisk leśnych i łąkowych oraz zachowaniu ciągłości korytarzy ekologicznych.

Głównym celem Gminy powinien być ekorozwój, a więc rozwój zrównoważony, polegający na właściwym kształtowaniu przestrzennej sieci osadniczej pozostającej w równowadze z powiązaniem przyrodniczymi. Przy planowaniu zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Iwanowice, należy zwrócić ponadto szczególną uwagę na racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska i ochronę walorów krajobrazowych. Celowe jest utrzymanie terenów otwartych, korytarzy ekologicznych, obszarów wartościowych przyrodniczo i atrakcyjnych krajobrazowo. Konieczne jest



również właściwe wkomponowanie terenów do zainwestowania w strukturę przyrodniczą omawianego obszaru.

12.5. Zadania związane z ochroną dóbr kultury

W gminie Iwanowice zachowały się cenne obiekty sakralne oraz zespoły dworsko-parkowe, jak również liczne kaplice i historyczna zabudowa zagrodową. Pięć obiektów zabytkowych zostało wpisanych do rejestru zabytków, pozostałe znajdują się w gminnej ewidencji zabytków. Wszystkie podlegają ochronie na mocy przepisów odrębnych. Na mocy przepisów odrębnych ochronie podlegają również stanowiska archeologiczne – zgodnie z wykazem znajdującym się w załączniku do Studium uwidocznionym na rysunku Studium.

13. TERENY ZAMKNIĘTE

Na terenie Gminy nie ma obszarów zamkniętych.

14. UWARUNKOWANIA ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO GMINY

14.1. Podsumowanie uwarunkowań – elementy analizy SWOT

W tabeli zostały przedstawione szanse i ograniczenia określone w wyniku przeprowadzonych analiz.

UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE	
KORZYSTNE – SZANSE	NIEKORZYSTNE – OGRANICZENIA/ZAGROŻENIA
korzystne położenie w stosunku do aglomeracji krakowskiej, trwałe związki funkcjonalno-przestrzenne Gminy z Krakowem	zaznaczająca się konkurencyjna atrakcyjność gmin sąsiednich w potencjale gospodarczym, oferowanych terenów budowlanych i obsłudze komunikacyjnej
korzystne położenie Gminy w paśmie dynamicznie rozwijającego się rolnictwa, mieszkalnictwa i usług; aktywności społeczno-gospodarczej o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym	
historyczne tradycje powiązań transportowych w skali regionalnej i krajowej, utrzymywana rezerwa terenowa na budowę trasy ekspresowej S7	stosunkowo słaby stan techniczny dróg powiatowych oraz ich znaczne przeciążenie szczególnie ruchem towarowym, słaby stan bezpieczeństwa ruchu drogowego, brak przekrojów ulicznych we wszystkich terenach zabudowanych
zaznaczające się wzrastanie znaczenie Gminy jako ośrodka mieszkaniowo-usługowego o zasięgu powiatowym i regionalnym	zaznaczające się niedobory w infrastrukturze zewnętrznej
UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE	
KORZYSTNE – SZANSE	NIEKORZYSTNE – OGRANICZENIA/ZAGROŻENIA
DEMOGRAFIA	
napływ ludności z zewnątrz w wieku produkcyjnym	postępujący proces starzenia się ludności miejscowej
znaczną liczbą coraz lepiej wykształconej ludności	odpływ mieszkańców do zatrudnienia na zewnątrz Gminy
	malejąca liczba urodzeń ludności miejscowej
ZAGOSPODAROWANIE, TRENDY ZMIAN	
zmienna, ale wciąż zaznaczająca się dynamika rynku budowlanego	sukcesywne rozpraszanie zabudowy
posiadane rezerwy terenów budowlanych	
sukcesywny wzrost zakładów usługowych, a tym samym miejsc pracy w Gminie	stosunkowo wąskie, odnośnie parametrów technicznych, drogi gminne, nie w pełni zadowalający stan techniczny dróg gminnych,



UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE	
KORZYSTNE – SZANSE	NIEKORZYSTNE – OGRANICZENIA/ZAGROŻENIA
zachowanie wymaganych standardów w oświacie i wychowaniu	wciąż słaby stan bezpieczeństwa na drogach – ze względu na ich parametry, brak przekrojów ulicznych w wielu terenach zabudowanych
aktywna działalność kulturalna mieszkańców, przy kultywacji i wykorzystaniu wartości regionalnych	słabe, zbyt wolno ulegające poprawie standardy w obsłudze gminy komunikacją i infrastrukturą (gaz, kanalizacja)
sukcesywna poprawa stanu dróg gminnych	
ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE	
atrakcyjna rzeźba terenu, doskonałe położenie geograficzne, możliwość dalszego rozwoju i wykorzystanie profilu rolniczego Gminy, bogactwo krajobrazu	rozproszone źródła energii zanieczyszczeń powietrza – paleniska domowe, szklarnie, zakłady usługowe
Wyjątkowo dobre jakościowo gleby	występujące okresowo podtopienia, podmoknięcia terenów bezodpływowych
sukcesywna poprawa stanu jakości rzek i powietrza	
ŚRODOWISKO KULTUROWE I KRAJOBRAZ	
Stosunkowo duży zasób obiektów i zespołów zabytkowych, podnoszących atrakcyjność obszaru Gminy, bogactwo dziedzictwa kulturowego	zły stan techniczny niektórych obiektów i zespołów zabytkowych, brak wyeksponowania i właściwego zagospodarowania zabytków i ich otoczenia
czytelne historyczne układy przestrzenne wsi – typ ulicowy w odmianie jedno-, dwu- lub wielodrożnym z rozwiniętymi przysiółkami	niekorzystna tendencja do rozpraszania nowej zabudowy mieszkaniowej w terenach eksponowanych krajobrazowo, zwartej obudowywania dróg pomiędzy miejscowościami,
poprawiający się wygląd przestrzeni publicznych (centra wsi, tereny koncentracji usług) odgrywających ważną rolę w odbiorze wsi	
tereny o bardzo korzystnych walorach turystycznych i rekreacyjnych, atrakcyjny teren pod rozwój wypoczynkowej komunikacji pieszej i rowerowej dla mieszkańców aglomeracji krakowskiej, wysokie walory dla sportów jeździeckich i rehabilitacji poprzez hippikę. położenie w niedalekim sąsiedztwie OPN i w granicach Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego stwarzające korzystne warunki promocji walorów gminy	przemieszanie różnych typów zabudowy: tradycyjnej – zachowanej w stopniu reliktowym, zabudowy lat 60. odbiegającej w formie i gabarycie od zabudowy tradycyjnej – zabudowy kostkowej (nadmierne zróżnicowanie form architektonicznych i wysokości).
WYBRANE ELEMENTY GOSPODARKI GRUNTAMI	
zainteresowanie inwestycyjne szansą na pozyskanie dla Gminy znacznego kapitału inwestycyjnego	stosunkowo mały majątek Gminy w postaci gruntów komunalnych
rezerwy budowlane, przewidziane w obowiązujących planach zagospodarowania przestrzennego	blokowanie terenów budowlanych w wyniku trudności w porozumiewaniu się między właścicielami sąsiednich terenów budowlanych odnośnie wyznaczania dróg dojazdowych do działek budowlanych
przestrzenny układ użytków rolnych stwarzający korzystne warunki dla utworzenia dużych gospodarstw	przeciętne, charakterystyczne dla małopolskiego rolnictwa wyniki produkcyjne osiągnięte przez gospodarkę rolną mimo stosunkowo wysokiej bonitacji gleb, mało dużych gospodarstw rolnych
możliwość rozwoju różnorodnych upraw rolnych wynikająca z dużej zasobności gleb i wysokiej ich jakości	słabe wyposażenie gospodarstw rolnych w środki produkcji
stosunkowo bliskie rynki zbytu dla produktów rolnych	uzależnienie możliwości poprawy opłacalności rolnictwa od czynników makroekonomicznych
GOSPODARKA GMINY	
wzrost dochodów Gminy	stosunkowo wysokie bezrobocie, w tym też ukryte, wciąż mało lokalnych, pozarolniczych miejsc pracy w Gminie
dobre doświadczenie w gospodarowaniu środkami i wykorzystaniu tych środków przez samorząd Gminy	słaby lokalny rynek pracy, wysoki poziom wyjazdów do pracy, niekorzystne procesy demograficzne (starzenie się ludności), mała konkurencyjność rolnictwa pod



UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE	
KORZYSTNE – SZANSE	NIEKORZYSTNE – OGRANICZENIA/ZAGROŻENIA
	względem atrakcyjności pracy w porównaniu z innymi możliwościami zarobkowania
dobra kondycja gospodarcza Gminy	stosunkowo wciąż słaba promocja walorów Gminy
opracowane perspektywiczne dokumenty strategiczne i wola ich realizacji	
duże możliwości poprawy funkcjonowania układu komunikacyjnego poprzez modernizację, „kosmetykę” układu istniejącego – szczególnie dróg i ulic gminnych, lokalnych	zły stan techniczny istniejących połączeń drogowych, które stanowią podstawowe połączenie gminy z zewnętrznym układem drogowym – modernizacja drogi niezależna od źródeł finansowania Gminy
potencjalnie duże możliwości lokalizacyjne dla nowych inwestycji, szczególnie dzięki planowanej S7 oraz węzłem drogowym tej inwestycji na terenie Gminy	relatywnie wciąż niski poziom świadomości społecznej o bezwzględnej potrzebie zasadniczych przemian wywołanych gospodarką rynkową, w tym w sferze szeroko pojętego rynku pracy, oraz konieczności ponoszenia różnego rodzaju ryzyka – głównie finansowego
aktywność Samorządu Gminy w działaniach zmierzających do wyposażenia gminy w nowoczesną infrastrukturę	rozproszona zabudowa, kosztowne wyposażenie w infrastrukturę techniczną
znaczna rezerwa w zasobach eksploatacyjnych większości ujęć wody	stosunkowo wysokie straty wody w sieci
tereny Skarbu Państwa, które w wyniku komunalizacji mogą stać się mieniem Gminy, na których w przyszłości łatwiej można będzie prowadzić procesy inwestycyjne	stosunkowo duży udział terenów zabudowanych i zainwestowanych wśród terenów mienia komunalnego

14.2. Najistotniejsze uwarunkowania

Przesłanki, które determinują najistotniejsze uwarunkowania rozwoju i przekształceń zagospodarowania przestrzennego Gminy wynikają z:

- rozwoju demograficznego, w tym w szczególności możliwości rozwoju sytuacji na rynku pracy,
- warunków przyrodniczo-klimatycznych ważnych dla rozwoju mieszkalnictwa i gospodarki rolnej, ale także oddziałujących na różnorodne ograniczenia inwestycyjne,
- ogólnego stanu gospodarki w Gminie (i w regionie), w tym sektora wytwórczego poza rolnictwem,
- systemu instrumentów oddziaływania na gospodarkę,
- poziomu rozwoju infrastruktury technicznej,
- współzależności inwestycyjnej z sąsiednimi gminami w tym głównie z Krakowem,
- możliwości finansowych społeczności lokalnej oraz środków publicznych będących w dyspozycji władz samorządowych i środków państwowych, wspomagających środków z UE.

Spośród wszystkich objętych analizami uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych rozwoju Gminy następujące uwarunkowania będą miały podstawowe znaczenie dla ukierunkowania procesów postępujących przemian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Iwanowice:

- 1) **Posiadane rezerwy** budowlane w planach zagospodarowania przestrzennego oraz duże zainteresowanie inwestycyjne gruntami Gminy powoduje pilną konieczność efektywnego zarządzania rozwojem i utrzymaniem infrastruktury technicznej oraz komunikacji.
- 2) **Ochrona przyrodniczo-kulturowa** daje szansę na zachowanie najcenniejszych zasobów Gminy, które – choć trudno przeliczalne na pieniądze – stanowią o jej atrakcyjności.
- 3) **Duże kompleksy gleb o wyjątkowo dobrej klasie bonitacyjnej** stwarzają dobre warunki dla rozwoju rolnictwa w sąsiedztwie dużych rynków zbytu, jakim jest aglomeracja krakowska. Możliwości wykorzystania tego potencjału tkwią w zaprogramowanym, skomercjalizowanym procesie rozwoju nowoczesnego rolnictwa ekologicznego i ogrodnictwa.



- 4) **Potencjał społeczno-gospodarczy oraz jego związki z Krakowem** stwarzają szanse wzrostu gospodarczego Gminy, ale powodują również szereg napięć i konfliktów charakterystycznych dla tworzącej się strefy podmiejskiej. Niezbędna koordynacja gospodarki przestrzennej wymaga wspólnego, świadomego i konsekwentnego współdziałania gmin sąsiednich i Krakowa.
- 5) Opracowane **perspektywiczne dokumenty strategiczne i planistyczne** oraz wola ich realizacji.

O możliwościach i dynamice dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy decydować będą w głównej mierze atuty, którymi Gmina niewątpliwie dysponuje, ale również skala i czas likwidacji szeregu barier, zarówno uwarunkowanych zewnątrz jak i wewnątrz, trudnych do pokonania na szczeblu samorządu lokalnego.

Atuty – najistotniejsze atuty Gminy to:

- ✓ opracowane perspektywiczne dokumenty strategiczne i planistyczne, wola ich realizacji;
- ✓ wzrost dochodów Gminy, bardzo dobre doświadczenie w gospodarowaniu środkami i wykorzystaniu tych środków przez Samorząd Gminy;
- ✓ korzystne **położenie Gminy** w sąsiedztwie aglomeracji krakowskiej, w paśmie dynamicznie rozwijającego się również mieszkalnictwa i usług; aktywności społeczno-gospodarczej o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym;
- ✓ **trwale związki funkcjonalno-przestrzenne** Gminy z sąsiednim Krakowem;
- ✓ **atrakcyjność krajobrazu i środowiska przyrodniczego** dla miejsc zamieszkania i wypoczynku;
- ✓ **stosunkowo duży zasób obiektów i zespołów zabytkowych**, podnoszących atrakcyjność obszaru Gminy;
- ✓ **dynamika rynku budowlanego**;
- ✓ **dobre wyniki produkcyjne** osiągane przez rolnictwo dzięki wysokiej bonitacji gleb i utrzymującemu się profilowi rolniczemu Gminy, mimo bezpośredniego sąsiedztwa z Krakowem;
- ✓ **bezpośrednie rolnicze zaplecze** surowcowe o znacznych predyspozycjach do osiągnięcia cech biodynamicznych (tzw. zdrowa żywność czysta ekologicznie) atrakcyjne ze względu na sąsiedztwo aglomeracji krakowskiej. Możliwości terenowe do zainwestowania (obiekty drobnej wytwórczości) i przedsiębiorczość mieszkańców stwarzają dogodne warunki rozwoju sfery nowoczesnej obsługi rolnictwa;
- ✓ **koncentracja zasobów funkcji wytwórczych** (drobnej wytwórczości i drobnego przemysłu) nie w pełni wykorzystanych, tradycje, przychylność władz, możliwości lokalizacyjne dla nowych inwestycji;
- ✓ **koncentracja różnego typu usług o charakterze komercyjnym i publicznym** z przestrzennymi możliwościami ich intensyfikacji i zwiększenia zasięgu obsługi na obszary sąsiednich gmin.

Główne bariery to:

- * **sukcesywne rozpraszanie zabudowy**;
- * **niekorzystna tendencja** do obudowywania dróg pomiędzy miejscowościami, bądź nadmiernego zagęszczania zabudowy w centrum Gminy;
- * **słabe, wciąż zbyt wolno ulegające poprawie standardy w obsłudze Gminy komunikacją i infrastrukturą** (głównie woda, gaz, kanalizacja);
- * **stosunkowo słaby lokalny rynek pracy**, wysoki poziom wyjazdów do pracy, niekorzystne procesy demograficzne (starzenie się ludności), mała konkurencyjność rolnictwa pod względem atrakcyjności pracy w porównaniu z innymi możliwościami zarobkowania;
- * **zaznaczająca się konkurencyjna atrakcyjność gmin sąsiednich** w potencjale gospodarczym, oferowanych terenów budowlanych i obsłudze komunikacyjnej.

15. RELACJE Z INNYMI DOKUMENTAMI

- 1) Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Iwanowice, 2000 r.
- 2) Uchwalone miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla gminy Iwanowice.
- 3) Strategia Rozwoju Powiatu Krakowskiego, 2000 r.
- 4) Strategia Rozwoju gminy Iwanowice, 2004 r.



- 5) Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Małopolskiego, Uchwała Nr XV/174/03 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 22 grudnia 2003 roku.
- 6) Plan rozwoju sieci dróg wojewódzkich na lata 2007 – 2013, aktualizacja Uchwałą Nr IX/97/07 Sejmiku Małopolskiego, 9 lipiec 2007 r.
- 7) Dokumentacja przebiegu drogi ekspresowej S7, przygotowana do wydania decyzji środowiskowej przez WBP Zabrze, Sp.z o.o w roku 2010, wskazana do wykorzystania przez GDDKiA Oddział w Krakowie,
- 8) Plan Gospodarki odpadami dla gminy Iwanowice, 2004 r.
- 9) Program Ochrony Środowiska dla gminy Iwanowice, 2004 r.
- 10) Opracowanie ekofizjograficzne dla obszaru gminy Iwanowice, oprac. Ł. Kotuła, 2009 r.
- 11) Zintegrowana Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich – Pilotażowy Program Leader+, 2006 r.
- 12) Małopolski Program Ochrony Środowiska na lata 2005-2012 i projekt małopolskiego Programu Ochrony Środowiska na lata 2007-2014.
- 13) Raport o stanie środowiska województwa małopolskiego, WIOŚ, 2005 r.
- 14) Program ochrony powietrza dla powiatu krakowskiego, określony rozporządzeniem Wojewody Małopolskiego nr 99/06.
- 15) Suplement do programu ochrony środowiska i planu gospodarki odpadami dla powiatu krakowskiego.
- 16) Plan Gospodarki Odpadami Województwa Małopolskiego, 2010, aktualizacja Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami przyjętego Uchwałą Nr XI/133/07 z dnia 24 września 2007 r. Sejmiku Województwa Małopolskiego.
- 17) Wytyczne konserwatorskie gminy Iwanowice:
 - a) „Uwarunkowania kulturowe zagospodarowania przestrzennego województwa krakowskiego”. Regionalny Ośrodek Studiów i Ochrony Środowiska Kulturowego w Krakowie,
 - b) Rejestr zabytków – archiwum PSOZ,
 - c) Karty katalogowe zespołów, obiektów wpisowych do rejestru zabytków – archiwum OW PSOZ,
 - d) Opracowania zespołów parkowych – archiwum OW PSOZ,
 - e) „Materiały do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Iwanowice – informacje i wytyczne konserwatorskie dotyczące problematyki ochrony obiektów (stanowisk) archeologicznych”,
 - f) „Zabytki architektury i budownictwa w Polsce”. Województwo krakowskie. Ośrodek Dokumentacji Zabytków, Warszawa 1995.
- 18) Bezpieczny Powiat Krakowski, Załącznik do Uchwały XII/107/07 Rady Powiatu w Krakowie z dnia 28.11.2007.
- 19) Górz B., Uliszak R., Przestrzeń wiejska Małopolski i jej zmiany pod wpływem funduszy europejskich.
- 20) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego, Uchwała Nr XLVII/732/18 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 26 marca 2018 r.
- 21) Plan Ochrony Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego, przyjęty na XXXVI Sesji Sejmiku WM w dniu 29 maja 2017 (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 8.06.2017 r., poz.3910),
- 22) Uchwała Nr XLIII/606/21 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 30 sierpnia 2021 roku w sprawie Dłubniańskiego Parku Krajobrazowego,
- 23) Strategia Rozwoju Gminy Iwanowice na lata 2021-2030.



Aneks nr 1

Na obszarze gminy występują bardzo liczne i cenne stanowiska archeologiczne, zaliczone do I i II kategorii ochrony.

Kategoria I – stanowiska archeologiczne wpisane lub przewidziane do wpisu do rejestru zabytków nieruchomych woj. krakowskiego, przeznaczone do trwałego i bezwzględnego zachowania. W skład tej kategorii stanowisk wchodzi grodziska, kurhany, jaskinie, obiekty tworzące rezerваты archeologiczne oraz inne stanowiska o szczególnie dużej wartości naukowo-konserwatorskiej. Na tych stanowiskach prowadzenie prac budowlanych jest niemożliwe.

Kategoria II – stanowiska archeologiczne wpisane lub przewidziane do wpisu do rejestru zabytków nieruchomych woj. krakowskiego, przeznaczone do trwałego zachowania. W skład tej kategorii wchodzi m.in. cmentarzyska, osady mieszkalne i produkcyjne, obozowiska itp.; z uwagi jednak na niejednorodną intensywność występowania na ich obszarze obiektów zabytkowych w szczególnych przypadkach istnieje możliwość prowadzenia, w niektórych partiach tych stanowisk, prac ziemnych lub budowlanych, jednakże po uprzednim przebadaniu niszczonego obszaru metodami wykopaliskowymi na koszt inwestora.

Zbiorny wykaz ewidencji stanowisk archeologicznych na terenie gminy Iwanowice

Miejscowość oraz nr stanowiska	Charakterystyka chronologiczna
Biskupice st. 1	osada z epoki neolitu
Biskupice st. 2	osada z epoki neolitu
Biskupice st. 3	osada z epoki neolitu
Biskupice st. 4	osada z epoki neolitu
Biskupice st. 5	osada z epoki neolitu
Biskupice st. 6	osada z epoki neolitu
Biskupice st. 7	osada z epoki neolitu
Biskupice st. 8	osada z epoki neolitu
Biskupice st. 9	osada z epoki neolitu i średniowiecza
Biskupice st. 10	osada z epoki neolitu i średniowiecza
Biskupice st. 11	osada z epoki neolitu
Biskupice st. 12	osada z epoki neolitu i brązu
Biskupice st. 13	osada z epoki neolitu
Biskupice st. 14	osada z epoki neolitu
Biskupice st. 15	osada z epoki neolitu i brązu
Biskupice st. 16	osada z epoki neolitu
Biskupice st. 17	osada z epoki neolitu
na terenie sołectwa Zagaje	
Celiny st. 1	osada z epoki neolitu
Celiny st. 2	osada z okresu wpływów rzymskich
Celiny st. 3	osada z epoki neolitu
Celiny st. 4	osada prahistoryczna
Celiny st. 5	osada z epoki neolitu
Celiny st. 6	osada z epoki neolitu
Celiny st. 7	osada z epoki neolitu
Celiny st. 8	osada z epoki neolitu
Damice st. 1	osada z epoki neolitu
Damice st. 2	osada z epoki neolitu
Damice st. 3	osada z epoki neolitu i średniowiecza
Damice st. 4	osada z epoki neolitu i średniowiecza
Damice st. 5	osada z epoki neolitu i brązu
Damice st. 6	osada z epoki neolitu
Damice st. 7	osada prahistoryczna i z epoki średniowiecza
Damice st. 8	osada z epoki neolitu
Damice st. 9	osada z epoki neolitu i średniowiecza
Damice st. 10	osada z epoki neolitu, brązu oraz grodzisko wczesnośredniowieczne
Damice st. 11	osada z epoki neolitu
Damice st. 12	osada z epoki neolitu



Miejscowość oraz nr stanowiska	Charakterystyka chronologiczna
Damice st. 13	osada z epoki neolitu
częściowo na terenie sołectwa Krasieniec Zakupny	
Domiarki st. 1	osada z epoki neolitu
Domiarki st. 2	osada z epoki neolitu
Domiarki st. 3	osada z epoki średniowiecza
Grzegorzowice Wielkie st. 1	osada z epoki neolitu
Grzegorzowice Wielkie st. 2	osada z epoki neolitu
Grzegorzowice Wielkie st. 3	osada z epoki neolitu
Grzegorzowice Wielkie st. 4	osada prahistoryczna
Grzegorzowice Wielkie st. 5	osada prahistoryczna
Grzegorzowice Wielkie st. 6	osada z epoki neolitu
Grzegorzowice Wielkie st. 7	osada z epoki neolitu
Grzegorzowice Małe st. 8	osada z epoki neolitu
Grzegorzowice Małe st. 9	osada z epoki neolitu
Grzegorzowice Małe st. 10	osada z epoki neolitu
Grzegorzowice Małe st. 11	osada z epoki neolitu
Iwanowice Dworskie st. 1	osady prahistoryczna oraz cmentarzysko z epoki brązu
Iwanowice Dworskie st. 2	osady z epoki brązu i późnego średniowiecza
Iwanowice Dworskie st. 3	osada z epoki neolitu
Iwanowice Dworskie st. 4	osada z epoki neolitu
Iwanowice Dworskie st. 5	osada z epoki neolitu i średniowiecza
Iwanowice Dworskie st. 6	osady z epoki neolitu, brązu i średniowiecza oraz cmentarzysko z epoki średniowiecza
Iwanowice Dworskie st. 7	osada z epoki brązu
Iwanowice Dworskie st. 8	osada z epoki neolitu
Iwanowice Dworskie st. 9	osada z epoki brązu
Iwanowice Dworskie st. 10	osada z epoki neolitu
Iwanowice Dworskie st. 11	osada z epoki neolitu
Iwanowice Dworskie st. 12	osada z epoki neolitu
Iwanowice Dworskie st. 13	osada z epoki neolitu i średniowiecza
Iwanowice Dworskie st. 14	osada z epoki neolitu
Iwanowice Dworskie st. 15	osada z epoki neolitu
Iwanowice Dworskie st. 16	osada z epoki neolitu
Iwanowice Dworskie st. 17	osada z epoki neolitu i średniowiecza
częściowo na terenie sołectwa Poskwitów	
Iwanowice Dworskie st. 18	osada z epoki neolitu
Iwanowice Dworskie st. 19	osada z epoki neolitu
Iwanowice Dworskie st. 20	osada z epoki neolitu i średniowiecza
Iwanowice Dworskie st. 21	osada z epoki neolitu
Iwanowice Dworskie st. 22	osada prahistoryczna
Iwanowice Dworskie st. 23	osada z epoki neolitu
częściowo na terenie sołectwa Krasieniec Zakupny	
Iwanowice Włociańskie st. 1	osady i cmentarzyska od epoki neolitu do średniowiecza
Iwanowice Włociańskie st. 2	osada z epoki średniowiecza
Iwanowice Włociańskie st. 3	osada z epoki neolitu i cmentarzysko z epoki brązu
Iwanowice Włociańskie st. 4	osady z epoki neolitu do średniowiecza
Iwanowice Włociańskie st. 5	osady z epoki neolitu i średniowiecza
Iwanowice Włociańskie st. 6	osada z epoki neolitu
Iwanowice Włociańskie st. 7	osada z epoki neolitu
Iwanowice Włociańskie st. 8	osada z epoki neolitu
Iwanowice Włociańskie st. 9	osada z epoki neolitu
Iwanowice Włociańskie st. 10	osada z epoki neolitu
Iwanowice Włociańskie st. 11	osada z epoki neolitu
Iwanowice Włociańskie st. 12	osada z epoki neolitu
Iwanowice Włociańskie st. 13	osada z epoki neolitu
Iwanowice Włociańskie st. 14	osada z epoki neolitu



Miejscowość oraz nr stanowiska	Charakterystyka chronologiczna
Iwanowice Włościańskie st. 15	osada z epoki neolitu i średniowiecza
Iwanowice Włościańskie st. 16	osada z epoki neolitu
Iwanowice Włościańskie st. 17	osada z epoki neolitu
Iwanowice Włościańskie st. 18	osada z epoki neolitu
Iwanowice Włościańskie st. 19	osada z epoki neolitu
Iwanowice Włościańskie st. 20	osada z epoki średniowiecza
Iwanowice Włościańskie st. 21	osada z epoki neolitu
Krasieniec Stary st. 1	osada z epoki neolitu
Krasieniec Stary st. 2	osada z epoki neolitu
Krasieniec Stary st. 3	osada prahistoryczna
Krasieniec Zakupny st. 1	osada prahistoryczna
Krasieniec Zakupny st. 2	osada z epoki średniowiecza
Krasieniec Zakupny st. 3	osada z epoki neolitu
Krasieniec Zakupny st. 4	osada z epoki neolitu
częściowo na terenie sołectwa Iwanowice Włościańskie	
Lesieniec st. 1	osada z epoki neolitu
Lesieniec st. 2	osada z epoki neolitu
Lesieniec st. 3	osada prahistoryczna
Lesieniec st. 4	osada prahistoryczna
Lesieniec st. 5	osada prahistoryczna
Lesieniec st. 6	osada z epoki neolitu i brązu
Lesieniec st. 7	osada prahistoryczna
Lesieniec st. 8	osada prahistoryczna
Lesieniec st. 9	osada z epoki neolitu
Lesieniec st. 10	osada z epoki neolitu
Lesieniec st. 11	osada prahistoryczna
Maszków st. 1	osada z epoki neolitu po średniowiecze
Maszków st. 2	osada z epoki neolitu
Maszków st. 3	osada z epoki neolitu
Maszków st. 4	osada z epoki neolitu
Maszków st. 5	osada z epoki neolitu
Maszków st. 6	osada z epoki neolitu
Maszków st. 7	osada z epoki neolitu
Maszków st. 8	osada z epoki neolitu
Maszków st. 9	osada z epoki neolitu
Maszków st. 10	osada z epoki neolitu
Maszków st. 11	osada prahistoryczna
Maszków st. 12	osada z epoki neolitu
Maszków st. 13	osada z epoki neolitu
Maszków st. 14	osada z epoki neolitu
Maszków st. 15	osada z epoki neolitu
Narama st. 1	osada z epoki neolitu
Narama st. 2	osada z epoki neolitu
Narama st. 3	osada z epoki neolitu
Narama st. 4	osada z epoki neolitu
Narama st. 5	osada z epoki neolitu
Narama st. 6	osada z epoki neolitu
Narama st. 7	osada z epoki neolitu
Narama st. 8	osada z epoki neolitu
Narama st. 9	osada z epoki neolitu
Owczary, gm. Zielonki st. 2	osada z epoki neolitu
częściowo na terenie sołectwa Narama, gm. Iwanowice	
Owczary, gm. Zielonki st. 3	osada z epoki neolitu
na terenie sołectwa Narama, gm. Iwanowice	
Poskwitów st. 1	osada prahistoryczna
Poskwitów st. 2	osada z epoki neolitu
Poskwitów st. 3	osada z epoki neolitu



Miejscowość oraz nr stanowiska	Charakterystyka chronologiczna
Poskwitów st. 4	osada z epoki neolitu
Poskwitów st. 5	osada z epoki neolitu
Poskwitów st. 6	osada z epoki neolitu
Poskwitów st. 7	osada z epoki neolitu
Poskwitów st. 8	osada z epoki neolitu
Poskwitów st. 9	osada z epoki neolitu
Poskwitów st. 10	osada z epoki neolitu
Poskwitów st. 11	osada z epoki neolitu
Poskwitów st. 12	osada z epoki neolitu
Poskwitów st. 13	osada z epoki neolitu
Poskwitów st. 14	osada z epoki neolitu
Przestańsko st. 1	osada z epoki neolitu
Przestańsko st. 2	osada z epoki średniowiecza
Przestańsko st. 3	osada z epoki neolitu
Przestańsko st. 4	osada prahistoryczna
Przestańsko st. 5	osada z epoki średniowiecza
Sieciechowice st. 1	osada prahistoryczna
Sieciechowice st. 2	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 3	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 4	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 5	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 6	osada z epoki neolitu i okresu wpływów rzymskich
Sieciechowice st. 7	osada z epoki neolitu i średniowiecza
Sieciechowice st. 8	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 9	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 10	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 11	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 12	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 13	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 14	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 15	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 16	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 17	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 18	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 19	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 20	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 21	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 22	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 23	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 24	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 25	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 26	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 27	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 28	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 29	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 30	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 31	osada prahistoryczna
Sieciechowice st. 32	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 33	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 34	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 35	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 36	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 37	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 38	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 39	osada prahistoryczna
Sieciechowice st. 40	osada z epoki neolitu i brązu
Sieciechowice st. 41	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 42	osada z epoki brązu
Sieciechowice st. 43	osady z epoki neolitu i okresu wpływów rzymskich
Sieciechowice st. 44	osada z epoki neolitu



Miejscowość oraz nr stanowiska	Charakterystyka chronologiczna
Sieciechowice st. 45	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 46	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 47	osada z epoki brązu
Sieciechowice st. 48	osada prahistoryczna
Sieciechowice st. 49	osada prahistoryczna
Sieciechowice st. 50	osada z epoki neolitu
Sieciechowice st. 51	osada z epoki neolitu i średniowiecza
Sieciechowice st. 52	osada prahistoryczna
Sieciechowice st. 53	osada z epoki neolitu
Sułkowiec st. 1	osada z epoki neolitu
Sułkowiec st. 2	osada z epoki neolitu
częściowo na terenie sołectwa Zagaje	
Sułkowiec st. 3	osada z epoki neolitu
Sułkowiec st. 4	osada z epoki neolitu
Sułkowiec st. 5	osada prahistoryczna
Sułkowiec st. 6	osada z epoki neolitu
Sułkowiec st. 7	osada prahistoryczna
Sułkowiec st. 8	osada z epoki neolitu
Sułkowiec st. 9	osada z epoki neolitu
Sułkowiec st. 10	osada prahistoryczna
Sułkowiec st. 11	osady z epoki neolitu i brązu
Sułkowiec st. 12	osada z epoki neolitu
Sułkowiec st. 13	osada z epoki neolitu
Sułkowiec st. 14	osada z epoki neolitu
częściowo na terenie sołectwa Krasieniec Zakupny	
Sułkowiec st. 15	osada prahistoryczna
częściowo na terenie sołectwa Iwanowice Włościańskie	
Widoma st. 1	osada z epoki neolitu
Widoma st. 2	osada z epoki neolitu
Widoma st. 3	osada z epoki neolitu
Widoma st. 4	osada z epoki neolitu
Widoma st. 5	osada z epoki neolitu
Wilczkowice st. 8, gm. Michałowice	osada z epoki neolitu i brązu
częściowo na terenie sołectwa Maszków, gm. Iwanowice	
Władysław st. 1	osada z epoki neolitu
Władysław st. 2	osada z epoki neolitu
Władysław st. 3	osada z epoki neolitu
Władysław st. 4	osada z epoki neolitu
Zalesie st. 1	osada z epoki neolitu
Zalesie st. 2	osada z epoki neolitu
Żerkowice st. 1	osada z epoki neolitu
Żerkowice st. 2	osada z epoki neolitu
Żerkowice st. 3	osada z epoki neolitu
Żerkowice st. 4	osada z epoki neolitu
Żerkowice st. 5	osada z epoki neolitu

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY IWANOWICE

UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE I KULTUROWE

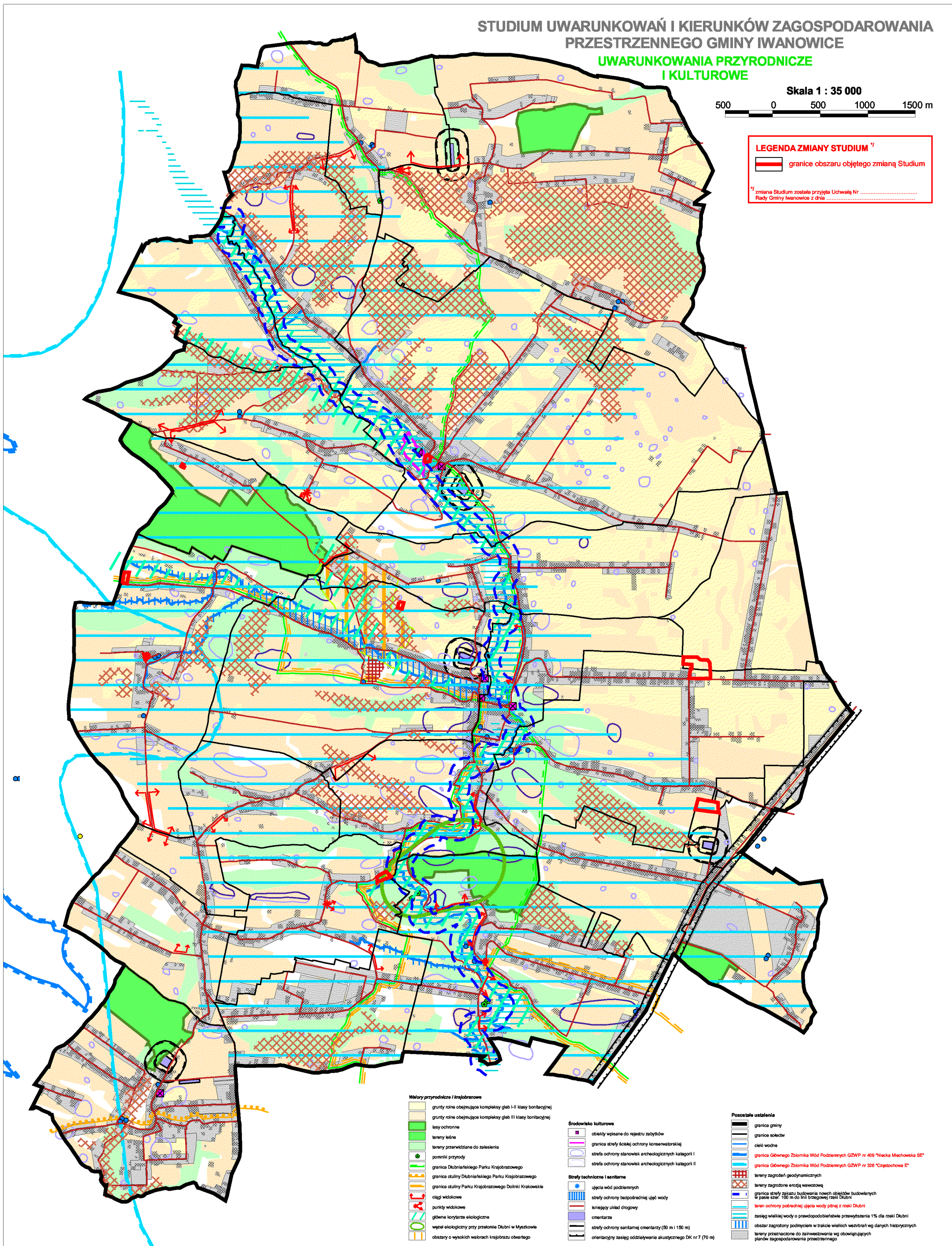
Skala 1 : 35 000

500 0 500 1000 1500 m

LEGENDA ZMIANY STUDIUM ¹⁾

— granice obszaru objętego zmianą Studium

¹⁾ zmiana Studium została przyjęta Uchwałą Nr Rady Gminy Iwanowice z dnia



Walory przyrodnicze i krajobrazowe

- grunty rolne obejmujące kompleksy gleb I-II klasy bonitacyjnej
- grunty rolne obejmujące kompleksy gleb III klasy bonitacyjnej
- lasy ochronne
- tereny leśne
- tereny przewidziane do zalesienia
- pomniki przyrody
- granica Dubniańskiego Parku Krajobrazowego
- granica otuliny Dubniańskiego Parku Krajobrazowego
- granica stuliny Parku Krajobrazowego Dolinki Krakowskie
- ciałki widokowe
- punkty widokowe
- główne korytarze ekologiczne
- węzeł ekologiczny przy przełomie Dübni w Myszkowie
- obszary o wyższych walorach krajobrazu otwartego

Środowisko kulturowe

- obiekty wpisane do rejestru zabytków
 - granica strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej
 - strefa ochrony stanowisk archeologicznych kategorii I
 - strefa ochrony stanowisk archeologicznych kategorii II
- #### Strefy techniczne i sanitarne
- ujęcia wód podziemnych
 - strefy ochrony bezpośredniej ujęć wody
 - istniejący układ drogowy
 - cmentarze
 - strefy ochrony sanitarnej cmentarzy (50 m i 150 m)
 - orientacyjny zasięg oddziaływania akustycznego DK nr 7 (70 m)

Pozostałe ustalenia

- granica gminy
- granice sołectw
- ciek wodny
- granica Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 409 "Niecka Miechowska SE"
- granica Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 326 "Czystałowa E"
- tereny zagrożone geodynamicznie
- tereny zagrożone erozją wawozową
- granica strefy zakazu budownictwa nowych obiektów budowlanych w pasie szer. 100 m do linii brzegowej rzeki Dübni
- teren ochrony podrodznej ujęcia wody pitnej z rzeki Dübni
- zasięg wielkiej wody o prawdopodobieństwie przewyższenia 1% dla rzeki Dübni
- obszar zagrożony podmyciem w trakcie wielkich wzebrań wg danych historycznych
- tereny przeznaczane do zainwestowania wg obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY IWANOWICE
UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z INFRASTRUKTURY
TECHNICZNEJ**

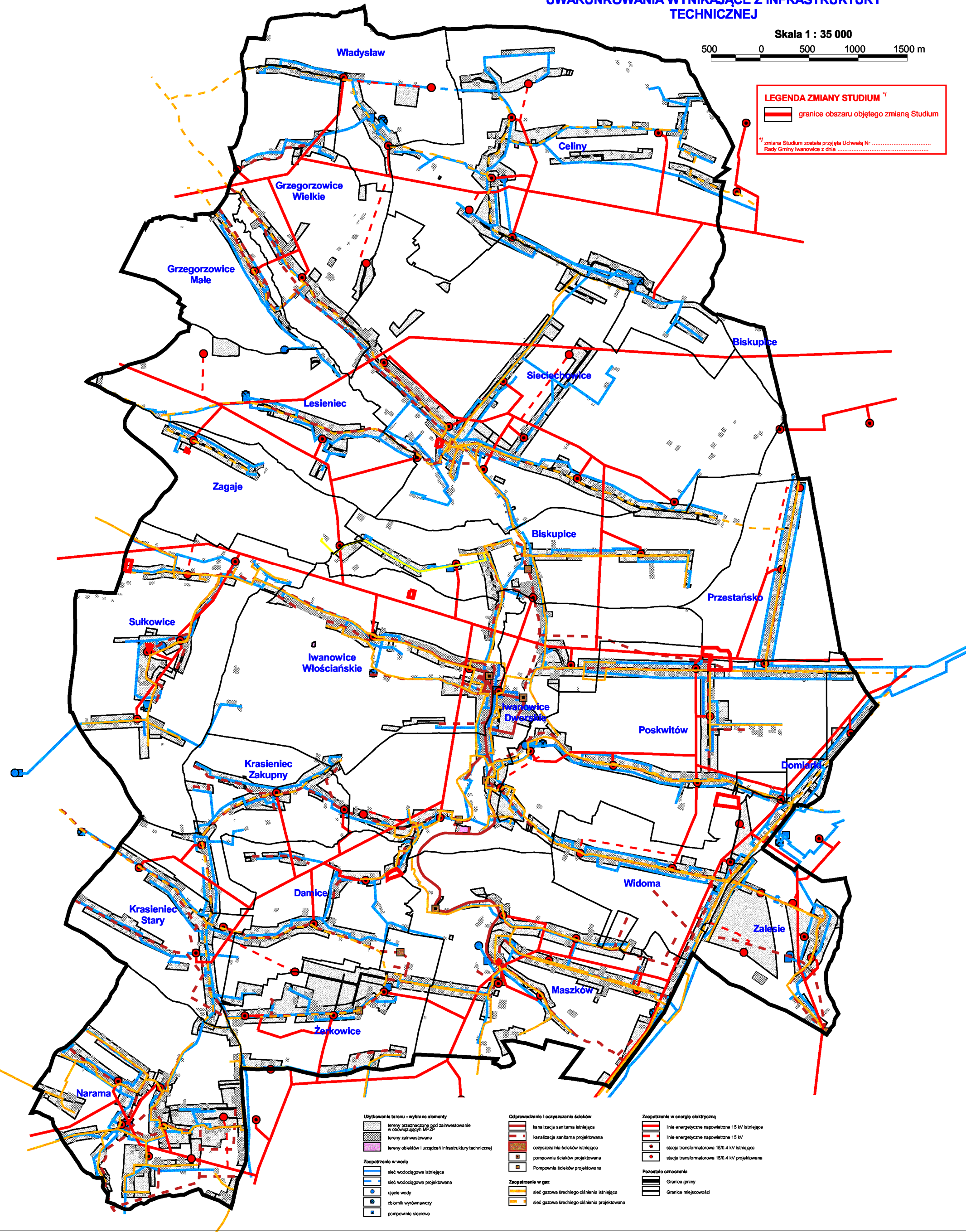
Skala 1 : 35 000

500 0 500 1000 1500 m




LEGENDA ZMIANY STUDIUM ^{*)}

 granice obszaru objętego zmianą Studium






^{*)} zmiana Studium została przyjęta Uchwałą Nr
Rady Gminy Iwanowice z dnia



Użytkowanie terenu - wybrane elementy

-  tereny przeznaczone pod zabudowę w obowiązujących MPZP
-  tereny zabudowane
-  tereny obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej

Zaopatrzenie w wodę

-  sieć wodociągowa istniejąca
-  sieć wodociągowa projektowana
-  ujęcie wody
-  zbiornik wyrównawczy
-  pompownie sieciowe





Odprowadzenie i oczyszczenie ścieków

-  kanalizacja sanitarna istniejąca
-  kanalizacja sanitarna projektowana
-  oczyszczalnia ścieków istniejąca
-  pompy ściekowe projektowane
-  Pompownie ścieków projektowane



Zaopatrzenie w gaz

-  sieć gazowa średniego ciśnienia istniejąca
-  sieć gazowa średniego ciśnienia projektowana

Zaopatrzenie w energię elektryczną

-  linie energetyczne napowietrzne 15 kV istniejące
-  linie energetyczne napowietrzne 15 kV
-  stacja transformatorowa 150.4 kV istniejąca
-  stacja transformatorowa 150.4 kV projektowana

Pozostałe oznaczenia

-  Granice gminy
-  Granice miejscowości

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY IWANOWICE

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ISTNIEJĄCEGO ZAGOSPODAROWANIA

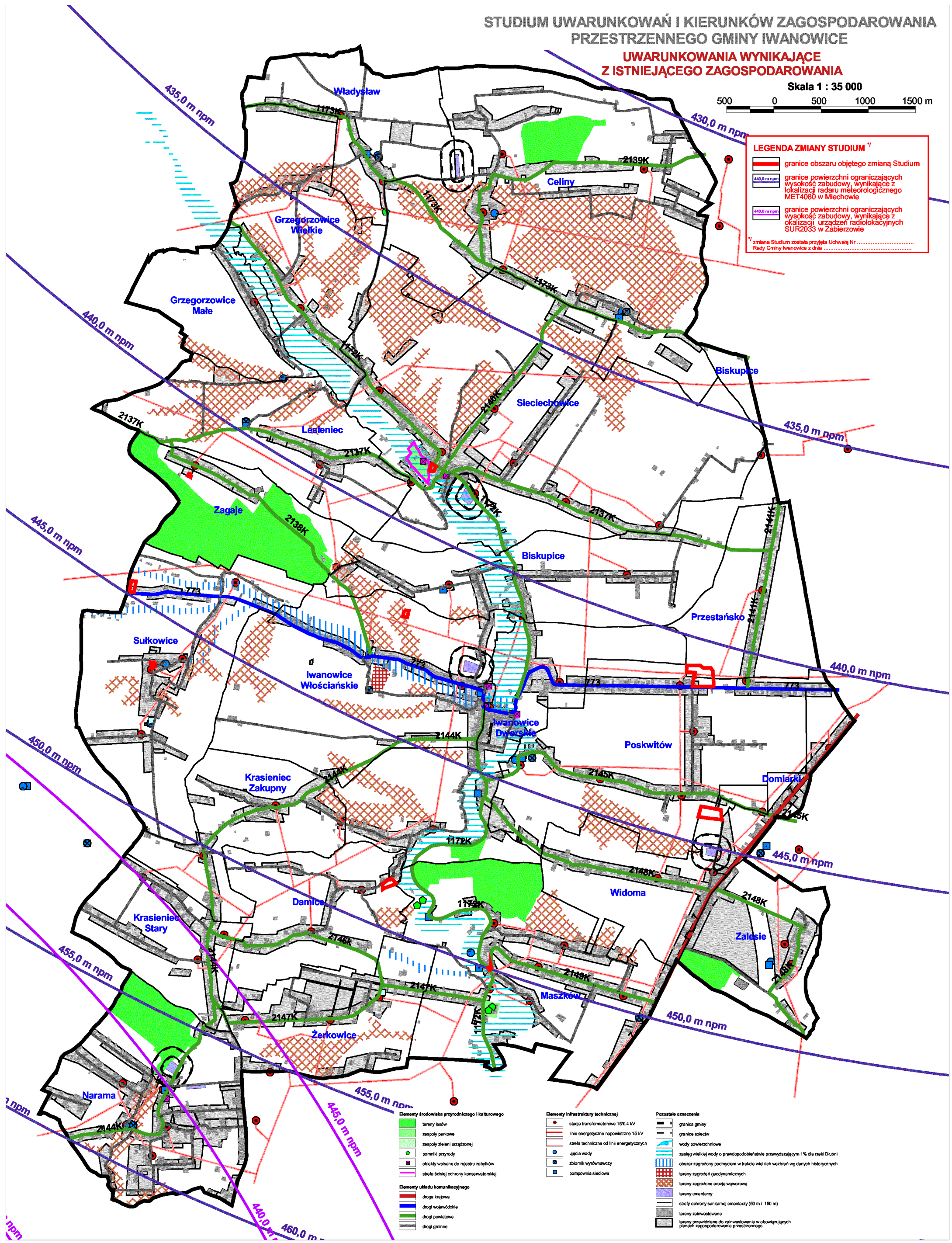
Skala 1 : 35 000

500 0 500 1000 1500 m

LEGENDA ZMIANY STUDIUM ¹⁾

- granice obszaru objętego zmianą Studium
- granice powierzchni ograniczających wysokość zabudowy, wynikające z lokalizacji radaru meteorologicznego MET4080 w Miechowie
- granice powierzchni ograniczających wysokość zabudowy, wynikające z lokalizacji urządzeń radiolokacyjnych SUR2033 w Zabierzowie

¹⁾ zmiana Studium została przyjęta Uchwałą Nr Rady Gminy Iwanowice z dnia



Elementy środowiska przyrodniczego i kulturowego

- tereny lasów
- zespoły parkowe
- zespoły zieleni urządzonej
- pomniki przyrody
- obiekty wpisane do rejestru zabytków
- strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej

Elementy układu komunikacyjnego

- droga krajowa
- drogi wojewódzkie
- drogi powiatowe
- drogi gminne

Elementy infrastruktury technicznej

- stacje transformatorowe 150.4 kV
- linie energetyczne napowietrzne 15 kV
- strefa techniczna od linii energetycznych
- ujęcia wody
- zbiorniki wyrównawcze
- pompownie sieciowe

Pozostałe oznaczenia

- granica gminy
- granice sołectw
- wody powierzchniowe
- zasięg wielkiej wody o prawdopodobieństwie przewyższającym 1% dla rzeki Dąbni
- obszar zagrożony podmyciem w trakcie wielkich wzbiorów wg danych historycznych
- tereny zagrożone geodynamicznymi
- tereny zagrożone erozją wąwozową
- tereny cmentarzy
- strefy ochrony sanitarnej cmentarzy (50 m i 150 m)
- tereny zainwestowane
- tereny przewidziane do zainwestowania w obowiązujących planach zagospodarowania przestrzennego